

MØTEPROTOKOLL

Fra møte:	8/17 – Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett
Dato/tid:	16.11.2017 kl. 09.30 til kl. 16.00
Sted:	Gardermoen
Deltakere:	Torild Engh, Hossam Gadalla, Tone Cecilie Frønsdal, Tore Hvidsand, Jan Ørnevik og Heidi Marhaug Sauar Observatør: Anette Bakker
Sekretariatet:	Pål W. Hilstad-Ellingsen
Møteleder:	Torild Engh
Referent:	Pål W. Hilstad-Ellingsen
Referat også til:	Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Sak 223/17 Protokoll fra klagenemndas møte 24. oktober 2017

Protokollen godkjent uten merknader.

Sak 196/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Nordmoehus Snekkerservice AS (godkjenningsnr. 2016/8951)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murerarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 30.10.2016 ble vedtak av 19.10.2016 påklaget ved daglig leder Kjell Helge Moe. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.10.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 19.10.2016 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murerarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

For godkjenningsområdet prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning. Foretaket hadde sendt inn ett referanseprosjekt som ikke beskrev godkjenningsområdet. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Avslaget for godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning. Foretaket hadde vist til ett referanseprosjekt som omfattes av tiltaksklasse 1. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Foretaket fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

For de resterende utførende godkjenningsområdene ble avslagene begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning for de omsøkte godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket viste også kun til 1 referanseprosjekt for hver av de omsøkte godkjenningsområdene, og hadde dermed heller ikke dokumentert tilstrekkelig relevant praksis over tid, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som var tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Nordmoehus Snekkerservice AS fikk sentral godkjenning første gang 21.12.2001. I perioden 03.12.2013 –18.10.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Ansvarlig søker for våtromsarbeid i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av våtromsarbeider i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1

Foretaket har 8 ansatte og ligger i Flatanger i Nord-Trøndelag. Kjell Helge Moe er daglig leder. Han har mesterbrev som tømrer fra 1997.

Foretaket har sin virksomhet innen oppføring og vedlikehold av bygninger, handel en gros/en detalj, samt delta i virksomhet som naturlig står i forbindelse med dette og er oppført med næringskode 41.200 i Enhetsregisteret.

Saksgang

02.10.2016 Søknad

19.10.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

31.10.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

05.09.2017 Brev fra direktoratet vedrørende behov for ytterligere info

Foretaks anførsler

Foretaket v/daglig leder Kjell Helge Moe anfører i klagen at foretaket før fornyelsessøknaden hadde sentral godkjenning for en rekke godkjenningsområder som etter

søknadsbehandlingen ikke ble godkjent på tross av at daglig leder innehar fagbrev og mesterbrev. Det listes i tillegg opp en rekke referanseprosjekter med beskrivelser som foretaket anfører at direktoratet kan se tilbake til. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende i tillegg til minimum 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole bygg.

Daglig leder Kjell Helge Moe har mesterbrev som tømrer fra 1997. Denne utdanningen er relevant for godkjenningsområdet og har tilstrekkelig nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

I henhold til SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning omfatter prosjektering av bygningsfysikk verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggteknisk forskrift: energi, strålingsmiljø, lyd og fukt.

I tiltaksklasse 1 omfattes prosjektering av bygningsfysikk i nybygg eller ved endring av eksisterende byggverk for publikum og arbeidsbygning inntil 2 etasjer, samt bygning med boenheter og høyst to boenheter over hverandre. Eksempler på tiltak i denne klassen vil kunne være fritids- og eneboliger, tomannsboliger, rekkehus, kjedehus og mindre arbeids- og publikumsbygg.

Foretaket har ikke tidligere hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet.

I søknadsomgangen har foretaket vist til ett referanseprosjekt fra 2015 som gjelder en enebolig. Av beskrivelsen fremgår det at foretaket har utført alle prosjekter og utført støp av

betong, montering av ventilasjonsanlegg med mer. Det fremgår ikke av beskrivelsen at foretaket har utført noen form for prosjektering av bygningsfysikk i tilknytning til prosjektet.

Det er et vilkår for å få innvilget sentral godkjenning for prosjektering at foretaket kan dokumentere at det har faglig ledelse med relevant praksis fra prosjektering av tiltak i samme eller høyere klasse, jf. SAK10 § 11-4 andre ledd og tilhørende veiledning. I prosjektet som er vedlagt i søknadsomgangen har foretaket ikke vist til slik nødvendig prosjekteringspraksis som nevnt, da det hverken er beskrevet at foretaket har prosjektert noe generelt i tiltaket, eller prosjektert bygningsfysikk i form av verifikasjoner av ytelser eller tekniske løsninger i tilknytning til energi, strålingsmiljø, lyd eller fukt som inngår i det påklagede godkjenningsområdet, jf. over. Det innsendte referanseprosjektet ble på bakgrunn av dette vurdert til ikke å være tilstrekkelig relevant i søknadsomgangen, da det ikke var vist til praksis som omfattes av godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Det er i klagen ikke vedlagt ytterligere referanseprosjekter eller beskrivelser av praksis. Direktoratet har derfor tatt kontakt med foretaket i klageomgangen og i brev av 05.09.2017 etterspurt flere referanseprosjekter med beskrivelser som kunne vise at foretaket hadde praksis med prosjektering av bygningsfysikk over tid. Det ble her også opplyst om hva som inngår i godkjenningsområdet. Denne henvendelsen ble ikke besvart av foretaket. Det er dermed ikke dokumentert ytterligere referanseprosjekter eller nyere beskrivelser av praksis enn det som ble fremlagt for direktoratet i søknadsomgangen. Da referanseprosjektet som er oppgitt i søknadsomgangen ikke beskriver det omsøkte godkjenningsområdet og de oppgaver som inngår i dette, er derfor direktoratets vurdering at foretaket ikke har vist til slik nødvendig relevant praksis som er et krav for å få innvilget sentral godkjenning, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning. Kravet til praksis over tid er dermed heller ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende i tillegg til minimum 3 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømmer eller teknisk fagskole bygg.

Daglig leder Kjell Helge Moe har mesterbrev som tømmer fra 1997. Denne utdanningen er relevant for godkjenningsområdet og har tilstrekkelig nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter utførelse av tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner. Oppgaver som inngår i fagområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fukttetting og varme-, lyd- og kondensisolering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet oppføring og vesentlig endringsarbeider av bygning med boenhet til og med fire etasjer, bygning for publikum og arbeidsbygning med tre og fire etasjer, samt andre trekonstruksjoner av tilsvarende kompleksitet. Eksempler på utførelse av tømmerarbeider i tiltaksklasse 2 kan være oppføring eller vesentlig endring av bygning med boenheter til og med fire etasjer, middels store skoler og barnehager, kompliserte loftsutbygginger med takopplett, ark eller takterrasse med store inngrep i bæresystemet, omfattende trekonstruksjoner slik som for eksempel komplett klimaskall, og omfattende brannskillekonstruksjoner i store bygg.

Foretaket har ikke tidligere hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet. Foretaket har i søknadsomgangen vist til ett referanseprosjekt fra 2015 som gjelder oppføring av en enebolig. Arbeider med oppføring og endringsarbeider på eneboliger vil som regel aldri kunne omfattes av godkjenningsområdet i høyere tiltaksklasser enn tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning. Foretaket ble på bakgrunn av dette innvilget sentral godkjenning for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. I vurderingen ble det lagt vekt på at foretaket også i søknadsomgangen fra 2013 hadde vist til et referanseprosjekt som omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, og således hadde dokumentert tilstrekkelig praksis over tid for tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Det er i klagen ikke vedlagt ytterligere referanseprosjekter eller beskrivelser av praksis som kan dokumentere at foretaket har praksis med det påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Direktoratet har derfor tatt kontakt med foretaket i klageomgangen og i brev av 05.09.2017 etterspurt flere referanseprosjekter med beskrivelser som kunne vise at foretaket hadde praksis med utførelse av tømmerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 over tid. Det ble her også opplyst om hva som inngår i godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Denne henvendelsen ble ikke besvart av foretaket. Det er dermed ikke dokumentert ytterligere referanseprosjekter eller nyere beskrivelser av praksis enn det som ble fremlagt for direktoratet i søknadsomgangen.

På bakgrunn av at det ikke har kommet inn nye opplysninger rundt foretakets praksis i klageomgangen og foretaket i søknaden kun har vist til ett referanseprosjekt som omfattes av godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, er det derfor direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert å ha slik nødvendig relevant praksis over tid for tiltaksklasse 2, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning. Kravet til praksis over tid er dermed heller ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende i tillegg til minimum 2 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

De mest relevante utdanningene for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i betongfaget eller som sveiser.

Daglig leder Kjell Helge Moe har som tidligere nevnt mesterbrev som tømrer. Denne utdanningen har tilstrekkelig nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Det ble imidlertid i søknadsomgangen avslått med manglende relevant utdanning for dette godkjenningsområdet. Direktoratet har i klageomgangen på nytt vurdert utdanningen opp i mot godkjenningsområdet, og har kommet frem til at mesterbrevet som tømrer også vil kunne være å anse som relevant utdanning for dette godkjenningsområdet.

Utdanningskravet er dermed oppfylt. »

Klagenemnda vil bemerke at godkjenningsområdet utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner også omfatter etablering av broer og tårn inntil 10 meter høyde. Utifra dette er ikke mesterbrev i tømrerfaget alene tilstrekkelig for å tilfredstille utdanningskravet. Det hitsettes videre fra saksfremlegget:

«

Krav til praksis

Fagområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall, eller prefabrikkerte betongelementer. Utførelse av sikringstiltak inngår i godkjenningsområdet. Montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og branntetting inngår i godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

I tiltaksklasse 1 omfatter godkjenningsområdet montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, og forutsettes utført med "begrenset kontroll". Eksempler på montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 kan være bensinstasjon eller enkelt industribygg, lager- eller landbruksbygg, nye balkonger på boligblokker t.o.m. 5. etasjer, utkragede bygningsdeler som solavskjerming, tak over inngangsparti eller uteplass ol, mezzanin, bru og kulvert med spennvidder inntil 10 m og tårn inntil 10 m høyde.

Foretaket har ikke tidligere hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet.

I søknadsomgangen har foretaket vist til ett referanseprosjekt fra 2015 som gjelder oppføring av en enebolig. Det er her beskrevet at foretaket blant annet har støpt plate på mark og utført membranlegging og flislegging på våtrom. Denne typen praksis vil kunne omfattes av

godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav g og tilhørende veiledning. Foretaket har i søknadsomgangen ikke vist til relevant praksis med montering av bærende og ikke-bærende metall eller prefabrikkerte betongelementer i bygninger som industribygg, lagerbygg eller bruer og tårn slik som det påklagede godkjenningsområdet omfatter i tiltaksklasse 1. Det innsendte referanseprosjektet ble på bakgrunn av dette vurdert til ikke å være tilstrekkelig relevant i søknadsomgangen, da det ikke var vist til praksis som omfattes av godkjenningsområdet, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Det er i klagen ikke vedlagt ytterligere referanseprosjekter eller beskrivelser av praksis som kan dokumentere at foretaket har nødvendig relevant praksis med det påklagede godkjenningsområdet. Direktoratet etterspurte også for dette godkjenningsområdet flere referanseprosjekter som kunne dokumentere at foretaket hadde relevant praksis over tid. Det ble her også opplyst om hva som inngår i godkjenningsområdet. Denne henvendelsen ble ikke besvart av foretaket. Det er dermed ikke dokumentert ytterligere referanseprosjekter eller nyere beskrivelser av praksis enn det som ble fremlagt for direktoratet i søknadsomgangen. Da referanseprosjektet som er oppgitt i søknadsomgangen ikke beskriver det omsøkte godkjenningsområdet og de oppgaver som inngår i dette, er derfor direktoratets vurdering at foretaket ikke har vist til slik nødvendig relevant praksis som er et krav for å få innvilget sentral godkjenning, jf. SAK10 §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav i og tilhørende veiledning. Kravet til praksis over tid er dermed heller ikke oppfylt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Utførelse av murerarbeid, montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning, taktekkingsarbeid og ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, i tillegg til minimum 2 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet for de påklagede godkjenningsområdene vil med dette være relevante fag- eller svennebrev for de enkelte fag. For hvert enkelt godkjenningsområde det søkes godkjenning for, må utdanningen være relevant sett opp i mot hvilke oppgaver som skal utføres, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5 første ledd og tilhørende veiledning. Det faglige innholdet i utdanningen skal gjenspeiles i godkjenningsområdet.

For godkjenningsområdet utførelse av murerarbeid i tiltaksklasse 1 vil relevant utdanning for eksempel være svennebrev som murer. For montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1 vil det tilsvarende kunne være svennebrev i glassfaget eller blikkenslager. Når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av taktekkingsarbeid i

tiltaksklasse 1 vil relevant utdanning for eksempel være svennebrev som taktekker eller blikkenslager, mens relevant utdanning for utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1 for eksempel vil kunne være utdanning som blikkenslager eller svennebrev som kuldemontør.

Foretakets daglige leder Kjell Helge Moe har svennebrev samt mesterbrev som tømrer. Utdanningen som tømrer ble imidlertid ikke i søknaden ansett for å være tilstrekkelig relevant for de påklagede godkjenningsområdene. Ved vurderingen av om utdanningen anses for å være tilstrekkelig relevant eller ikke står fagretning og fagkombinasjon sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. For de enkelte påklagede godkjenningsområdene finnes det egne, konkrete utdannelser som gir spesifikk fagkompetanse tilpasset godkjenningsområdets innhold. Herunder er det også sentralt at hele bredden av det omsøkte godkjenningsområdet skal kunne dekkes gjennom foretakets praksis. Godkjenningsområdets bredde må da også kunne gjenspeiles i bredden på utdanningen som kreves. Det er på bakgrunn av dette direktoratets vurdering at tømrerutdanningen til Kjell Helge Moe ikke kan anses for å være tilstrekkelig relevant sett opp i mot godkjenningsområdenes innhold, da de enkelte godkjenningsområdene omfatter oppgaver som ikke kan dekkes gjennom innholdet i tømrerutdanningen. Det er etter dette direktoratets vurdering at Nordmoehus Snekkerservice AS ikke har dokumentert å ha ansatte med slik nødvendig og tilstrekkelig relevant utdanning tilpasset de enkelte påklagede godkjenningsområdene, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5 første ledd og tilhørende veiledning. Utdanningen kan dermed ikke anses for å være tilstrekkelig relevant til å kunne innvilge sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Det er ikke vist til utdanning for noen av de andre ansatte i foretaket.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Ved søknad om sentral godkjenning må både kravene til relevant utdanning med tilstrekkelig nivå samt relevant praksis oppfylles, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et foretaks praksis kan således ikke veie opp for manglende oppfylte utdanningskrav. Da foretaket ikke har dokumentert å ha tilstrekkelig relevant utdanning, foretar dermed direktoratet ingen vurdering av praksisen som er oppgitt for disse godkjenningsområdene i søknaden. Direktoratet vil likevel rette noen få kommentarer til dette med tanke på eventuell senere innsending av søknad om sentral godkjenning.

For funksjonen utførende i tiltaksklasse 1 er det krav om at foretaket skal kunne vise til minimum 2 års relevant praksis med de omsøkte godkjenningsområdene, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning for noen av de påklagede godkjenningsområdene tidligere. I søknadsomgangen er det vist til kun ett referanseprosjekt fra 2015 som går igjen for alle de påklagede godkjenningsområdene. Dette vil dermed kun dokumentere 1 års praksistid. Ved en eventuell innsendelse av ny søknad,

dersom foretaket skulle få ansatte med relevant utdanning for de påklagede godkjenningsområdene, må det dermed oppgis flere referanseprosjekter for å kunne dokumentere at foretaket har relevant praksis over tid. Direktoratet informerer også om at beskrivelsen av referanseprosjekter må vise til en oppfyllelse av godkjenningsområdenes arbeidsoppgaver, jf. SAK10 § 13-5.

Det opplyses samtidig i denne sammenhengen om at praksisen foretaket viser til må bygge på den utdanningen som kreves, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Nordmoehus Snekkerservice AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelig nødvendige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Direktoratet har merket seg at foretaket i klagen har anført at det har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene tidligere, og at disse ble ikke godkjent etter fornyelsessøknaden. Direktoratet kan ikke se at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for noen av de påklagede godkjenningsområdene. Derimot har foretaket hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering og overordnet ansvar for utførelse frem til 18.10.2016. Direktoratet vil i tilknytning til dette bemerke at å ha sentral godkjenning for overordnet ansvar ikke er det samme som å ha sentral godkjenning for konkrete godkjenningsområder, slik som de nå er påklaget. De påklagede godkjenningsområdene er egne, enkeltstående godkjenningsområder som foretaket dermed må vise til relevant praksis over tid for i tillegg til å oppfylle utdanningskravene som er påkrevet dersom det ønskes sentral godkjenning for disse områdene, jf. SAK10 §§ 11-3 og 13-5 med tilhørende veiledning. Foretaket kan derfor ikke få medhold i anførselen om at det har hatt sentral godkjenning for disse godkjenningsområdene tidligere.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 197/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Lona Consulting AS (godkjenningsnr. 2016/8936)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av løfteinnretninger i tiltaksklasse 3
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3
- Kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3
- Kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 3

I brev datert 05.08.2016 ble vedtak av 15.07.2016 påklaget ved Lorenzo Lona. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 15.06.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 15.07.2016 avslo direktoratet søknaden. De påklagede godkjenningsområdene ble ikke innvilget.

Avslaget ble begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad beskrev noen av godkjenningsområdene det var søkt om, jf. byggesaksforskriften(SAK10) § 13-5 med tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke oppfylt nødvendige kvalifikasjonskrav tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 9-1 med tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Lona Consulting AS har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Slemmestad i Røyken kommune. Lorenzo Lona er daglig leder. Han er utdannet maskiningeniør fra Trondheim ingeniørhøgskole i 1993 og sivilingeniør i bygg fra NTNU i 1997. Foretaket har sin virksomhet innen konsulentvirksomhet innen vannkraft, bygg- og anlegg. Foretaket er registrert med næringskoden «70.220 Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgivning».

Saksgang

15.06.2016 Søknad

15.07.2016 Avslag på søknad om sentral godkjenning

05.08.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagen at det sender inn ytterligere dokumentasjon, utover hva som allerede er sendt inn i søknaden. Det ble her sendt inn betydelig dokumentasjon på spesifikke prosjekter, sertifiseringer og kompetanse. Direktoratet bes ta hensyn til at foretakets kompetanse bygger på erfaring med konstruksjoner som er underlagt strenge krav til sikkerhet og som har betydelige samfunnsmessige konsekvenser dersom de skulle svikte. Foretakets faglige leder er en av få i Norge som er godkjent for å kunne prosjektere vassdragsanlegg via NVE, som har de strengeste krav til godkjenning av slik kompetanse. Foretakets erfaring i forbindelse med prosjektering, kontroll og byggeoppfølging av vassdragsanlegg dekker de søkte ansvarsområder og burde kvalifisere for godkjenning. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av løfteinnretninger i tiltaksklasse 3

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3
- Kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3
- Kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 3

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 er universitetsutdanning som sivilingeniør eller sivilarkitekt eller lignende. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør i bygg. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Krav til praksis

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 3 omfatter komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er svært krevende.

Eksempelvis vil dette omfatte flertrinnsøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er kompliserte og krever omfattende koordinering, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning ikke sendt inn konkrete referanseprosjekter, men en generell beskrivelse som omhandler flere prosjekter. Av beskrivelsen fremgår det ikke i hvilken grad faglig leder har hatt rollen som ansvarlig søker for byggesøknader etter plan- og bygningsloven. Det er i forbindelse med søknaden vedlagt CV-er med referanselister, i tillegg er det vedlagt flere referanselister i klagen. Opplisting av referanseprosjekter er ikke tilstrekkelig dokumentasjon for å dokumentere praksis med godkjenningsområdet. Direktoratet har derfor etterspurt ytterligere opplysninger i brev datert 22.06.2017. Det er ikke mottatt svar på denne forespørselen.

Direktoratets vurdering er derfor at det ikke er dokumentert tilstrekkelig praksis med dette godkjenningsområdet.

Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er utdanning på universitetsnivå (sivilarkitekt, sivilingeniør, mastergrad eller tilsvarende grad) med 300 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være landskapsarkitekt.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør i bygg. Foretaket har dermed dokumentert nødvendig nivå, men utdanningen er ikke tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 og 3. Direktoratet har imidlertid vurdert at utdanningen er relevant for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, og vil derfor vurdere hvorvidt praksis er tilstrekkelig for denne tiltaksklassen.

Krav til praksis

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann. Prosjektering av overvann i denne sammenheng omfatter å lede vann fra overflater ned til grøfter, vassdrag, eventuelt sluk o.l. eller til lokal infiltrasjon i vegetasjonsdekket og i grunnen.

Prosjekteringen av utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1 omfatter mindre inngrep ved uproblematisk grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små. Eksempler på tiltak i dette godkjenningsområdet kan være prosjektering av utearealer, herunder veg og parkeringsplasser for en gruppe av småhus eller hytter, prosjektering av utearealer for mindre lekeplasser, deponier, masseuttak og oppfylling inntil 3 m høyde fra opprinnelig nivå, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknaden gitt en generell beskrivelse av praksis med utforming av brudd, arrondering og revegetering av fyllingsdammer. Det er også vedlagt CV-er med referanselister, men disse inneholder i liten grad faglige redegjørelser for hva som er utført. Det er i klagen vedlagt godkjenninger fra NVE og flere referanselister, men av disse fremgår det heller ikke hvorvidt foretaket har praksis med prosjektering av utearealer med hensyn til egnethet og funksjon, samt universell utforming og overvann.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har praksis med godkjenningsområdet.

Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 er universitetsutdannelse som sivilingeniør eller sivilarkitekt eller lignende. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med

utdanning som sivilingeniør i bygg. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Krav til praksis

Geoteknisk prosjektering omfatter grunnundersøkelser og kartlegging av grunnforhold også med hensyn til forurensing, samt utarbeidelse av grunndata for fundamentering og eventuelt sikringstiltak for bygg, anlegg eller konstruksjon.

Godkjenningsområdet omfatter bygninger, anlegg eller konstruksjoner som iht. NS-EN 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 3 og 4.

Godkjenningsområdet i denne tiltaksklassen omfatter oppgaver hvor oppgaveløsning krever utredning av spesielle, ikke standardiserte laster, hvor det ikke finnes sikre data for grunnforhold, hvor det er behov for utarbeidelse av konsept for utbedring av bæreevne og stabilitet av grunnforhold, ved behov for utarbeidelse av konsept for sikringstiltak på byggeplassen eller området utenfor, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning beskrevet at det har utført prosjektering og kontroll av flere fyllingsdammer med tilhørende konstruksjoner. I tillegg er det vedlagt CV-er med referanselister, disse gir imidlertid ingen beskrivelse av arbeidsoppgavene som er utført. I klagen er det heller ikke gitt nye opplysninger. Direktoratet har i brev datert 22.06.2017 etterspurt flere opplysninger om foretakets praksis med prosjektering av geoteknikk. Vi har ikke mottatt svar på denne henvendelsen.

Direktoratets vurdering er at tiltakenes størrelse tilsier at de kan plasseres i tiltaksklasse 3. Det er imidlertid verken i søknad eller klage dokumentert at foretaket har nødvendig praksis med utarbeidelse av geotekniske beregninger, og foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 er universitetsutdannelse som sivilingeniør eller sivilarkitekt eller lignende. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør i bygg. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaster. Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 omfatter dimensjonering ved komplisert statisk bæresystem eller ved vanskelige grunnforhold, hvor valg av løsninger krever spesielle

utredninger og analyser. Eksempler på tiltak i denne klassen kan være boligblokker, kontor- og skolebygg (høyere enn 5 etg.), store forsamlingslokaler, sportshaller, kjøpesentre, store industri- og lagerbygg med store spennvidder og laster, sykehus, store hoteller og svømmehaller, store tribuner med overtak, bru med store spenn (over 50 m) og høye tårn (over 40 m), jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknaden gitt en generell beskrivelse av at foretaket har prosjektert og kontrollert utførelse av flere betong- og murdammer, i tillegg til å være NVE-godkjent for betongdammer i høyeste sikkerhetsklasse. Det er også vedlagt CV-er med referanselister, i tillegg er det vedlagt flere referanselister i klagen. Disse listene inneholder ikke noen faglig redegjørelse for arbeidsoppgavene som er utført.

Direktoratet vurderer at flere av prosjektene som er listet opp har en størrelse som kan tilsi at de ville blitt plassert i tiltaksklasse 3. Det er derimot ikke dokumentert hvorvidt foretaket har praksis med prosjektering av konstruksjonssikkerhet, i form av prosjektering av stabilitet eller dimensjonering. Det er dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksis med godkjenningsområdet.

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 er universitetsutdanning som sivilingeniør eller sivilarkitekt eller lignende. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør i bygg. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Krav til praksis

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter komplett prosjektering av anleggskonstruksjoner og installasjoner, nødvendig dimensjonering og spesifikasjon av produkter og komponenter. Det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 omfatter prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for mer enn 200 personekvivalenter. Prosjekteringen omfatter dimensjonering, plassering, fundamentering og igjenfylling av ledninger for vann og avløp, overvannshåndtering for store områder i tett bystruktur inkludert eventuell dimensjonering, plassering, fundamentering og igjenfylling av overvannsledninger, vannforsyningsanlegg inkludert eventuelt vannrenseanlegg, avløpsrenseanlegg, herunder konstruksjoner og installasjoner, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav l og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning beskrevet at det har stått for prosjektering og kontrollert utførelse av flere hydrauliske vannveier. Det er i tillegg vedlagt CV-er med referanselister, men disse gir ingen beskrivelser av arbeider tilknyttet godkjenningsområdet. I

klagen er det vedlagt flere referanselister. Direktoratet har derfor etterspurt ytterligere referanseprosjekter i brev datert 22.06.2017, men dette brevet er ikke blitt besvart.

Foretaket har vist til praksis med vannkraft, og selv om dette vil ha enkelte likheter med vann og avløp, finner ikke direktoratet at oppgavene i tilstrekkelig grad dekker godkjenningsområdet det er søkt om. Dette omhandler vann og avløp, i tillegg til overvannshåndtering. Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

Prosjektering av fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 er universitetsutdannelse som sivilingeniør eller sivilarkitekt eller lignende. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som maskiningeniør og sivilingeniør i bygg. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Krav til praksis

Prosjektering av fjernvarmeanlegg omfatter komplett prosjektering av anleggskonstruksjoner og installasjoner, nødvendig dimensjonering og spesifikasjon av produkter og komponenter på primærsiden til og med varmeveksler. Prosjektering av fundamentering og igjenfylling av anlegget inngår også i oppgaven. Det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk.

Godkjenningsområdet omfatter fjernvarmeanlegg med effekt over 150 kW inkludert eventuelt sekundæranlegg som forsyner flere bygninger. Godkjenningsområdet omfatter også prosjektering av ledning med tilhørende komponenter for fjernvarme fra varmesentral fram til varmeveksler ved forbrukssted. Eksempler på tiltak i denne klassen kan være fjernvarmeanlegg til;

- høye boligblokker, kontor- og skolebygg,
- store forsamlingslokaler, sportshaller, kjøpesentre,
- store industribygg med mange ansatte,
- sykehus, store hoteller og svømmehaller, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav m og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning skrevet at det har prosjektert og kontrollert utførelse av flere hydrauliske vannveier med tilhørende konstruksjoner, i tillegg til å være leder for Swecos avdeling for fjernvarme. Det er vedlagt CV-er med referanselister, men dette gir ingen tilstrekkelig beskrivelse. I klagen var det vedlagt ytterligere referanselister.

Direktoratet har i brev datert 22.06.2017 etterlyst ytterligere referanseprosjekter som dokumenterer praksis med godkjenningsområdet. Denne henvendelsen er ikke blitt besvart. Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med dette godkjenningsområdet.

Prosjektering av løfteinnretninger i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er utdanning på universitetsnivå (sivilarkitekt, sivilingeniør, mastergrad eller tilsvarende grad) med 300 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være sivilingeniør med fagkrets elektro eller maskin.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som maskiningeniør og sivilingeniør i bygg. Foretaket har dermed nødvendig utdanningsnivå, men fagretningen er ikke relevant for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3. Direktoratet har imidlertid vurdert at utdanningen er relevant for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2. Direktoratets vurdering vil derfor være hvorvidt foretaket har praksis med godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Krav til praksis

Prosjektering av ny eller vesentlig endring av eksisterende installasjon hvor krav til utførelseskompleksitet, hastighet og løftehøyde bestemmer tiltaksklassen. Godkjenningsområdet omfatter løfteinnretninger som omfattes av forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 omfatter prosjektering av ny eller vesentlig endring av eksisterende heiser inntil 8 plan og etasjer uavhengig av driftssystemet og uten brannkrav, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav n.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning beskrevet prosjektering og kontroll av utførelse av flere betong- og murdammer med tilhørende konstruksjoner slik som luker, vannveisporter og kraftstasjoner. Det er også lagt ved CV-er med referanselister, men disse gir ingen beskrivelse av arbeidsoppgavene som er utført. Direktoratet har derfor etterspurt ytterligere informasjon i brev datert 22.06.2017. Vi har ikke mottatt svar på denne forespørselen.

Godkjenningsområdet omfatter personheiser for inntil 8 plan. En slik praksis er ikke dokumentert verken i søknad eller klageomgang. Selv om luker og vannveisporter kan ha enkelte likheter, finner ikke direktoratet dette tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet. Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksis med godkjenningsområdet.

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og

tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør med fagretning bygg. Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

Eksempler på utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3:

- veg- og grunnarbeider som omfatter planeringsarbeider, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse tilsvarende «ekstreme forhold» i følge Vegvesenets normal N200, skråninger mot vann eller utførelse av erosjonsbeskyttelse,
- graving med krav til midlertidig sikring av byggegrop (staging, spunting) eller midlertidig grunnvannssenkning, komprimering som for NS 3420 Kap. F «normal» komprimering, dreneringsarbeider med stor risiko for vannskader (arbeidene kan også omfatte utførelse av grunnforsterkning av setningsømfintlig masse),
- utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for veger med stor belastning over 5000 ÅDT,
- graving, avstivning, sprengning og gjenfylling av grøfter for store rørdimensjoner for vann, avløp, fjernvarme mv. ved høye vanntrykk og kompliserte grunnforhold (ansvarsområde omfatter også gjenfylling av grøfter med hensyn til frostskafer og trafikkbelastning),
- sprengning med skjæringshøyde mer enn 8 m fra opprinnelig nivå,
- oppfylling av løsmasser med avvik mer enn 5 m fra opprinnelig nivå,
- fjellarbeider i dagen med tilhørende sikringsarbeider, sprengning av grop eller skjæringer med høyde over 8 meter, med krav til fjellkontur i henhold til NS 3420 og med stor risiko for skader, og store sprengningsarbeider i vann,
- fjellsikring i vanskelig terreng, fjellforankring og stagforankring,
- prefabrikkerte pele- og spuntarbeider med avstivning eller forankring

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning beskrevet at foretaket har fulgt opp og kontrollert utførelse av flere fyllingsdammer, betong- og murdammer og kraftstasjoner med tilhørende veikonstruksjoner. I tillegg har foretaket lagt ved CV-er med referanselister, men ingen av disse inneholder noen faglig redegjørelse for foretakets arbeidsoppgaver når det gjelder dette godkjenningsområdet. Selv om mange av disse prosjektene kan ligge i tiltaksklasse 3 er direktoratets vurdering at det ikke er dokumentert tilstrekkelig praksis når det gjelder å stå ansvarlig for utførelsen av denne typen arbeider.

Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksis med dette godkjenningsområdet.

Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høgskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør med fagretning bygg. Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av vann- og avløpsanlegg samt utførelse av overvannssystem, med tilhørende komponenter og utstyr, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Godkjenningsområdet omfatter legging av rør for vann og avløp, samt rør for overvann med middels kompleksitet og vanskelighetsgrad, men der mangler eller feil kan føre til store konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet, eller stor kompleksitet og vanskelighetsgrad.

Eksempler på utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3 kan være:

- Legging av rør for vann med diameter over 200 mm
- Legging av rør for avløp med diameter over 400 mm
- Legging av overvannsrør for store områder i tett bystruktur.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning beskrevet at det har fulgt opp og kontrollert utførelse av flere vannveiskonstruksjoner ifm. kraftstasjoner og tilhørende veikonstruksjoner. Det er i tillegg sendt inn CV-er med tilhørende referanselister.

Disse gir ingen faglig redegjørelse av hvorvidt foretaket har praksis med legging av rør for vann og avløp, eller overvannsrør for store områder, selv om mange av disse prosjektene kan ligge i tiltaksklasse 3.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høgskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør med fagretning bygg. Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Utførelse av konstruksjoner av slakkarmert, uarmert eller spennarmert betong med tiltak som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2 eller 3, og forutsettes utført med "utvidet kontroll".

Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 3:

- plasstøpte betongkonstruksjoner i bygning for publikum og arbeidsbygning med mer enn 5 etasjer,
- plasstøpte betongkonstruksjoner i bygning med boenheter og mer enn 3 etasjer,
- anleggskonstruksjoner som kulverter, forstøtningskonstruksjoner og bruer,
- bjelker og dekker med store spennvidder,
- store forstøtningskonstruksjoner, kulverter og bruer med store spennvidder med stor belastning,
- plasstøpte spennarmerte betongkonstruksjoner, herunder montering, oppspenning og injisering,
- rammede plasstøpte peler

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning beskrevet at det har fulgt opp og kontrollert utførelse av flere betong- og murdammer, kraftstasjoner med tilhørende betongkonstruksjoner i dagen og under bakken. Det er i tillegg sendt inn CV-er med tilhørende referanselister. Disse inneholder imidlertid ikke noen faglig redegjørelse for arbeidsoppgavene som er utført i prosjektene. Selv om referanseprosjektene kan ligge i tiltaksklasse 3, er det ikke dokumentert at foretaket har praksis med oppføring av bygg og andre konstruksjoner.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 er universitetsutdanning som sivilingeniør eller sivilarkitekt eller lignende. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør i bygg. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Krav til praksis

Foretak med sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll er kvalifisert for å kunne erklære ansvar for uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse av tiltak innen de fagområder foretaket selv besitter kompetanse og på fagområder der foretaket har kompetanse til å styre underleverandør av kontrolloppgaver. Dette skal fremgå av kvalitetssikringsrutinene til kontrollforetaket.

Det følger av bestemmelsene om gjennomføring av kontroll at kontroll skal være helhetlig og gjennomgående og omfatte både kontroll av prosjektering og kontroll av utførelse (se særlig § 14-7 tredje og fjerde ledd). Ansvarsrett for kontroll forutsetter kompetanse til å kontrollere både prosjektering og utførelse.

Foretak med sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll i tiltaksklasse 3 kan påta seg ansvar for uavhengig kontroll av prosjektering og/eller utførelse av alle tiltak (bygning, anlegg, konstruksjon, installasjon) der ett eller flere vesentlige fagområder ligger i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning beskrevet at det har hatt fag- og sikkerhetsansvar for prosjektering og utførelse av kontroll for alle typer vassdragsanlegg. I tillegg fremkommer det av innsendte CV-er at foretaket har praksis med både prosjekterings- og byggeledelse. Det er imidlertid ikke vist til konkrete prosjekter, og direktoratet har derfor i brev datert 22.06.2017 bedt om at det sendes inn prosjekter hvor foretaket har utført kontroll av andre foretaks prosjektering og utførelse, samt en konkretisering av hvilke områder som ble kontrollert. Dette er ikke blitt besvart.

Direktoratets vurdering er dermed at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med kontrolloppgavene, som omfatter helhetlig kontroll av både prosjektering og utførelse. Kontrollen skal være uavhengig, og kan enten utføres med egne ressurser eller ved innleie av kontrollforetak for de oppgaver foretaket selv ikke har ressurser til å utføre. Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

Kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 er universitetsutdanning som sivilingeniør eller sivilarkitekt eller lignende. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør i bygg. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter uavhengig kontroll av konstruksjonssikkerhet, og omfatter kontroll av både prosjektering og utførelse.

For prosjektering er kontrollkravet for konstruksjonssikkerhet begrenset til risiko for sammenbrudd i hovedbæresystem, der prosjekteringsgrunnlagets beregninger av lastantakelser, stabilitet og materialegenskaper skal kontrolleres.

For kontroll av utførelse skal det påvises at hovedbæresystemet er utført slik det er prosjektert. Kontroll skal også omfatte stikkprøver av at materialene som er valgt har de egenskapene som er forutsatt i prosjekteringen.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3 omfatter byggverk som iht. NS-EN 1990 + NA plasseres i pålitelighetsklasse 3 og 4, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknaden beskrevet sitt fag- og sikkerhetsansvar for prosjektering og utførelse av kontroll for alle typer vassdragsanlegg inkludert betongkonstruksjoner og

tilstøtende stålkonstruksjoner. Det er vedlagt CV-er med referanselister, i tillegg er det vedlagt flere referanselister i klagen. Kontroll av betong- og stålkonstruksjoner kan være relevant praksis, og direktoratet har derfor etterspurt ytterligere informasjon i brev datert 22.06.2017. Dette er ikke blitt besvart.

Direktoratets vurdering er at selv om prosjektene inneholder elementer som kan være relevante, er helhetsvurderingen at foretaket ikke i tilstrekkelig grad har dokumentert nødvendig kontrollerfaring med kontroll av andre foretaks prosjektering og utførelse når det gjelder konstruksjonssikkerhet. Det er verken i søknad eller klageomgang gitt noen beskrivelse av arbeidsoppgavene som kreves av godkjenningsområdet. Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis.

Kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for ansvarlig søker i tiltaksklasse 3 er universitetsutdanning som sivilingeniør eller sivilarkitekt eller lignende. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som sivilingeniør i bygg. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter uavhengig kontroll av geoteknikk i tiltaksklasse 2 og 3.

Innenfor geoteknikk skal kontroll av prosjektering omfatte påvisning av at det er gjort kvalifisert undersøkelse for å bestemme geoteknisk kategori og pålitelighetsklasse. For kontroll av utførelse skal det påvises ved stikkprøver at forutsetninger i prosjekteringen er representative for forholdene på byggeplassen, samt at rapportering fra byggeplassen skjer i henhold til geoteknisk kategori.

Godkjenningsområdet omfatter fundamentering av byggverk med flere enn 5 etasjer og fundamentering på tomt med vanskelige grunnforhold hvor metode for fastleggelse av grunnforhold er lite utviklet. Området omfatter også fundamentering for anlegg og konstruksjoner som iht. NS-EN 1990 + NA plasseres i pålitelighetsklasse 3 og 4, jf. SAK10 § 13-5 fjerde ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknaden gitt en generell beskrivelse av oppgaver innen fag- og sikkerhetsansvar for prosjektering og utførelse av kontroll for alle typer vassdragsanlegg inkludert fyllingsdammer. I tillegg er det vedlagt CV-er med referanselister. I klagen er det i tillegg vedlagt flere referanselister. Det fremgår ikke i den dokumentasjonen hvorvidt foretaket har praksis med uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse av geoteknikk. Direktoratet har i brev datert 22.06.2017 etterspurt ytterligere informasjon. Det er ikke mottatt svar på denne forespørselen.

Direktoratets vurdering er dermed at det ikke er dokumentert tilstrekkelig praksis med dette godkjenningsområdet.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Lona Consulting AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

**Sak 198/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Nidelven
Bruk AS (godkjenningssnr. 2016/9816)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas delvis til følge. Klagen gis medhold hva gjelder prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1 og prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet delvis enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak. Se ellers merknader fra klagenemnda nedenfor:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

I brev datert 22.11.2016 ble vedtak av 04.11.2016 påklaget ved Sigurd Daland. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 18.10.2016 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 04.11.2016 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1

De påklagede godkjenningsområdene ble ikke innvilget.

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene, jf. byggesaksforskriften(SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre og tredje ledd og tilhørende veiledning.

For godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 hadde foretaket heller ikke dokumentert nødvendig relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Godkjenningsområder innvilget i klageomgangen

Direktoratet har i klageomgangen funnet grunnlag for å endre vedtaket når det gjelder utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1. Dette skyldes en nylig avklaring med kommunal- og moderniseringsdepartementet rundt forståelsen av regelverket. Direktoratet har hatt en praktisering hvor det har vært krav om utførelseskompetanse i form av fag-/svennebrev eller mesterbrev, i tillegg til krav om faglig ledelse, jf. SAK10 kapittel 11. Dette kravet har vært gjeldende for funksjonen utførende hvor foretaket har hatt faglig ledelse med utdanningsnivå teknisk fagskole (uten fagbrev i bunn), c eller d, jf. SAK10 § 11-2. Kravet har vært stilt for å oppfylle kravet om foretakets gjennomføringsevne etter SAK10 § 9-1 andre ledd. Dette kravet har direktoratet nå gått bort fra og Nidelven Bruk AS får derfor innvilget godkjenningsområdet utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

Nidelven Bruk AS fikk sentral godkjenning første gang 16.05.2013. I perioden 16.05.2013 – 16.05.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1, prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1 og kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 12 ansatte og ligger i Nedenes i Arendal kommune. Tore Sætra og Einar Sætra er begge oppført som daglig leder i organisasjonsplanen.

Tore Sætra er utdannet økonom fra Bedriftsøkonomisk Institutt i 1969.

Einar Sætra er utdannet trelastteknikker fra Norges Trelastskole i 1976.

Det fremgår videre av organisasjonsplanen at Sigurd Nistad Daland er utdannet sivilingeniør i IKT fra 2000, samt bachelor i byggdesign og konstruksjon fra 2013. Inge Chr. Sætra er utdannet byggingeniør innen konstruksjonsteknikk/bygningsfysikk fra 2008.

Foretaket har sin virksomhet innen produksjon og handel samt det som dermed står i forbindelse. Selskapet kan delta i andre selskaper. Foretaket er registrert med næringskoden «46.739 Engroshandel med byggevarer ikke nevnt annet sted».

Saksgang

18.10.2016 Søknad

04.11.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

22.11.2016 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretakets klage er omfattende, og det vil her bli gitt et kort sammendrag. Når det gjelder godkjenningsområdene prosjektering av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk vises det til at dette er oppgaver foretaket har utført daglig i over 30 år. I tillegg har foretaket ansatte som har hatt rolle som leder i to av landets største entreprenørforetak. De er derfor svært uenig i direktoratets vurdering av deres praksis med disse to områdene. For godkjenningsområdet overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1 vises det til informasjonen gitt i klagebrevet, og at dette bør være tilstrekkelig underlag for å dokumentere at referanseprosjektene er fullt ut relevante for å dekke de kompetansekravene og den erfaringen som trengs for å inneha de omsøkte godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1. Det henvises for øvrig til klagen i sin helhet.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning på bachelornivå som byggingeniør. Utdanningskravet er mesterbrev eller teknisk fagskole, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 § 11-1.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaste.

Prosjektering av bæreevne og stabilitet av nytt eller endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon med liten vanskelighetsgrad i pålitelighetsklasse 1 iht NS-EN 1990 +NA og brannklasse 1 iht. byggt teknisk forskrift. Oppgaven omfatter dimensjonering av bærende elementer ved bruk av enkle beregninger eller tabeller, ved gode grunnforhold og standardlaste.

Eksempler på tiltak i denne klassen kan være fritids- og enebolig med og uten sokkelleilighet, tomannsbolig, rekkehus, kjedehus, små barnehager, alminnelige landbruksbygg, lager- og industribygg, mindre utendørs tribuner (under 500 pers.), små bruer (inntil 10 m spennvidde) og tårn inntil 10 m, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn tre referanseprosjekter. Dette dreide seg om Bondistranda som gjaldt oppføring av boligblokker med totalt 208 leiligheter i Asker kommune, en rehabilitering og oppføring av et hotell i Oslo kommune, samt oppføring av boligblokker med 298 leiligheter i Oslo kommune. Prosjektene er gitt ferdigattest i perioden 2009 – 2015.

Alle referanseprosjektene er tilknyttet Inge Christen Sætra, og det er oppgitt at han har vært prosjekterings-/produksjonsleder bygningsfysikk i alle tre prosjektene. Det fremgår av beskrivelsene at Sætra har jobbet for PEAB AS og NCC Construction AS, og disse selskapene har begge hatt totalentreprisen i prosjektene. Det fremgår av beskrivelsen at Sætra har hatt ansvar for kvaliteten, herunder kontroll av underentreprenørens utførelse i samsvar med kvalitetssystemet til PEAB og NCC Construction AS. Dette omfattet kontroll av utførelsen av bygningsfysisk kritiske detaljer. På den siste delen av prosjektet i Asker kommune ble alle detaljer nøye kontrollert sammen med ansvarlig prosjekterende.

I klagen skriver foretaket at Tore og Einar Sætra i over 30 år har gitt råd, dimensjonert fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner for mange av fylkets byggmestre og entreprenører. I tillegg har Inge Christen Sætra arbeidet som avdelingssjef, produksjonsleder, anleggsleder og prosjekteringsleder i to av landets største entreprenører. Det trekkes særskilt frem at Sætra har mange års erfaring som prosjekteringsleder, noe som har omfattet det overordnede ansvaret for prosjektenes konstruksjonssikkerhet. De skriver videre at direktoratets anførsel om at det «dreier seg om kontroll av underleverandører» ikke er riktig, da mange av oppgavene i stor grad ble utført av egne ansatte innenfor alle fagområder.

Det vises videre til prosjektet på Bondistranda i Asker hvor Sætra har hatt det overordnede ansvaret for prosjekteringsgruppen, med gjennomgang og utarbeidelse av byggt tekniske

løsninger og kontroll av konstruksjonssikkerhet for betong og stålkonstruksjoner. Sætra utførte også prosjektering av et frittstående bodanlegg, som inneholdt prosjektering av bunnplate og fundamenter, vegger, søyler og taksperrer.

De tre referanseprosjektene som er sendt inn gir ingen beskrivelse av hvilke oppgaver Sætra har hatt når det gjelder konstruksjonssikkerhet, da dette i hovedsak går på kontroll av utførelsen av bygningsfysikk. I klagen er prosjektet Bondistranda beskrevet nærmere. Her fremgår det at Sætra har hatt et overordnet ansvar for prosjekteringen og kontrollert konstruksjonssikkerhet for betong og stålkonstruksjoner, i tillegg til å ha prosjektert et bodanlegg. Direktoratet vurderer ikke denne praksisen til å være relevant for godkjenningsområdet, hvor det er nødvendig med praksis fra prosjektering av byggets totale stabilitet under oppføring og i bruk. En slik praksis er ikke beskrevet, selv om elementer av praksisen kan være relevant for kontroll av konstruksjonssikkerhet.

Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning på bachelornivå som byggingeniør.

Utdanningskravet er mesterbrev eller teknisk fagskole, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 § 11-1.

Krav til praksis

Prosjektering av bygningsfysikk omfatter verifikasjon av ytelser og tekniske løsninger for følgende fagområder i henhold til byggteknisk forskrift: energi, strålingsmiljø, lyd og fukt.

Prosjektering av bygningsfysikk i nybygg eller ved endring av eksisterende byggverk for publikum og arbeidsbygning inntil 2 etasjer, samt bygning med boenheter og høyst to boenheter over hverandre. Eksempler på tiltak i denne klassen kan være fritids- og enebolig, tomannsbolig, rekkehus, kjedehus, mindre arbeids- og publikumsbygg, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav g og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn tre referanseprosjekter, som er identiske med prosjektene for prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1.

Alle prosjektene er tilknyttet Inge Christen Sætra og foretaket oppgir i sin beskrivelse av referanseprosjektene at Sætra har hatt det overordnede ansvaret for kvaliteten, herunder blant annet kontroll med bygningsfysiske kritiske detaljer.

I klagen oppgis det at Tore og Einar Sætra har gitt råd innen bygningsfysikk i over 30 år. Videre vises det til at Inge Christen Sætra har innehatt lederroller i to av landets største entreprenørforetak, og dermed mange års praksis som prosjekteringsleder. I denne rollen har han hatt det overordnede ansvaret for prosjektenes bygningsfysikk.

Det vises videre til prosjektet på Bondistranda hvor Sætra hadde ansvaret for prosjekteringsgruppen, med gjennomgang og utarbeidelse av byggetekniske løsninger og

kontroll av bygningsfysikken for alle konstruksjonsdeler i samråd med arkitekt. Videre skriver foretaket at de bygningstekniske detaljene i hele prosjektet inkludert klimavegger i tre, isolerte tak med tresperrer, kompakte tak, etc. er utarbeidet av arkitekt og PEAB AS v/Inge Christen Sætra.

Direktoratet vurderer at referanseprosjektene som er sendt inn inneholder elementer som kan være relevante for kontroll av bygningsfysikk. Beskrivelsen sier imidlertid lite om Sætras rolle og hvilken prosjektering som er utført, utover å ha hatt et overordnet ansvar for all prosjektering og kontrollert bygningsfysiske detaljer. I klagen vises det også til kontroll av bygningsfysikk i samråd med arkitekt, samt at blant annet klimavegger ble prosjektert sammen med arkitekt. Direktoratet vurderer ikke denne praksisen til å være relevant, da det i liten grad fremkommer hvorvidt Sætra har egen praksis med prosjektering av bygningsfysikk. »

Klagenemnda er av den oppfatning at praksisen til Inge Christen Sætra er tilstrekkelig i innhold og lengde for prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1. Det fremkommer at Sætra har utført prosjektering av bygningsfysikk selv og arbeidet med faglige problemstillinger som prosjekteringsleder. Nemnda har samme vurdering i forhold til praksiskravet for prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1. Det hitsettes videre fra saksfremlegget:

«

Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning på bachelornivå som byggingeniør. Utdanningskravet er mesterbrev eller teknisk fagskole, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Utdanningskravet er dermed oppfylt, jf. SAK10 § 11-1.

Krav til praksis

Foretak med sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll er kvalifisert for å kunne erklære ansvar for uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse av tiltak innen de fagområder foretaket selv besitter kompetanse og på fagområder der foretaket har kompetanse til å styre underleverandør av kontrolloppgaver. Dette skal fremgå av kvalitetssikringsrutinene til kontrollforetaket.

Sentral godkjenning for overordnet ansvar gis til foretak som har erfaring med kontroll av prosjekterings- og utførelsesoppgaver av relevante fagområder og grenseflater. Det er en forutsetning at foretaket har kvalifisert personell med relevant praksis fra prosjektering og prosjekteringsledelse, samt praksis fra utførelse/byggeledelse, og har rutiner for fagkontroll og tverrfaglig kontroll, slik at kontrollen utføres på en hensiktsmessig måte og i nødvendig omfang.

Det følger av bestemmelsene om gjennomføring av kontroll at kontroll skal være helhetlig og gjennomgående og omfatte både kontroll av prosjektering og kontroll av utførelse (se særlig § 14-7 tredje og fjerde ledd). Ansvarsrett for kontroll forutsetter kompetanse til å kontrollere både prosjektering og utførelse.

Foretak med sentral godkjenning for overordnet ansvar for uavhengig kontroll i tiltaksklasse 1 kan påta seg ansvar for uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse av alle tiltak (bygning, anlegg, konstruksjon) der alle vesentlige fagområder ligger i tiltaksklasse 1.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn tre referanseprosjekter, som i beskrivelse er likelydende med referanseprosjektene for prosjektering av konstruksjonssikkerhet. Det dreier seg om to boligblokkprosjekter, samt ett hotell. I alle tre referanseprosjektene har Sætra vært prosjekterings-/produksjonsleder bygningsfysikk. Det fremgår videre at Sætra har hatt overordnet ansvar for kvaliteten, og kontrollert underentreprenørenes utførelse i samsvar med PEAB AS og NCC Constructions AS sine kvalitetssystemer. I tillegg har Sætra stått for kontroll av utførelsen av bygningsfysiske og statikkmessig kritiske detaljer.

I klagen henviser foretaket til informasjonen tilknyttet godkjenningsområdene ovenfor.

Foretaket har vist til kontroll av utførelse, samt kontroll av underentreprenører. I klagen har foretaket opplyst at underentreprenørene i stor grad var egne ansatte innenfor alle fagområder, og det er dermed ikke tydelig hvorvidt det var en kontroll av andre foretaks arbeid. Det fremgår av beskrivelsene at foretaket har utført kontroll av utførelse, men det er i liten grad dokumentert kontroll av prosjektering. For dette godkjenningsområdet skal kontroll med både prosjektering og utførelse dokumenteres. Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Nidelven Bruk AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

**Sak 199/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Pettersen & Helgesen Bygg og Tømrerservice AS (godkjenningsnr.
2016/10275)**

Klagenemnda har i forbindelse med saken sendt en henvendelse til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Behandling av saken utsettes frem til svar fra KMD foreligger.

**Sak 200/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Master
EM AS (godkjenningsnr. 2016/10679)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas delvis til følge. Klager gis sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1. Se klagenemndas begrunnelse nedenfor om dette.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet delvis enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Vedtaket ble påklaget av foretaket den 30.12.2016. Foretaket er klageberettiget, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28,1. ledd. Klagen er fremsatt i rett tid, jf. fvl. § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 26.11.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 20.12.2016 avslo direktoratet søknaden om sentral godkjenning i sin helhet.

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Søknaden om utførelse av tømrerarbeider og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 ble avslått på grunn av at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig praksis med de omsøkte godkjenningsområdene. Tiltakene det var vist til var ikke omfattet av søknadsplikten i plan- og bygningsloven (pbl) kapittel 20 og byggesaksforskriften (SAK10) kapittel 4.

Referanseprosjektene dekket derfor heller ikke de faglige innholdene i godkjenningsområdene. Det var dermed heller ikke dokumentert praksis i tilstrekkelig lang nok tid, 3 år, jf SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis når det gjelder kravet til erfaringens lengde.

Godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2 ble avslått på grunn av at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med dette godkjenningsområdet med det faglige innholdet dette har. Det var dermed heller ikke dokumentert tilstrekkelig praksis over tid. I vedtaket var det også nevnt at foretaket ikke hadde relevante fagbrev for disse godkjenningsområdene. Det var opplyst i vedtaket at det ikke er tilstrekkelig å ha kompetent faglig ledelse, det må i tillegg dokumenteres at foretaket benytter personell med tilstrekkelig relevante fagbrev når arbeidene utføres.

(I denne sammenheng bemerkes at dibk nå har gått bort fra overnevnte krav om fagbrev)

Forøvrig vises det til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som er hjemmehørende i Ullensaker kommune i Akershus Fylke. Foretaket ble stiftet 20.05.2014 og ble ifølge Brønnøysundregistrene registrert der 20.05.2014. Næringskode er 43.320. Snekkerarbeid.

Foretaket har ifølge søknaden og Purehelp 11 ansatte. Ifølge organisasjonsplanen er det 12 ansatte. Direktoratet legger organisasjonsplanen til grunn. Daglig leder er Mindaugas Lelys. Det er ikke innsendt dokumentasjon på hans eventuelle utdanning. Det er imidlertid innsendt kopi av en generell godkjenning av utdannelsen til Mindaugas Zemaitis, hvor det står at han har utdannelse tilsvarende norsk bachelorgrad og mastergrad. Fagretning er ikke dokumentert utover at det er en teknisk utdanning. Mindaugas Zemaitis er ikke oppført på organisasjonsplanen.

Vedlagt klagen lå en bekreftelse fra Nokut på at Darius Bernadisius har utdanning på nivå med bachelor, uten at fagretning er dokumentert. Darius Bernadisius står heller ikke oppført på organisasjonsplanen.

Saksgang

26.11.2016: Søknad

20.12.2016: Vedtak om sentral godkjenning (Totalavslag)

30.12.2016: Foretaket klager

28.06.2017 E-post fra direktoratet til foretaket med orientering om vilkår,
godkjenningsområdenes faglige innhold med mer

Foretakets anførsler

Når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2 viser foretaket kun til begrunnelsen i vedtaket og spør om hvorvidt det er tilstrekkelig dokumentasjon til å kunne innvilges i tiltaksklasse 1.

Når det gjelder godkjenningsområdet Utførelse av Montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2 reises det først spørsmål om hvilken dokumentasjon som savnes. Det stilles også spørsmål om hvorvidt det er tilstrekkelig med tegninger av arbeidene. Det vises til at det var levert 1 attest på at en person (Paulius Jorudas) ble ansatt som byggeleder i Litauen. Videre vises det til dokumenter fra Nokut.

Avslutningsvis fremheves det at sentral godkjenning er svært viktig for den videre utviklingen av selskapet.

Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet skal innledningsvis beklage den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførselene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningsområdene.

I den sammenheng vises det også til direktoratets e-post til foretaket den 28.06.2017, hvor det ble gitt en grundig orientering om hvilke krav som må oppfylles.

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdannelse og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Det vises til SAK10 §§ 11-3 og 11-5 når det gjelder krav til utdanning og praksis og vurderingen av dette.

Det gjøres oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf.

forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt godkjenningsområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap 12.

Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområde. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3*, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007 – 2008) side 326 og SAK10 § 13-4,3. ledd.

Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.2.

Kort kommentar til vedlagt organisasjonsplan, utdannelsene for Mindaugas Zemaitis og Darius Bernadisius og ansettelse av Jorudas som byggeleder

Det er innsendt en organisasjonsplan. Samtidig er det innsendt kopi av generell godkjenning av utenlandsk utdanning fra Nokut for henholdsvis Mindaugas Zemaitis og Darius Bernadisius. Ingen av disse står oppført på organisasjonsplanen.

Det fremgår av oversettelsen fra Litauisk, datert i Litauen den 12.06.2013 og som er oversendt direktoratet at Paulius Jorudas ble ansatt som leder for bolig og næringsbygg.

Dette var en ansettelse som skjedde i Litauen i 2013, i et annet foretak. I den sammenheng minnes det forøvrig om at Master E M ble stiftet her i Norge den 20.05.2014. Denne ansettelsen kan derfor ikke erstatte manglende dokumentasjon på relevant utdanning her i Norge nå.

Direktoratet finner derfor ikke å kunne tillegge disse forholdene noen relevans når det gjelder klagen.

Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Foretaket fikk avslag på søknad i tiltaksklasse 2 for dette godkjenningsområdet. I klagen reises det spørsmål om hvorvidt foretakets kvalifikasjoner er tilstrekkelige til sentral godkjenning i tiltaksklasse 1.

Klagebehandlingen gjelder derfor tiltaksklasse 1.

Fagområdet omfatter utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner. Oppgaver som inngår i fagområdet kan være utførelse av yttervegger, etasjeskiller, innvendige vegger og takkonstruksjoner, luft- og fuktetting og varme-, lyd- og kondensisolering.

I tiltaksklasse 1 omfatter godkjenningsområdet oppføring og endringsarbeider av byggverk med liten vanskelighetsgrad. Det vil si småhus til og med tre etasjer og andre bygninger til og med to etasjer. Alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygning omfattes av

godkjenningsområdet, f.eks. betongarbeider og murarbeider for småhus i tiltaksklasse 1, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider (fukt, radon) m.m.

Eksempler på utførelse av tømrerarbeider i tiltaksklasse 1 kan være oppføring eller vesentlig endring av:

- enebolig, to- til firemannsbolig, rekkehus, kjedehus og terrassehus til og med tre etasjer
- små barnehager og arbeidsbygg til og med to etasjer
- landsbruksbygninger og lagerbygg til og med 2000 m² BRA
- supplerende tømrerarbeider som for eksempel montering av ikke bærende vegger i store bygg

Nødvendig utdanning

For sentral godkjenning må utdanning og praksis være *relevant* for det omsøkte godkjenningsområdet. Ved søknad om sentral godkjenning skal det dokumenteres at kravene er oppfylt.

Ifølge SAK10 § 11-3.1 ledd, jf. § 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene slik disse uttrykker gjeldende forvaltningspraksis av direktoratets faglige vurdering av nødvendige krav til tilstrekkelig og relevant utdanning, er det nødvendig med utdanning på linje med fag/svennebrev som tømrer for å kunne få innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Det er innsendt dokumentasjon på Litauisk språk for Paulisius Jorudas og Tomas Melensis. Direktoratet minner i den sammenheng om at vitnemål og andre dokumenter som ikke er utferdiget på norsk, svensk eller dansk skal vedlegges en (autorisert) oversettelse til et av disse språkene, jf SAK10 § 13-2.3. ledd. Det fremgår av samme bestemmelse at det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for sentral godkjenning. Dette gjelder også dokumentasjon av at utenlandsk utdanning tilsvarer den norske.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant, er fagretning og fagkombinasjon sentralt. Kvalifikasjonskravene er gitt i form av krav til utdanningsnivå med tilhørende krav til praksistid. Relevant praksis vil si at den normalt er opparbeidet etter endt utdanning og bygger på det utdanningsnivået som kreves.

Forøvrig vises det til gjennomgangen av utdannelsene til henholdsvis Mindaugas Zemaitis og Darius Bernadisius og Paulius Jorudas ovenfor. Det forhold at Paulius Jorudas ble ansatt som leder for bolig og næringsbygg i et foretak i Litauen i 2013 er ikke en opplysning som kan erstatte manglende dokumentert utdanning i foretaket nå.

Det er ikke dokumentert at foretaket innehar personell med den nødvendige utdannelsen.

Referanseprosjektene

Det er nødvendig med to års dokumentert praksis med godkjenningsområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK0 § 13-5,3 ledd bokstav g, jfr. også SAK10 § 12-4 med tilhørende veiledning. Det fremgår også av SAK10 § 11-5 med tilhørende veiledning at når det gjelder vurderingen av prosjektene skal det bl.a. legges vekt på hvorvidt tiltaket er utført i samsvar med gjeldende regelverk. Dette forutsetter at det dreier seg om byggetiltak som er søknadspliktig etter pbl kapittel 20 og SAK10 kapittel 4.

Når det gjelder praksis fra utlandet, må den være så godt beskrevet at direktoratet kan se at det er dokumentert at foretaket vil kunne beherske norske byggeregler. Dette følger bl.a. av sammenhengen til godkjenningsreglenes formål og reglene om krav om kvalifikasjoner for å kunne erklære ansvar i byggesaker.

Praksisen må bygge på en utdanning som er tilstrekkelig og relevant for godkjenningsområdet.

I søknaden var det utfyllt 5 referanseprosjekter. Disse var fra arbeider som montasje av kjøkkeninnredninger, trekonstruksjoner i rekkehus, paneler og lignende. Et prosjekt angikk montasje av vinduer og fasader på en lagerhall i Litauen. Når det gjelder referanseprosjektene fra Norge, er dette arbeider som ikke er søknadspliktige, og dessuten langt fra å være av den type som omfattes av godkjenningsområdet, også i tiltaksklasse 1. Prosjektet fra Litauen er også for lite i omfang og innhold til å dekke godkjenningsområdet, også i tiltaksklasse 1. Det er dessuten for dårlig beskrevet.

Vedlagt søknaden lå den en liste med oversikt over oppdrag på ulike steder uten noen ytterligere dokumentasjon. Oppsett av denne typen dokumenterer ikke noe om hva foretaket måtte ha utført, hvorvidt foretaket faglig er i stand til å utføre tømmerarbeide og montering av trekonstruksjoner i samsvar med kravene i norske byggeregler. Jfr. SAK 10 § 11-5. Saksbehandlingen for sentral godkjenning er dessuten lagt opp slik at foretaket skal sende inn dokumentasjon for at det oppfyller vilkårene, det er ikke direktoratet som skal kontakte ulike oppgitte referanser. Jf. SAK10 § 13-2. Den vedlagte referanselisten er derfor ikke dekkende.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis for utførelse av tømmerarbeider og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1. Foretaket har derfor heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelige faglige kvalifikasjoner for å få sentral godkjenning for det påklagede området, jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§ 9-1,2. ledd, 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-4,3 og 5 ledd, 11-5., 12-4 og 13-5,3. ledd bokstav g, jf. også pbl. § 22-1.

Utførelse av Montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Fagområdet omfatter montering av glasskonstruksjon og fasadekledning på byggverk, inkludert montering av beslag. Eksempler på montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2 kan være:

- montering av store vinduskonstruksjoner,
- montering av glass som bærende konstruksjon,
- glasstakkonstruksjon inntil 10 m spennvidde,
- krevende montering av fasadekledning på byggverk inntil 5 etasjer,
- store skilt og reklameinnretninger montert på vegger eller frittstående på terreng.

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-3.1 ledd, jf. § 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene slik disse uttrykker gjeldende forvaltningspraksis av direktoratets faglige vurdering av nødvendige krav til tilstrekkelig og relevant utdanning, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev innenfor glassfaget eller blikkenslagerarbeider eller fagskole bygg for å kunne få innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Det er ikke dokumentert den typen utdannelser.

Referanseprosjektene

I søknaden var det utfylt 9 referanseprosjekter. De angikk montering av mindre vinduer og fasader. Arbeidene var i tillegg kort beskrevet. Det er imidlertid klart nok at de oppgitte arbeidene ikke dekker godkjenningsområdet, heller ikke i tiltaksklasse 1. To av prosjektene var fra Litauen. Heller ikke disse var av et slikt omfang at de dokumenterer at foretaket behersker hele godkjenningsområdets faglige innhold. Prosjektene dekker da heller ikke de nødvendige 3 årene i tiltaksklasse 2, eller 2 år i tiltaksklasse 1.

Når det gjelder den vedlagte listen, vises det til kommentarene ovenfor.

Vedlagt søknaden var det også en del bilder. Disse sier imidlertid ikke noe særlig om foretakets kompetanse, derunder forholdet til faglig utførelse. De kan derfor ikke bidra til å danne grunnlag for sentral godkjenning.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis for utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelige faglige kvalifikasjoner for å få sentral godkjenning for det påklagede området, jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§ 9-1,2. ledd, 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-4,3 og 5 ledd, 11-5., 12-4 og 13-5,3. ledd bokstav j, jf. også pbl. § 22-1.

Direktoratet finner heller ikke faglig grunnlag for å innvilge dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1. »

Klagenemnda har sett på ettersendt dokumentasjon og kommentarer fra foretaket i e-post datert 13.11.2017. Dokumentasjonen viser at en ansatt i foretaket har fagbrev i glassfaget.

Med dette er utdanningskravet oppfylt for sentral godkjenning for utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1. Ettersendte referanseprosjekter dekker det vesentligste av godkjenningsområdet og kravet til varighet. Foretaket får derfor sentral godkjenning i tiltaksklasse 1 for dette området. Det hitsettes videre fra saksfremlegget:

«

Øvrige kommentarer til momenter i klagen

Foretaket fremhever avslutningsvis i klagen at sentral godkjenning vil være viktig for foretakets videre utvikling. Gjeldende regelverk som direktoratet skal forvalte og hjemle sine vedtak i åpner ikke for å innvilge søknader ut fra slike betraktninger.

Det forhold at foretakets oppdragsgivere ønsker sentral godkjenning hos underentreprenører, er et uttrykk for at de fester tillit til at foretak med sentral godkjenning er faglig kvalifisert. Det vil derfor være i strid med reglene, og ordningens formål, å innvilge sentral godkjenning uten at det er tilstrekkelig dokumentert at foretakene innehar den nødvendige kompetansen.

Forøvrig vises det til direktoratets e-post til foretaket den 28.06.2017.

Konklusjon

Direktoratet for byggkvalitet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge for:

- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Klagen oversendes Klagenemnda for endelig avgjørelse, jf. SAK 10 § 13 – 9 og forvaltningsloven § 33,4 ledd.»

Klager har i e-post datert 13.11.2017 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, og har lagt til grunn ettersendt dokumentasjon på utdanning og referanseprosjekter.

**Sak 201/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra
Anleggsgartner Frode Haukeberg (godkjenningsnr. 2017/193)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

I brev datert 05.01.2017 ble vedtak av 17.12.2016 påklaget ved Frode Haukeberg. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 24.11.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 17.12.2016 avslo direktoratet søknaden. De påklagede godkjenningsområdene ble ikke innvilget.

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning for godkjenningsområdene, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Anleggsgartner Frode Haukeberg fikk sentral godkjenning første gang 04.10.2013. I perioden 04.10.2013 –04.10.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Skodje kommune. Frode Haukeberg er daglig leder. Han har fagbrev i bygg- og anleggsgartner med fordypning i forskaling fra 1988. Foretaket har sin virksomhet innen anleggsgartner, bygg og anlegg. Foretaket er registrert med næringskoden «81.300 Beplantning av hager og parkanlegg» i Enhetsregisteret.

Saksgang

24.11.2016 Søknad

17.12.2016 Vedtak om sentral godkjenning (Avslag)

05.01.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at det mener at søknaden burde vært vurdert på grunnlag av den eksisterende overgangsordningen, slik at de kan få anledning til å ta utdannelsen de mangler. Vedlagt er dokumentasjon på den teoretiske prøven i anleggsgartnerfaget, det opplyses om at den praktiske prøven vil bli tatt i løpet av våren 2017. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Om foretakets utdanning

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning dokumentert å ha en ansatt med fagbrev i bygg- og anleggsfaget med fordypning i forskaling fra 1988. I tillegg har foretaket dokumentert å ha bestått den teoretiske delen av fagbrevet i anleggsgartnerfaget i 2014. Det er opplyst i klagen av den praktiske delen vil bli gjennomført våren 2017.

Direktoratet har i brev datert 16.08.2017 etterspurt dokumentasjon på at praktisk prøve er gjennomført. Denne henvendelsen er ikke blitt besvart. Direktoratets vurdering vil derfor basere seg på foretakets fullførte fagbrev i bygg- og anleggsfaget med fordypning i forskaling.

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev som anleggsmaskinfører.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning bygg- og anleggsfaget med fordypning i forskaling. Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt, da foretaket har dokumentert et betongrelatert fagbrev.

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av foretakets praksis.

Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev som anleggsgartner.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning bygg- og anleggsfaget med fordypning i forskaling. Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt, da foretaket har dokumentert et betongrelatert fagbrev.

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av foretakets praksis.

Foretaket har i sin klage anført at det burde vært vurdert etter overgangsordningen. Direktoratet vil til dette opplyse om at overgangsordningen, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning ble innført for å gi foretak mulighet til å få fornyet sin sentrale godkjenning blant annet på bakgrunn av langvarig praksis.

For å bli vurdert etter denne ordningen er det imidlertid et krav om at foretaket har nødvendig relevant utdanning, da ordningen kun legger opp til at særlig kvalifiserende praksis kan kompensere for manglende utdanningsnivå. I tillegg må søknaden være en fornyelse av eksisterende godkjenning. Foretaket sendte inn sin søknad 24.11.2016, mens foretakets godkjenning utløp 04.10.2016. Søknaden kan derfor ikke anses som en fornyessøknad, og overgangsordningen kan dermed ikke legges til grunn.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Anleggsgartner Frode Haukeberg verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 202/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Gram AS (godkjenningssnr. 2017/238)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

I brev datert 20.12.2016 ble vedtak av 01.12.2016 påklaget ved Rolf Gram. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 14.11.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 01.12.2016 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med denne tiltaksklassen, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav l og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

Generelle opplysninger om foretaket

Gram AS fikk sentral godkjenning første gang 26.02.2002. I perioden 06.01.2014 –06.01.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Larvik kommune, Vestfold fylke. Rolf Gram er daglig leder. Han har mesterbrev i bygningstapetsererfaget fra 1973. Foretaket har sin virksomhet innen detaljhandel med varer innenfor interiørsektoren, konsulentaktivitet innenfor samme sektor, samt deltagelse i andre selskaper. Foretaket er registrert med næringskoden "71.121 Byggeteknisk konsulentvirksomhet" i Enhetsregisteret.

Saksgang

14.11.2016 Søknad

01.12.2016 Vedtak om sentral godkjenning

09.01.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

27.08.2017 Brev til foretaket med forespørsel om flere referanseprosjekter og bedre beskrivelser

07.09.2017 Tilsvar fra foretaket

Foretaks anførsler

Foretaket viser i klagen til at de i mange år har hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2. Videre skriver foretaket at de ble anbefalt å søke på godkjenningsområdet som gjaldt arbeid på bevaringsverdige byggverk etter at de overordnede kodene ble borte. Foretaket synes det er urimelig at de fratas sin sentrale godkjenning. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagde godkjenningsområdet utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømmer.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev i bygningstapetsererfaget. Direktoratet finner at denne utdanningen er relevant for det påklagde godkjenningsområdet. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk omfatter arbeider (restaurering/bevaring) på byggverk med ulik grad av juridisk vernestatus. Fagområdet omfatter også tiltak på byggverk som åpenbart fyller kriteriene for tilsvarende formelt vern. Arbeid på bevaringsverdige byggverk omfatter arbeid med alle typer materialer innenfor en rekke håndverksfag, slik som murer, tømmer, snekker, blikkenslager, taktekker og maler.

Kulturminner representerer en ikke-fornybar ressurs med store økonomiske, kunnskapsmessige, kulturhistoriske og miljømessige verdier og skal derfor vernes både som en del av vår kulturarv og identitet som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning. Restaurering av slike tiltak kan omfatte både konstruktive og ikke konstruktive (dekorative) deler. Plassering av tiltaksklasse for arbeider på bevaringsverdige byggverk vil være avhengig av arbeidets kompleksitet og vanskelighetsgrad og byggverkets verneverdi og autenticitet. Det er en forutsetning at foretak som søker sentral godkjenning innen dette området har kjennskap til bygningens tekniske oppbygning, utseende og egenskaper, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav l og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknaden vist til to referanseprosjekter for utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk. Prosjektene er fra 2015 og 2016 og gjaldt arbeid på to presteboliger som er fredet. Foretaket skriver at det har utført omlegging av tak inkludert beslag, malearbeid inne og ute og utskifting av vinduer. Ettersom foretaket har dokumentert at det har ansatte med mesterbrev i bygningstapetsererfaget, er det malearbeidet som vil kunne være relevant praksis med godkjenningsområdet. Prosjektene inneholder imidlertid ingen nærmere beskrivelse av byggenes utseende og egenskaper for valg av materialer og arbeidsmetoder med hensyn til at det gjelder arbeid på bevaringsverdige byggverk, eller kompleksitet og vanskelighetsgrad.

I brev av 22.08.2017 etterspurte direktoratet en bedre beskrivelse av innsendte referanseprosjekter, samt flere referanseprosjekter. Foretaket ble opplyst om at for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 må foretaket dokumentere minst 3 års praksis med det aktuelle godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning, og at foretaket gjennom prosjekter fra 2015 og 2016 kun viser til 2 års praksis.

Foretaket sendte inn en beskrivelse av tidligere referanseprosjekter, et skriv som også ble sendt inn ved foretakets fornyelsessøknad i 2013/2014, i tillegg til kopi av mesterbrevet, et kursbevis og dokumentasjon på kredittverdighet. I tilsvaret fra foretaket fremgår det at de har en rammeavtale med Opplysningsvesenets Fond, som er underlagt Kulturdepartementet, og at avtalen omfatter større og mindre rehabiliteringsarbeider med prestegårder i Vestfold fylke. Foretaket viser til at de har utført generell innvendig og utvendig oppussing, utskifting av vinduer og dører, samt opprettet nye vaskerom. Det gis imidlertid ingen nærmere beskrivelse av arbeidet opp mot godkjenningsområdet utførelse av bevaringsverdige byggverk, herunder byggenes utseende og egenskaper for valg av materialer og arbeidsmetoder.

Videre viser foretaket til prosjekter vedrørende omgjøring av kjøkken til møterom og oppgradering av mottakskjøkken ved et sykehjem, omgjøring av eksisterende bygning til kontorlokaler, samt oppbygging av et brannskadet hus. Referanseprosjektene inneholder ingen nærmere redegjørelse av om byggene har juridisk vernestatus eller om det er tiltak på byggverk som åpenbart fyller kriteriene for tilsvarende formelt vern, byggenes utseende eller egenskaper for valg av materialer og arbeidsmetoder med hensyn til at godkjenningsområdet

gjelder bevaringsverdige byggverk. Det er derfor vanskelig å vurdere hvorvidt foretaket har tilstrekkelig dekkende praksis med godkjenningsområdet.

Direktoratet har også sett hen til innsendte referanseprosjekter i tidligere søknader, hvor foretaket søkte sentral godkjenning for godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse. Her gis en generell beskrivelse av at foretaket både har hatt koordineringsansvar og totalleveranser av prosjekter. De overordnede kodende innebar nettopp ansvar for koordinering av fagområdene og grensesnittene mellom disse, uavhengig av om oppgavene ble utført med egne ansatte eller andre innleide foretak. Foretak som tidligere har hatt overordnet ansvar vil ikke automatisk ha nødvendige kvalifikasjoner for samtlige godkjenningsområder innenfor prosjektering og utførelse.

Direktoratet finner etter dette at foretaket ikke gir en tilstrekkelig beskrivelse av godkjenningsområdet utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk. Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.

Som følge av at foretaket ikke gir en tilstrekkelig beskrivelse av godkjenningsområdet, finner heller ikke direktoratet grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse enn omsøkt.

Til foretakets anførsel om at de fratas godkjenningen sin, vil direktoratet bemerke at sentral godkjenning gis for tre år av gangen og at foretak som ønsker å fornye sin sentrale godkjenning må vedlegge dokumentasjon som viser at kravene i forskriften er oppfylt, jf. SAK10 §§ 13-2 og 13-4 tredje ledd.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Gram AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 203/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra AS Rubicon (godkjenningsnr. 2017/393)

Saken er trukket 23.10.2017 og skal derfor ikke behandles.

Sak 204/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Engevik Bygg og Eiendom AS (Tidl. Heidrun Bygg AS) (godkjenningsnr. 2017/476)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Søker i tiltaksklasse 1

I brev mottatt 14.01.2017 ble vedtak av 01.12.2016 påklaget. Klagen er ikke rettidig, men da foretaket ikke er blitt gjort oppmerksom på dette på et tidligere tidspunkt finner direktoratet allikevel å kunne ta klagen til behandling, jf. forvaltningsloven § 29, jf. § 31.

Foretaket søkte også om sentral godkjenning for det påklagede området i juni 2016, men fikk da også avslag. Foretaket het da Engevik Bygg og Eiendom AS. Vedtak av 28.06.2016 ble også påklaget, men denne klagen har ved en inkurie ikke blitt behandlet. Direktoratet vil derfor i det følgende også ta klagen som ble innsendt 01.07.2016 med i vår vurdering av saken der hvor den gir opplysninger som ikke fremgår av saksdokumentene som gjelder klage av 14.01.2017.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 10.11.2016 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 01.12.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå for tiltaksklasse 1, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Som følge av dette ble ikke praksis med det omsøkte godkjenningsområdet vurdert.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Den samme begrunnelsen for avslag ble gitt i vedtak av 28.06.2016, i tillegg til at det ikke var dokumentert tilstrekkelig praksis over tid.

Generelle opplysninger om foretaket

Heidrun Bygg AS fikk sentral godkjenning første gang 28.06.2016 og har frem til 28.06.2019 sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 16 ansatte og ligger i Bergen. Kjetil Rasmussen er daglig leder. Han har 25 års erfaring som økonomisjef, kvalitet/HMS sjef og kvalitetsrevisor. I tillegg har foretaket dokumentert en ansatt med Master i arkitektur, en ansatt med Bachelor i arkitektur og "Master of Town and Country Planning" og en med svennebrev i murarbeid.

Foretaket har sin virksomhet innen salg av håndverkertjenester, utleie av arbeidskraft, prosjektering av bygg, herunder bolig, nybygg, rehabilitering, arkitekttjenester og tomter samt tjenester som ansvarlig søker, seksjonering og planarbeid. Kjøp og utvikling av tomt, eiendom og driftsmidler for utleie, utvikling og salg, samt andre tjenester som naturlig hører hertil.

Saksgang

10.11.2016 Søknad

28.11.2016 Midlertidig svarbrev

01.12.2016 Mottatt tilleggsinformasjon

01.12.2016 Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

14.01.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

I klagen viser foretaket til at det har tre ansatte i foretaket med tilstrekkelig utdanningsnivå og at samtlige jobber tett med søkerrollen og prosjektering. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet søker i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller teknisk fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng) eller tilsvarende og 4 års arbeidserfaring etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller murer, eller teknisk fagskole innenfor bygg.

Foretaket har også vist til ansatte John Halsbog og at han har gjennomgått kurs som ansvarlig søker og plankonsulent på 10 studiepoeng ved Høgskolen i Bergen i 2014. Ut over dette er det ikke dokumentert formell utdanning for Halsbog. Direktoratet finner ikke at kurset det er vist til kan sidestilles med utdanning på mesterbrevs- eller fagskolenivå.

Foretaket har også dokumentert å ha en ansatt, Remi Iversen, med Master i arkitektur og en ansatt, Paulius Vaitekunas, med Bachelor i arkitektur samt "Master of Town and Country Planning". Disse utdanningene tilfredsstiller kravet til nivå og relevans og utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av plan- og bygningsloven § 23-4 og presiseres ytterligere av SAK10 § 12-2 bokstav a-m. Ansvarlig søker har blant annet ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen. Ansvarlig søker har også ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. SAK10 kap. 14.

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1 omfatter lite komplekse søknader, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse og kontroll er lite. Eksempelvis vil dette omfatte søknader i få trinn og ettrinnsøknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oversiktlige og krever lite koordinering, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til syv referanseprosjekter for det påklagede godkjenningsområdet. Seks av prosjektene er fra årene 2013-2015 og er prosjekter som John Halsbog har deltatt i hos tidligere arbeidsgiver, enten hos Frisk Bolig AS eller Frisk Gruppen AS. Halsbog har da innehatt rollen som ansvarlig søker. Det samme var tilfellet for de tre prosjektene foretaket viste til i sin søknad i juni 2016.

I det syvende prosjektet som gjaldt en enebolig i 2016 ble prosjektet tegnet, prosjektert og godkjent hos tidligere arbeidsgiver for Halsbog, mens ferdigattest ble godkjent for Heidrun bygg AS.

Direktoratet legger etter dette til grunn at samtlige prosjekter foretaket har vist til har vært prosjekter hvor John Halsbog har vært ansvarlig søker for tidligere arbeidsgiver. Det er ikke dokumentert at noen av de andre ansatte i Heidrun bygg AS har vært involvert i søkerrollen i

disse prosjektene. Det faktum at prosjektene er fra tidligere arbeidsforhold for Halsbog taler også for dette.

Som tidligere nevnt har ikke Halsbog dokumentert å ha utdanning på tilstrekkelig nivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Praksisen som er knyttet til Halsbog kan følgelig ikke danne grunnlaget for en sentral godkjenning, da relevant praksis som hovedregel skal være opparbeidet etter endt utdanning og bygge på det utdanningsnivået som kreves, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Selv om foretaket skriver at både Iversen og Vaitekunas har hatt rollen som ansvarlig søker i Heidrun Bygg AS, er det ikke dokumentert konkrete prosjekter hvor disse har hatt en slik rolle. Direktoratet finner derfor at det ikke er dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med det påklagede godkjenningsområdet.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Heidrun Bygg AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet søker i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 205/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Ingeniørtjenester AS (godkjenningsnr. 2017/766)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 2

I brev datert 19.01.2017 ble vedtak av 11.01.2017 påklaget ved Thor Vebrand Hope og Jon Oddvar Jørgensen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 05.12.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 11.01.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1

De påklagede godkjenningsområdene ble ikke innvilget.

Avslaget for prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig praksislengde etter endt utdanning, jf. byggesaksforskriften(SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning.

For de øvrige godkjenningsområdene ble avslagene begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis, jf. byggesaksforskriften(SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 første og andre ledd med tilhørende veiledning.

Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Ingeniørtjenester AS fikk sentral godkjenning første gang 15.03.2011. I perioden 07.02.2014 – 10.01.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2, prosjektering av utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2 og prosjektering av vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 3.

Foretaket har 3 ansatte og ligger i Akland i Risør kommune. Thor Vebrand Hope er daglig leder. Han har svennebrev som maskinarbeider, teknisk fagskole med linjefag maskin og 2-årig maskiningeniør. I tillegg har foretaket ansatt Jon Oddvar Jørgensen som er byggingeniør med linjefag konstruksjon. Foretaket har sin virksomhet innen ingeniørtjenester innen bygg- og utslippssøknader, grunnundersøkelser, prosjektering, planarbeid, bistand- og klagesaker

innen ovenfor nevnte områder samt annen virksomhet som naturlig faller inn under dette ved aksjekjøp eller på annen måte. Foretaket er registrert med næringskoden «71.129 Annen teknisk konsulentvirksomhet» i Enhetsregisteret.

Saksgang

05.12.2016 Søknad

11.01.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

19.01.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

I klagen viser foretaket til at det ønsker en revurdering av de avslåtte områdene. Det anføres for hvert av godkjenningsområdene at foretaket har nødvendig utdanningsnivå, og at det for godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2 kan vises til prosjekter i både tiltaksklasse 1 og 2. Videre viser foretaket til at det for ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 fremgår av byggesaksforskriften at kravet til praksis kan reduseres ved utdanning av lengre varighet eller høyere grad. Følgelig har foretaket dokumentert tilstrekkelig praksislengde. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende og minst 6 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør og teknisk fagskole med faglinje maskin. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket.

For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav.

Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2 omfatter søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende.

Eksempelvis vil dette omfatte flertrinns søknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering, jf. SAK10 § 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 7 referanseprosjekter, i tillegg til en liste med referanseprosjekter og en mengde kommunale vedtak. De innsendte referanseprosjektene omfatter blant annet en hytte, avløpsanlegg for 2 hus og 5 hytter, et felles renseanlegg for 5 hytter, avløpsanlegg for 11 hytter, anleggelse av avløpsanlegg for våningshus, driftsbygninger, en leilighet og selskapslokaler, anleggelse av avløpsanlegg for et forsamlingshus samt anleggelse av et avløpsanlegg for 13 hytter. Det er for prosjektene angitt hvor mange prosjekterende og hvor mange utførende som har vært involvert i referanseprosjektene.

Felles for alle disse referanseprosjektene er at antallet prosjekterende og utførende har vært få. Det største prosjektet er oppføringen av en hytte, hvor det var involvert tre prosjekterende og én utførende. Foretaket har også vedlagt en liste med utvalgte referanseprosjekter. Her fremgår det at ett av prosjektene, i Grimstad kommune, som omhandler et avløpsanlegg for flere bygninger er gitt ansvarsrett for ansvarlig søker i tiltaksklasse 2. Direktoratets vurdering av dette prosjektet er imidlertid at det plasseres i tiltaksklasse 1, da det dreier seg om et tiltak med én prosjekterende og to utførende foretak. Koordineringsbehovet er dermed lavt, søknaden er også i få trinn.

Direktoratet vurderer dermed praksisen i søknaden til å være dekkende for tiltaksklasse 1, som foretaket også har fått godkjenning som.

I klagen har foretaket anført at de har erfaring med flertrinns søknader og henviser til vedleggene i søknaden. Direktoratet finner ikke at klagen eller vedleggene i søknaden i tilstrekkelig grad dokumenterer praksis med tiltaksklasse 2.

Direktoratet har også gjennomgått fornyelsessøknaden fra 2014. Også her er det beskrevet at referanseprosjektene har hatt et begrenset antall prosjekterende og utførende, og koordineringsbehovet er dermed lavt. Det kan se ut som funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 dermed er gitt uten at forskriftens krav var tilstrekkelig oppfylt.

Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet prosjektering av veg, utearealer og landskapsutforming omfatter fagområdene veg og utearealer og landskapsutforming.

Prosjektering av veg omfatter utforming og dimensjonering av veg samt håndtering av overvann, herunder avrenning av veg til grøfter, sluk og lignende. Veg i denne sammenheng omfatter også parkeringsplasser, gang og sykkelvei, busslommer osv. Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse, inngår i oppgaven. Så langt det er aktuelt skal veg utformes og dimensjoneres etter vegvesenets normal N100 og N200. Fagområdet omfatter ikke lukket overvannshåndtering eller dimensjonering av føringsveier for overvann. Dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Prosjekteringen av veg i tiltaksklasse 1 omfatter tiltak som krever mindre inngrep ved uproblematisk grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små, samt utforming og dimensjonering av veger som i vegvesenets normal N100 er definert som gang og sykkelveg, adkomstveger og samleveger med ÅDT høyst 1500.

Prosjektering av utearealer og landskapsutforming skal ta hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann.

Prosjektering av overvann i denne sammenheng omfatter å lede vann fra overflater ned til grøfter, vassdrag, eventuelt sluk o.l eller til lokal infiltrasjon i vegetasjonsdekket og i grunnen. Fagområdet innebærer ikke dimensjonering av føringsveier for overvann, dette omfattes av godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg.

Prosjekteringen av utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1 omfatter mindre inngrep ved uproblematisk grunn- og forurensningsforhold og der innvirkning på ytre miljø er små. Eksempler på tiltak i dette godkjenningsområdet kan være

- prosjektering av utearealer, herunder veg og parkeringsplasser for en gruppe av småhus eller hytter,
- prosjektering av utearealer for mindre lekeplasser,
- deponier, masseuttak og oppfylling inntil 3 m høyde fra opprinnelig nivå, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav b og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket sendt inn 6 referanseprosjekter, som alle er gitt ferdigattest i 2016. Alle prosjektene omhandler prosjektering av terrenginngrep i forbindelse med avløpsanlegg. Direktoratet vurderer denne praksisen til å være relevant for godkjenningsområdet. Imidlertid har ikke foretaket dokumentert nødvendig praksislengde med godkjenningsområdet.

Foretaket har i sin klage anført at kravet til praksis reduseres for ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende ved relevant utdanning av lengre varighet eller høyere grad, jf. SAK10 § 11-4. Til dette vil direktoratet påpeke at disse bestemmelsene faller inn under sjette ledd, hvor det fremkommer at kommunen for tiltaksklasse 1 kan gjøre en slik vurdering for hvert enkelt tiltak. En slik mulighet er ikke gitt den sentrale godkjenningsordningen, ved søknad om sentral godkjenning må dermed praksistiden dokumenteres fullt ut.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksistid på minst 4 år med godkjenningsområdet, og dokumenterer dermed ikke nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Geoteknisk prosjektering omfatter grunnundersøkelser og kartlegging av grunnforhold også med hensyn til forurensing, samt utarbeidelse av grunndata for fundamentering og eventuelt sikringstiltak for bygg, anlegg eller konstruksjon. På bakgrunn av foreliggende grunndata, skal det stipuleres risiko ved grunnforhold, beregnes bæreevne, stabilitet og setninger, samt forslag til fundamentering. Ved påvist dårlige grunnforhold omfatter oppgaven utarbeidelse av eventuelt konsept for utbedring av bæreevne og stabilitet, samt sikringstiltak på byggeplassen og område utenfor.

Selve grunnundersøkelsen og kartlegging av grunnforhold og utarbeidelse av grunndata regnes ikke som tilstrekkelig grunnlag for sentral godkjenning.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter bygninger, anlegg eller konstruksjoner som iht. NS-EN 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 1, hvor det er påvist oversiktlige og enkle grunnforhold. Der det er oversiktlige og enkle grunnforhold trenger geoteknikk normalt ikke

ansvarsbelegges særskilt, men inngår i fagområdet konstruksjonssikkerhet, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning vist til fem referanseprosjekter. Av beskrivelsene fremgår det at foretaket har stått for grunnundersøkelse og bestemmelse av geohydrauliske egenskaper, prosjektering og dimensjonering av infiltrasjonsanlegg. Direktoratet vurderer ikke denne praksisen til å være relevant, da denne har omhandlet grunnundersøkelse og bestemmelse av grunnforhold. Det er ikke dokumentert at foretaket har utarbeidet konsept for utbedring av bæreevne og stabilitet, utover grunnundersøkelsen. Grunnundersøkelser vil ikke være tilstrekkelig grunnlag for å innvilge sentral godkjenning.

Foretaket har heller ikke dokumentert den nødvendige praksistiden på minst 4 år.

Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende og minst 4 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter prosjektering av byggverkets totale stabilitet under oppføring og i bruk, og dimensjonering av bærende elementer, herunder fundamenter, vegger, søyler, dekker og takkonstruksjoner. Bæresystem skal dimensjoneres for standard laster, naturpåkjenninger og ulykkeslaster.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av bæreevne og stabilitet av nytt eller endring av eksisterende tiltak som bygg, anlegg eller frittstående konstruksjon med liten vanskelighetsgrad i pålitelighetsklasse 1 iht NS-EN 1990 +NA og brannklasse 1 iht byggt teknisk forskrift. Oppgaven omfatter dimensjonering av bærende elementer ved bruk av enkle beregninger eller tabeller, ved gode grunnforhold og standardlaster.

Eksempler på tiltak i denne klassen kan være:

- fritids- og enebolig med og uten sokkelleilighet,
- tomannsbolig, rekkehus, kjedehus, små barnehager,
- alminnelige landbruksbygg, lager- og industribygg,
- mindre utendørs tribuner (under 500 pers.), små bruer (inntil 10 m spennvidde) og tårn inntil 10 m, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav f og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 2 referanseprosjekter. Det første prosjektet er en beskrivelse av arbeidsoppgavene som Jon Oddvar Jørgensen har hatt under

ansettelsen i APL Norway AS. Dette er en generell beskrivelse av arbeidsoppgaver innenfor tegning og konstruksjon av mekanisk utstyr, samt design av utstyr og konstruksjoner. Det andre prosjektet er utført av Thor Vebrand Hope. Da direktoratet ikke vurderer utdanningen som maskiningeniør til å være relevant for godkjenningsområdet, kan ikke dette prosjektet vektlegges da det ikke er praksis opparbeidet etter en endt relevant utdanning.

I klagen har foretaket anført at kravet til praksis kan reduseres ved utdanning av høyere grad, samt at Jørgensen i sin utdanning har fordypning i konstruksjonsteknikk, dimensjonering, konstruksjonsanalyse, prosjektering og fundamentering. Direktoratets vurdering er at selv om utdanningen er høyst relevant for godkjenningsområdet, kan ikke utdanning alene danne grunnlaget for en sentral godkjenning. Praksistiden skal også dokumenteres fullt ut, jf. vurderingen av anførselen ovenfor.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis for dette godkjenningsområdet.

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende og minst 6 års praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggingeniør. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter komplett prosjektering av anleggskonstruksjoner og installasjoner, nødvendig dimensjonering og spesifisering av produkter og komponenter. Det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk.

Godkjenningsområdet omfatter blant annet anlegg og installasjoner for drikke- og slukkevann.

Godkjenningsområdet omfatter også prosjektering av overvann. Håndtering av overvann omfatter blant annet vurdering og eventuell dimensjonering av;

- hendelser som overvannssystemet skal håndtere
- infiltrasjon, fordrøyning og bortledning på og i bakken og i rør
- tiltak mot eventuell forurensning
- krav i forbindelse med tilkobling til kommunalt nett
- flomveier

Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse av viktige deler av anlegget, inngår i oppgaven. Oppgaven omfatter også prosjektering av sikringstiltak i anleggsperioden, samt utarbeidelse av dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av anlegget.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 omfatter prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter for inntil 200 personekvivalenter. Prosjekteringen omfatter:

- dimensjonering, plassering, fundamentering og igjenfylling av ledninger for vann og avløp,
- overvannshåndtering for et større boligfelt inkludert eventuell dimensjonering, plassering, fundamentering og igjenfylling av overvannsledninger,
- forsyningsanlegg for grunnvann inkludert eventuelt vannrenseanlegg,
- avløpsrenseanlegg herunder anleggstekniske konstruksjoner og installasjoner eventuelt infiltrasjonsanlegg.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn 7 referanseprosjekter fra 2016. Dette dreier seg om avløps-/renseanlegg for opptil 67 personekvivalenter (PE), og kan dermed vurderes til å ligge i tiltaksklasse 2. Det er også vedlagt en referanseliste for Thor Vebrand Hope hvor to av prosjektene er dimensjonert for 200 PE, noe som også faller inn under tiltaksklasse 2.

Praksisen til Hope er imidlertid ikke gjennomført med en tilstrekkelig relevant utdanning, og vil dermed ikke kunne vektlegges.

Foretaket kan heller ikke vise til 6 års praksis, da foretakets byggingeniør ble ferdig utdannet i 2013.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med godkjenningsområdet.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Ingeniørtjenester AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Klager har i e-post datert 23.10.2017 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 206/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Nittedal Rørleggerbedrift AS (godkjenningsnr. 2017/835)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

I brev datert 24.01.2017 ble vedtak av 24.01.2017 påklaget ved Kjetil Tollnes. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 07.12.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 24.01.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget for de påklagede godkjenningsområdene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene, samt at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig praksis over tid, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Nittedal Rørleggerbedrift AS fikk sentral godkjenning første gang 24.01.2017. I perioden 24.01.2017 –24.01.2020 har foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har oppgitt at det har 2 ansatte og ligger i Skedsmokorset i Skedsmo kommune, Akershus fylke. Kjetil Tollnes er daglig leder. Han har teknisk fagskole med linjefagene klima, energi og miljø (KEM) fra 2010 og mesterbrev som rørlegger fra 2011, samt ADK1-sertifikat. Foretaket har sin virksomhet innen rørleggertjenester og andre håndverkstjenester, kjøp, salg og utvikling av eiendom, kjøp og salg av aksjer og deltagelse i andre selskaper som står i forbindelse herved. Foretaket er registrert med næringskoden "43.221 Rørleggerarbeid" i Enhetsregisteret.

Saksgang

07.12.2016 Søknad

24.01.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

24.01.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

23.08.2017 Brev til foretaket med forespørsel om flere referanseprosjekter, samt bedre beskrivelser

Foretaks anførsler

Foretaket viser i klagen til at de i søknaden har lagt ved 2-4 referanseprosjekter for de påklagede områdene, samt at utdannelsesnivået deres er tilstrekkelig. Videre skriver foretaket at det har flere referanseprosjekter å vise til om det er ønskelig. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene

Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for nevnte godkjenningsområder vil for eksempel være mesterbrev som rørlegger.

Ettersom foretaket har dokumentert at det har ansatte med mesterbrev som rørlegger, finner direktoratet at kravet til utdanning er oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdene fremgår av SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav h, i og l og tilhørende veiledning. For funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 må foretaket vise til minst 4 års praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Ved søknad om sentral godkjenning må foretakene gi en dekkende beskrivelse av referanseprosjektene. Prosjektene skal inneholde en faglig redegjørelse av foretakets arbeidsoppgaver og rolle, samt en beskrivelse av bygget/tiltaket, herunder type bygg, antall etasjer, størrelse og så videre.

For godkjenningsområdet prosjektering av sanitærinstallasjoner viser foretaket til fire referanseprosjekter, hvor foretaket skriver at det har utført prosjektering av sanitærarbeider. Beskrivelsen av prosjektene er kortfattet og gir ingen nærmere redegjørelse for hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar eller hvilke sanitærinstallasjoner som er prosjektert. Det er derfor vanskelig for direktoratet å vurdere hvorvidt praksisen foretaket har vist til er relevant for godkjenningsområdet.

For godkjenningsområdet prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner viser foretaket til to referanseprosjekter. Prosjektene gjaldt prosjektering av utvendige og innvendige sanitærarbeider og innvendig varmeinstallasjon. Prosjektering av innvendig varmeinstallasjon er relevant for nevnte godkjenningsområde. Prosjektet inneholder imidlertid ingen nærmere beskrivelse av hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar eller hva slags type varmeinstallasjon som er prosjektert. Det er derfor vanskelig for direktoratet å vurdere hvorvidt praksisen foretaket har vist til er relevant for godkjenningsområdet.

For godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner viser foretaket til tre referanseprosjekter. De to første prosjektene er fra 2014, hvor foretaket beskriver omlegging av vann og avløp til eksisterende og nye boliger, med rørdimensjoner på 50 og 63 mm for vann og 160 mm for avløp. Prosjektet gir imidlertid ingen nærmere redegjørelse av hva rollen som ansvarlig prosjekterende innebar. Det er derfor vanskelig å vurdere hvorvidt praksisen foretaket har vist til er relevant for godkjenningsområdet. Det siste prosjektet er fra 2016 og gjaldt arbeider med innvendige og utvendige sanitærinstallasjoner. Dette er ikke relevant for nevnte godkjenningsområde.

Ettersom foretaket i søknaden ikke gir en tilstrekkelig beskrivelse av prosjektene til å kunne vurdere hvorvidt de er relevante for godkjenningsområdene, så er heller ikke kravet til praksislengde oppfylt.

I klagebrevet skriver foretaket at de har flere referanseprosjekter å vise til om det er ønskelig. Direktoratet etterspurte i brev av 23.08.2017 en bedre beskrivelse av innsendte referanseprosjekter, samt flere referanseprosjekter for samtlige påklagede godkjenningsområder for å dekke kravet til praksislengde. Direktoratet har imidlertid ikke mottatt noen tilbakemelding på denne forespørselen.

Kravet til praksis er etter dette ikke oppfylt.

Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1

Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17.juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for godkjenningsområdene utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg og utførelse av slukkeinstallasjoner vil for eksempel være svennebrev som rørlegger.

Ettersom foretaket har dokumentert at det har ansatte med svennebrev og mesterbrev som rørlegger, finner direktoratet at kravet til utdanning er oppfylt.

Kravet til praksis

Godkjenningsområdene fremgår av SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav d og q og tilhørende veiledning. For funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 må foretaket vise til minst 2 års praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Det vises til det som er sagt ovenfor angående en dekkende beskrivelse av referanseprosjekter ved søknad om sentral godkjenning.

For godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg viser foretaket til to referanseprosjekter. Det første prosjektet er fra 2014 og gjaldt omlegging av vann og avløp utvendig til eksisterende og nye boliger, med rørdimensjoner 63 mm og 160 mm. Dette prosjektet er relevant for godkjenningsområdet. Det andre prosjektet gjaldt arbeider med innvendige og utvendige sanitærinstallasjoner. Dette er ikke relevant for nevnte godkjenningsområde, men inngår i utførelse av sanitærinstallasjoner, som foretaket har sentral godkjenning for. Foretaket har følgelig vist til 1 års praksis med godkjenningsområdet utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg.

For godkjenningsområdet utførelse av slukkeinstallasjoner viser foretaket til ett referanseprosjekt fra 2015, som gjaldt utførelse av sprinkleranlegg, vått og tørt. Prosjektet er

relevant for det aktuelle godkjenningsområdet og foretaket har dermed vist til 1 års praksis med godkjenningsområdet.

Direktoratet etterspurte i brev av 23.08.2017 en bedre beskrivelse av innsendte referanseprosjekter, samt flere referanseprosjekter for samtlige påklagede godkjenningsområder for å dekke kravet til praksislengde. Direktoratet har imidlertid ikke mottatt noen tilbakemelding på denne forespørselen.

Kravet til praksislengde er etter dette ikke oppfylt.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Nittedal Rørleggerbedrift AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 207/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra HT Rør AS (godkjenningsnr. 2017/941)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Vedtaket ble påklaget av foretaket den 26.01.2017. Foretaket er klageberettiget, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28,1. ledd. Klagen er fremsatt i rett tid, jf. fvl. § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 08.12.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning

for ansvarsrett.

I vedtak datert 01.09.2017 avslo direktoratet delvis søknaden om sentral godkjenning.

Foretaket fikk innvilget følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Søknaden ble avslått på grunn av at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå. Det ble orientert i vedtaket hvilken type utdanning og hvilket nivå som er nødvendig. Referanseprosjektene beskrev heller ikke tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet.

Forøvrig vises det til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som er hjemmehørende i Tromsø kommune i Troms fylke.

Foretaket ble stiftet 24.04.2009 og ble ifølge Brønnøysundregistrene registrert der 12.06.2009. Næringskode er 43.221. Rørleggerarbeid.

Foretaket har ifølge søknaden og offentlige register 12 ansatte. Daglig leder er Tom-Erik Nyborg. Han har Svennebrev som rørlegger. Det er ikke dokumentert annen utdanning i foretaket.

Foretaket hadde sentral godkjenning etter tidligere forskrift, som hadde andre vilkår og andre godkjenningsområder. Denne godkjenningen er derfor ikke relevant som sammenligningsgrunnlag. Foretaket fikk i vedtak av 26.07.2013 innvilget sentral godkjenning for prosjekterende og utførende av sanitær-, varme og slukkeinstallasjoner, begge i tiltaksklasse 1. Dette vedtaket vil bli kommentert nedenfor. Foretaket fikk samtidig avslag på søknad om sentral godkjenning for søkerfunksjonen på grunn av manglende nødvendig utdanning og ikke dekkende praksis. Avslag på det samme godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 på grunn av manglende dokumentert utdanning. Kopi av vedtakene vedlegges til klagenemnda.

Saksgang

08.12.2016: Søknad

12.01.2017: Vedtak om sentral godkjenning

26.01.2017: Foretaket klager

Foretakets anførsler

I klagen vises det til at Tom-Erik Nyborg har jobbet som rørlegger med svennebrev fra 18.09.2000, og drevet firmaet H T Rør fra 01.06.2006. Det vises til at foretaket har hatt sentral godkjenning for prosjektering i de to tidligere godkjenningsperiodene.

I klagen opplyses at foretaket har vært med på oppføring av 15-20 søknadspliktige boenheter hvert år, og at foretaket står som prosjekterende og utførende i de sakene hvor søknadene går ut fra deres foretak.

Foretaket har funnet frem en del prosjekter som det er jobbet med fra 2013 og som foretaket anfører at kan sannsynliggjøre hvilke funksjoner det har hatt. Det er i den sammenheng vedlagt en forholdsvis betydelig mengde kopier av kommunale vedtak. Disse er gjennomgått av direktoratet i forbindelse med klagen og oversendes klagenemnda i sin helhet.

Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet skal innledningsvis beklage den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførselene og funnet at klagen ikke kan føre frem for det påklagede godkjenningsområdet.

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Det vises til SAK10 §§ 11-3 og 11-5 nå det gjelder krav til utdanning og praksis og vurderingen av dette.

Det gjøres oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt godkjenningsområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap 12.

Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis *med det omsøkte godkjenningsområde*. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3*, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007 – 2008) side 326 og SAK10 § 13-4,3. ledd.

Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.2.

Prosjektering av Sanitetsinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Prosjektering av sanitærinstallasjoner skal omfatte en spesifisering av produkter som inngår i installasjonen og det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk. **Det skal videre angis nødvendig dimensjonering og kravspesifisering til brannsikring for gjennomføringer i vegger og brannskiller.** Prosjekteringen omfatter også utarbeidelse av nødvendig dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold.

I tiltaksklasse 1 innbefatter godkjenningsområdet prosjektering av nye eller endring av eksisterende installasjoner med liten vanskelighetsgrad eller kompleksitet, i bygning med inntil to boenheter over hverandre.

Prosjektering av sanitærinstallasjoner omfatter plassering av sanitærutstyr med tilhørende rørsystemer, herunder vann- og avløpsledninger, manuelle brannslanger og stikkledninger fram til kommunalt ledningsnett. Godkjenningsområdet omfatter prosjektering av renseanlegg for vann og avløp og prosjektering av sanitærinstallasjon for mindre bassenger.

Eksempler på tiltak i denne klassen kan være installasjoner i

- fritidsbolig og enebolig, tomannsbolig, rekkehus, kjedehus,
- mindre publikums- og arbeidsbygning.

Nødvendig utdanning

For å kunne innvilges sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en faglig ledelse med relevant utdanning på det nivå forskriften stiller krav om. Ifølge SAK10 § 11-3.1 ledd, jf. § 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene slik disse uttrykker gjeldende forvaltningspraksis av direktoratets faglige vurdering av nødvendige krav til tilstrekkelig og relevant utdanning, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev som rørlegger eller fagskole VVS for å kunne få innvilget sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Den eneste dokumenterte utdannelsen i foretaket er det svennebrevet som rørlegger som Tom-Erik Nyborg har. Denne utdannelsen er ikke tilstrekkelig for å få sentral godkjenning for prosjektering i tiltaksklasse 1. Den nødvendige utdannelsen er dermed ikke til stede i foretaket.

Referanseprosjektene

I og med at foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning trenger ikke direktoratet å gå inn i detaljene i referanseprosjektene for å avgjøre klagen.

Foretaket har imidlertid rett til å søke på nytt, og dersom dette gjøres etter at det er dokumentert tilstrekkelig og relevant utdanning, vil det fortsatt være et spørsmål hvorvidt de fremlagte referanseprosjektene er tilstrekkelige til å kunne legges til grunn for sentral

godkjenning. Direktoratet skal derfor knytte noen kommentarer til de innsendte referanseprosjektene.

Det er nødvendig med fire års dokumentert praksis med godkjenningsområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK0 § 13-5,3 ledd bokstav h og som er sitert ovenfor. Jf. også SAK10 § 12-3 med tilhørende veiledning. Det fremgår også av SAK10 § 11-5 med tilhørende veiledning at når det gjelder vurderingen av prosjektene skal det bl.a. legges vekt på hvorvidt tiltaket er utført i samsvar med gjeldende regelverk.

Søknaden inneholdt kun to referanseprosjekter, begge fra 2016, og hvor det kun var skrevet: "alt av innvendig sanitærarbeid". Sett i forhold til det faglige innholdet foretaket skal dokumenter at det behersker, jfr. orienteringen ovenfor, er en slik beskrivelse ikke en tilstrekkelig faglig redegjørelse og dermed heller ingen dokumentasjon. Det er ikke dokumentert at foretaket faglig behersker noe av det som står i omtalen av godkjenningsområdet.

Vedlagt klagen lå det som nevnt innledningsvis en betydelig mengde kommunale vedtak tilknyttet en utbyggingsprosjekter.

Direktoratet skal i den sammenheng først minne om at foretaket skal dokumentere at det behersker hele faglige innholdet i godkjenningsområdet, og at det har praksis med dette i den tiden forskriften fastsetter. For prosjektering i tiltaksklasse 1 er dette 4 år.

De kommunale vedtakene som er vedlagt i denne saken, er fra tiden 2013-2015. Dette var i den tidsperioden kommunene godkjente ansvarsretter, ut fra en konkret vurdering av foretakets konkrete kvalifikasjoner målt opp mot det arbeidet som skulle utføres i de konkrete tiltakene. Dette kom frem bl.a. i kommentarene til byggesaksforskriften (SAK10) § 9-1.3. ledd hvor det bl.a. het: "Kommunen skal vurdere om foretaket er i stand til å løse oppgavene i det konkrete tiltaket på kvalifisert måte osv.". Det samme fremgår bl.a. av Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) pkt. 10.2.2.

Dette innebærer at de kommunale vedtakene som er vedlagt ikke dokumenterer annet enn at foretaket har vært vurdert til å være kvalifisert for ansvarsrett i de konkrete sakene. Vedtakene dokumenterer imidlertid ikke at foretaket behersker prosjektering av sanitæranlegg i tiltaksklasse 1 i full faglig bredde, noe som er vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning.

Forøvrig bemerkes at i alle sakene som gjelder Storbakkvegen (en del av de referanseprosjektene som var vedlagt klagen) fremgår det at foretaket kun har hatt kommunal ansvarsrett som utførende, ikke prosjekterende.

Etter dette finner ikke direktoratet det nødvendig å gå dypere inn i de konkrete vedlagte prosjektene. Det er heller ikke på annen måte dokumentert tilstrekkelig praksis.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant utdannelse og praksis for prosjektering av sanitsinstallasjoner i tiltaksklasse 1. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har tilstrekkelige faglige kvalifikasjoner for å få sentral godkjenning for det påklagede området, jf. pbl. § 23-5, SAK 10 §§ 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-4,2 og 5

ledd, 12-3 og 13-5,3.ledd bokstav g, jf. også pbl. § 22-1.

Konklusjon

Direktoratet for byggkvalitet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge for:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Klagen oversendes Klagenemnda for endelig avgjørelse, jf. SAK 10 § 13 – 9 og forvaltningsloven § 33,4 ledd.

Kommentar til tidligere vedtak, derunder vedtaket datert 26.07.2013 og til innvilget sentral godkjenning for utførelse i vedtak datert 12.01.2017

Det første vedtaket om sentral godkjenning, datert 24.06.2010, var fattet etter den tidligere forskriften om godkjenning av foretaket for ansvarsrett. Denne forskriften hadde andre vilkår og andre godkjenningsområder. Ikke noe av dette er overførbart til dagens gjeldende system og vilkår.

I det neste vedtaket, datert 26.07.2013, fikk foretaket innvilget både prosjektering og utførelse av det daværende godkjenningsområdet Sanitær, - varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1. Det var den gang ikke innsendt noen dokumentasjon på utdanning for noen av de omsøkte godkjenningsområdene. Det var kun innsendt et referanseprosjekt for henholdsvis prosjektering og utførelse. Begge hadde samme tekst: ”Enkelt røropplegg med bunnledning, vann og avløp til utstyr”. Denne svært kortfattede teksten dokumenterte ikke at foretaket hadde den nødvendige faglige kompetanse for noen av de to godkjenningsområdene. Dette vedtaket var derfor fattet uten at forskriftens krav var tilstrekkelig oppfylt.

I det siste vedtaket, datert 12.01.2017 som nå er delvis påklaget, fikk foretaket innvilget utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1. I den søknaden var det fire referanseprosjekter, to for prosjektering og to for utførelse. Det dreide seg imidlertid kun om to tiltak, og alle fire tekstene hadde samme kortfattede tekst: ”Alt av innvendig sanitærarbeid.”

Denne svært kortfattede teksten dokumenterer i realiteten ikke noe. Direktoratet minner om beskrivelsen av godkjenningsområdets faglige innhold for tiltaksklasse 1, som foretaket skal dokumentere at det behersker fullt ut. Den lyder slik:

Fagområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende sanitærinstallasjoner. Utførelse av sanitærinstallasjoner omfatter montering av komplett rørsystem og tilhørende komponenter og utstyr. Lyd- og brannetting av rørføringer gjennom lyd- og brannskiller inngår i oppgaven. Fagområdet omfatter også legging av vann- og avløpsledninger utenfor byggverket (stikkledninger) frem til kommunalt ledningsnett og installering av manuelle brannslanger i byggverket.

I tiltaksklasse 1 omfatter godkjenningsområdet utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende installasjoner med liten kompleksitet eller med små konsekvenser ved feil. Eksempler på sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1 kan være:

- installasjoner i enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus,
- installasjoner i mindre bygninger for publikum og arbeidsbygninger,
- andre installasjoner av tilsvarende kompleksitet.

Også dette godkjenningsområdet er dermed innvilget uten at forskriftens vilkår er dokumentert oppfylt. Det presiseres i den forbindelse at de dokumentene som er innsendt i klagen, ikke vil endre på dette, da foretaket fortsatt ikke har dokumentert at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold fullt ut. Når det gjelder forholdet til lokal ansvarsrett, vises det til gjennomgangen ovenfor.

På bakgrunn av at det i vedtaket 12.01.2017 synes å være gitt sentral godkjenning uten at forskriftens vilkår var tilstrekkelig oppfylt, vil direktoratet vurdere å varsle trekk av utførende av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1 etter at klagen er behandlet i klagenemnden.»

**Sak 208/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra
Elektriker'n Ringsaker AS (godkjenningssnr. 2017/1171)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av installasjon av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3

I klage mottatt 02.02.2017 ble vedtak av 24.01.2017 påklaget ved Jørgen Gudbrandsen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 14.12.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 24.01.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 1
- Utførelse av installasjon av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 3
- Utførelse av installasjon av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3

Avslaget for de to utførelsesområdene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde heller ikke dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdene eller praksis over lang nok tid, jf. SAK10 §§ 11-3 til 11-5 og 13-5 tredje ledd bokstav m og n, og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Elektriker'n Ringsaker AS har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

Foretaket har 20 ansatte og ligger i på Moelv i Ringsaker kommune. Knut Bakke er daglig leder. Han har fagbrev som elektromontør fra 1989. Foretaket har også flere ansatte blant annet med fagbrev som elektromontører, og noen også med teknisk fagskole. Foretaket har sin virksomhet innen elektriske installasjoner og salg og service av varer tilknyttet virksomheten.

Saksgang

14.12.2016 Søknad

21.01.2017 Midlertidig svarbrev

23.01.2017 Mottatt tilleggsinformasjon

24.01.2017 Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

02.02.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket har ikke anført noe i klagen, men har blant annet vedlagt to attester, et kompetansebevis og en bekreftelse på ekomnettautorisasjon.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av installasjon av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3 og utførelse av installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering for de påklagede godkjenningsområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er utdanning på høghskolenivå (høgskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, og 5 års relevant praksis etter slik utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for godkjenningsområdene vil for eksempel være ingeniørutdanning innenfor elektro.

Foretaket har vist til flere ansatte blant annet med fagbrev som elektromontører, samt noen med teknisk fagskole. I tillegg er det vist til ulike relevante godkjenninger og attester. Det er imidlertid ikke vist til ansatte med utdanning på ingeniør-/bachelornivå. Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Da kravene til utdanningsnivå er absolutte er det ikke nødvendig for direktoratet å ta stilling til praksisen foretaket har vist til for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner allikevel grunn til å kommentere at det ut ifra beskrivelsen som er gitt av referanseprosjektene i søknaden er vanskelig å fastslå om prosjektene skal plasseres i tiltaksklasse 2 eller 3. Ved en eventuell ny søknad kan det derfor være hensiktsmessig å beskrive prosjektene noe bedre og med bakgrunn i veiledningen til SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav m og n, hvor det fremgår hva godkjenningsområdene omfatter og hva som skiller de ulike tiltaksklassene. Det opplyses også om at referanseprosjektene det er vist til ikke dokumenterer den nødvendige praksistiden på fem år, jf. SAK10 § 11-3.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte er det direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert at det har kvalifikasjoner som er tilpasset de påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 209/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Norvald Jørgensen AS (godkjenningsnr. 2017/1205)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Utførelse av Vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Vedtaket ble påklaget av foretaket den 02.02.2017. Klagen er rettidig, jf forvaltningsloven (fvl) § 29. Foretaket er klageberettiget, jf. (fvl) § 28.1. ledd.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 25.11.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 13.01.2017 avslo direktoratet delvis søknaden om sentral godkjenning.

Foretaket fikk innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av Veg- utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

- Utførelse av Plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble avslått:

- Prosjektering av Veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av Vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av Veg-, og grunnarbeider i tiltaksklasse 3
- Utførelse av Landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Utførelse av Vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av Fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Felles for alle de avslåtte godkjenningsområdene var at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning. Det er opplyst i vedtaket hvilken utdanning som er nødvendig for de påklagede godkjenningsområdene uten at foretaket har fremlagt slik dokumentasjon i klagen. Foretaket hadde heller ikke dokumentert tilstrekkelig praksis. Foretaket hadde dermed ikke tilstrekkelig dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner, jf. SAK 10 §§ 11-1,2. ledd. Det vises til vedtaket. (For de tre påklagede godkjenningsområdene er ikke praksis nevnt *konkret* som avslagsgrunn, men direktoratet vil gjennomgå denne praksisen forbindelse med behandling av klagen, jfr. forvaltningsloven (fvl) § 34.2. ledd).

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som ligger i Lenvik kommune i Troms fylke. Foretaket ble stiftet den 15.05.2016, og ble registrert i foretaksregisteret den 25.07.2016. Næringskode er 43.120 Grunnarbeid. Det vises til vedlegget fra Brønnøysundregistrene og Purehelp. Foretaket har ifølge søknaden og offentlige register 29 ansatte. Daglig leder er Morten Jørgensen. Det er opplyst at Jørgensen har videregående skole, henholdsvis grunnkurs innen bygg og anlegg, og allmennfag og naturfag. I tillegg har han opplyst å ha teknisk fagskole, anleggslinjen fra Breivika Videregående skole i perioden 1984-1986. Denne utdannelsen er ikke nærmere dokumentert, verken i søknaden eller i klagen.

Det er innsendt en CV for Jan- Tormod Nyborg, hvor det er opplyst at også han har utdanning fra Breivika videregående skole – teknisk fagskole anlegg fra 1996-1998.

Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Et annet foretak med samme navn med et annet organisasjonsnummer har imidlertid hatt sentral godkjenning tidligere. Disse vil bli kommentert nedenfor.

Saksgang

25.11.2016: Søknad

13.01.2017: Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

02.02.2017: Vedtaket påklages av foretaket

Foretakets anførsler

I klagen vises det til vedtaket datert 13.01.2017, før det gis en redegjørelse over tidligere sakshistorikk for et annet foretak. I den forbindelse nevnes spesielt at det tidligere foretaket med organisasjonsnummer 966764309 tidligere hadde hatt utførelse av grunnarbeider og landskapsutforming frem til 18.12.2016. Da det daværende foretaket skulle søke fornyelse, hadde det søkt på tiltaksklasse 2 i stedet for 3. Foretaket ber i klagen om dikk ser på disse sakene en gang til.

Foretaket redegjør deretter for at det har vært en fusjon, og anfører en oppfatning om at fusjonen ikke påvirker adgangen til videreføring av tidligere godkjenning. Foretaket ber derfor om at direktoratet (dikk) ser på disse sakene en gang til”.

Avslutningsvis er det anført at det er viktig for foretaket å ha tiltaksklasse 3 i fremtiden. Dette begrunnes blant annet med at det vil bli vanskelig for byggherrene i området som skal ha gjennomført litt mer komplekse anlegg å få tilbud på disse jobbene, noe som vil gå ut over konkurransen.

For øvrig vises det til klagen.

Vurdering

Direktoratet beklager innledningsvis den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningsområdene.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningsområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter. Det vises til SAK10 §§ 11-2, 11-3 og 11-5 når det gjelder krav til utdanning og praksis og vurderingen av dette.

Det gjøres oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt

godkjenningsområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap 12. Det vises til disse veiledningstekstene.

Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområde. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg.

Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.2.

Felles drøftelse av nødvendige utdannelser for godkjenningsområdene:

A) Utførelse av Veg- og grunnarbeid i tiltaksklasse 3 og

B) Utførelse Landskapsutforming i tiltaksklasse 3 og

C) Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Nødvendig utdanning

For å kunne innvilges sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det har en faglig ledelse med relevant utdanning på det nivå forskriften stiller krav om. Ifølge SAK10 § 11-3.1 ledd, jf. § 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene slik disse uttrykker gjeldende forvaltningspraksis av direktoratets faglige vurdering av nødvendige krav til tilstrekkelig og relevant utdanning, er det for utførelse i tiltaksklasse 3 for de tre påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3 nødvendig med utdanning på linje med bachelor eller ingeniøruddanning som tilsvarer bachelor innen byggfag.

Det er ikke dokumentert slik utdanning i foretaket. Kravet til tilstrekkelig og relevant utdanning er dermed ikke oppfylt. Det ene grunnkravet for sentral godkjenning er dermed heller ikke oppfylt.

Vedrørende referanseprosjektene for de avslåtte godkjenningsområder

I og med at foretaket ikke har oppfylt kravene til utdanning for de påklagede godkjenningsområdene, er det ikke nødvendig for direktoratet å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å avgjøre klagen. I en klage kan imidlertid alle sider av saken prøves på nytt, jf. fvl § 34.2. ledd.

På grunn av at foretaket kan søke om sentral godkjenning senere, skal direktoratet kort bemerke følgende til referanseprosjektene:

For utførelse av i tiltaksklasse 3 er det ifølge SAK10 § 11-3 slik denne uttrykker direktoratets faglige vurdering av kravet til kompetanse nødvendig med 5 års erfaring som dokumenterer at foretakets faglige ledelse behersker hele godkjenningsområdet faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til SAK10 § 13-5,3 ledd bokstavene b c og d, jf. også SAK10 § 11-3 og § 12-4 for utførendes ansvar.

Foretaket er som nevnt stiftet i 2016. Foretaket *som sådan* har derfor uansett ikke hatt

oppdrag med disse tre godkjenningsområdene i fem år. Forholdet til de tidligere godkjenningene og det andre foretaket kommenteres nedenfor.

Kort kommentar til referanseprosjektene for utførende veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3

Det var innsendt totalt 23 referanseprosjekter. Med noen få unntak er det de samme referanseprosjektene som var benyttet i forbindelse med tiltaksklasse 2. Direktoratet kan ikke se noen av disse prosjektene dokumenterer at foretaket faglig behersker godkjenningsområdet med det faglige innholdet dette har, og slik dette er omtalt i veiledningen til SAK10 § 13-5.3 ledd bokstav b, jf SAK10 § 12-4. Referanseprosjektene beskriver delvis andre godkjenningsområder, delvis beskriver de tiltaket men klargjør ikke hva foretaket har utført, og kan utføre. Det samlede inntrykket er at foretaket ikke har dokumentert at det behersker godkjenningsområdet, verken i tiltaksklasse 2 eller 3. Referanseprosjektene dekker derfor ikke tiltaksklasse 3.

Kort kommentar til referanseprosjektene for utførende av landskapsutforming i tiltaksklasse 3

Godkjenningsområdets faglige innhold er beskrevet i veiledningen til SAK10 § 13-5.3 ledd bokstav, jfr også veiledningen til Sak10 § 12-4. Det er innsendt 22 referanseprosjekter. Prosjektene er de samme som var benyttet for utførende for veg- og grunnarbeider, både i tiltaksklasse 2 og 3. Prosjektene er også benyttet for tiltaksklasse 2 for utførelse av landskapsutforming. Tekstene er identiske. Referanseprosjektene angår oppdrag som utfylling av molo, vannforsyningsanlegg, sykkelveier, grøfter for fjernvarme osv. Prosjektene dokumentere imidlertid ikke at foretaket faglig behersker godkjenningsområdet utførelse av landskapsutforming med det faglige innholdet dette har, verken i tiltaksklasse 2 eller 3. Det er ikke dokumentert at foretaket behersker forhold som oppgaver etter vegvesenets ulike normaler.

Kort kommentar til referanseprosjektene for utførende av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

For godkjenningsområdets faglige innhold vises det til veiledningen til SAK10 § 13-5.3. ledd bokstav d og veiledningen til SAK10 § 1-4. Det var innsendt 15 referanseprosjekter i søknaden. Noen av de er benyttet for de to forgående godkjenningsområdene med samme tekst. Flere av dem hadde ikke noe med godkjenningsområdet å gjøre, eller dokumenterte i alle fall ikke dette, for eksempel driftsbygning for fiske/fangst/oppdrett i Lenvik, hvor arbeidene er opplyst å ha bestått i gravearbeider for nytt produksjonslokale og utfylling i havneområdet. Et annet tiltak, også i Lenvik, angikk utfylling og plastring av sjøfylling. Noen av prosjektene beskriver en del av godkjenningsområdet, men det fremgår ikke hva foretaket konkret har utført, for eksempel tiltak med saksnr. P 900502 i Tromsø og et tiltak i Torsken kommune, på Gnr 29 bnr 103. Et tiltak gjelder en plass for biloppstilling.

Et av referanseprosjektene gjelder diverse arbeider på Grønnlielva kraftverk. Kraftverk behandles i utgangspunktet ikke etter pbl og SAK10, jf SAK10 § 4-3. Det er referert til store rørdimensjoner, men det er ikke tilstrekkelig dokumentert at foretaket har utført dette arbeidet og på hvilken måte.

Noen av tiltakene kan være i tiltaksklasse 3, men er svært dårlig beskrevet. Det vil uansett

ikke endre hovedkonklusjonen.

Den nødvendige erfaringstiden på 5 år i tiltaksklasse med de omsøkte godkjenningsområdene med det faglige innhold disse har, og som foretaks faglige ledelse skal dokumentere at den behersker alle sider av, er derfor ikke dokumentert.

Foretaket har ikke dokumentert at det har tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3. jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§ 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-5, 12-4 og 13-5,3. ledd bokstavene b, c og d. Jfr. også pbl. § 22-1.

Når det gjelder foretakets anførsel om at det er viktig for foretaket, og for konkurransen at foretaket får beholde tiltaksklasse 3, skal direktoratet bemerke:

Det følger av pbl § 22-1.1. ledd at sentral godkjenning kun skal gis til foretak som er kvalifisert. Departementet har i flere lovforarbeider understreket at det er viktig at foretak som får sentral godkjenning innehar den nødvendige fagkompetanse. Jfr. eks Ot.prp. nr. 45 (2007.2008) pkt. 10.8.1. Jfr. også Prop 99 L. (2013-2014) pkt. 10.2.6. hvor det blant heter: "Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at sentralt godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjonene de er godkjent for".

Direktoratet har derfor ikke anledning til å vektlegge at foretaket ønsker godkjenning av konkurransemessige årsaker.

Anførselen fra regionsjefen i maskinentreprenørenes forbund kan selvsagt ikke endre dette.

Konklusjon

Direktoratet for byggkvalitet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge for de påklagede godkjenningsområdene.

Klagen oversendes Klagenemnda for endelig avgjørelse, jf. SAK 10 § 13 – 9 og forvaltningsloven § 33.4 ledd.

Kommentarer til de tidligere godkjenningene for det andre foretaket med organisasjonsnummer 966764309

Foretaket viser i klagen til disse tidligere godkjenningene og ber om at det nå får videreført tiltaksklasse 3 for dette nye foretaket.

Det andre foretaket har hatt fire søknader om sentral godkjenning inne tidligere. I forbindelse med behandling av klagen, og på bakgrunn av foretakets anførsel, har direktoratet gått gjennom disse sakene. Vi har følgende kommentarer:

I den første godkjenningen som ble innvilget etter SAK10, fikk foretaket i vedtak datert 02.12.2010 innvilget 4 godkjenningsområder.

I forhold til klagen, var det kun godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeider og landskapsutforming i tiltaksklasse 3 som er felles med det nå påklagede vedtaket. Det var ikke dokumentert tilfredsstillende utdanning, som også da var utdanning som ingeniør/bachelor innen bygg.

Når det gjelder referanseprosjektene, så angikk disse delvis andre forhold enn godkjenningsområdet, som stikkrenner o.l. Mye av den innsendte praksisen er knyttet til vanlige vanngrøfter o.l. Det var derfor ikke dokumentert tilfredsstillende praksis med godkjenningsområdets faglige innhold. Tiltaksklasse 3 var ikke dokumentert. Erfaringstiden på 5 år var derfor heller ikke dekket.

Vedtak nr. 2 ble fattet den 15.03.2011. Foretaket fikk da innvilget overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 3, pluss to kontrollområder, også i tiltaksklasse 3. Det var heller ikke i denne saken dokumentert tilfredsstillende utdanning som ingeniør/bachelor innen bygg som var felles krav for alle de omsøkte godkjenningsområdene.

En rask gjennomgang av referanseprosjektene viser at de ikke dekker de omsøkte godkjenningsområdene. Når det gjelder uavhengig kontroll, bemerkes forøvrig at for flere av sakene hadde foretaket oppgitt å ha hatt overordnet ansvar for utførelse, f.eks. utskifting av 36 stikkrenner for Statens vegvesen i Lenvik i 2005. Kontrollen var dermed ikke uavhengig, Jfr. SAK10 § 14-1.

Vedtak nr. 3 ble fattet den 18.12.2013. foretaket fikk da innvilget 5 godkjenningsområder og fikk avslag på 4 godkjenningsområder. Den nødvendige utdannelsen var fortsatt ikke dokumentert. Når det gjelder referanseprosjektene, var det innsendt totalt 23 stk. for det godkjenningsområdet som ble innvilget som er relevant for denne saken. De færreste av dem hadde noe med godkjenningsområdets faglige innhold å gjøre. Også disse prosjektene angikk vanngrøfter, gang- og sykkelvei o.l.

Vedtak nr. 4 ble fattet den 17.11.2016. Foretaket fikk der innvilget 7 godkjenningsområder, hvorav de tre som ble avslått nå, da ble innvilget i tiltaksklasse 2. Foretaket opplyser i klagen, (jfr. under foretakets anførsler ovenfor) at det ved en feil hadde søkt i tiltaksklasse 2 i stedet for 3.

Nødvendig utdanning var ikke dokumentert, og ingen av de innsendte referanseprosjektene dekket godkjenningsområdets bredde og slettes ikke i tiltaksklasse 2.

Denne gjennomgangen viser at det for alle fire sakenes del var fattet vedtak uten at forskriftens krav var tilstrekkelig oppfylt. Det følger av dette at det uansett ikke er aktuelt å videreføre noen av de tidligere godkjenningene fra det andre foretaket og til det som nå har klaget.

For øvrig minner direktoratet om SAK10 § 13-4,3. ledd hvor det står at sentral godkjenning fornyes dersom vilkårene på søknadstidspunktet er oppfylt. Det samme er tilfellet med førstegangssøknad. Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller kravene, jf. SAK10 § 13-2.

»

**Sak 210/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Kjeldaas AS (godkjenningsnr. 2017/1179)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder vurderingen av foretakets utdanning ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av vannforsyning- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

I brev datert 02.02.2017 ble vedtak av 23.01.2017 påklaget ved Thor Ambjørn Kjeldaas. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29. Ett av to punkter i klagen omhandler bortfall av sentral godkjenning etter 1. juli 2018.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 05.12.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 23.01.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 3
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 2
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 3
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 3
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 3

Foretaket hadde ikke dokumentert nødvendig utdanningsnivå for prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 3, men etter en helhetsvurdering av at foretaket hadde vist til relevant og langvarig praksis, samt at foretaket hadde hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere, ble godkjenningsområdet innvilget under henvisning til overgangsbestemmelsen i byggesaksforskriften (SAK10) § 20-3. Foretaket ble opplyst om at dersom det innen 1. juli 2018 ikke oppfyller kvalifikasjonskravene fullt ut, fatter direktoratet vedtak om bortfall av godkjenningen for de godkjenningsområder og tiltaksklasser dette gjelder.

Godkjenningsområde som er innvilget i klageomgangen

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdet utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 3. Det vil si at foretaket har fått innvilget dette godkjenningsområdet. Det ble ved avgjørelsen sett hen til foretakets referanseprosjekt som ble innsendt i klagen, sammenholdt med tidligere dokumentert praksis med godkjenningsområdet.

Generelle opplysninger om foretaket

Kjeldaas AS fikk sentral godkjenning første gang 18.10.2001. I perioden 05.02.2014 – 22.01.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for 8 godkjenningsområder, blant annet prosjektering av vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 3.

Foretaket har 75 ansatte og ligger i Sande i Vestfold. Thor Ambjørn Kjeldaas er daglig leder. Han har fagbrev som anleggsmaskinfører. Foretaket har sin virksomhet innen eierskap og drift av anleggsmaskiner, forarbeide og komprimering til asfalt, transport og snørydding. Foretaket er registrert med næringskoden «43.120 Grunnarbeid».

Saksgang

05.12.2016 Søknad

23.01.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

02.02.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at Hendrik Panman har 4 års høyskoleutdanning som er vurdert til en «Cand.mag»-grad av Landbrukshøyskolen på Ås. I tillegg har Panman erfaring fra to konsulentfirma hvor det jobbes kun med prosjektering av VA-anlegg. Det vises videre til at Panman har 18 års erfaring fra kommuner og entreprenørvirksomhet hvor det har vært arbeidet med prosjektering av VA-anlegg i tiltaksklasse 3. Foretaket mener derfor at det er dokumentert nødvendige kvalifikasjoner for å inneha sentral godkjenning i tiltaksklasse 3 også etter 01.01.2017. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder vurderingen av utdanningsnivået for godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er utdanning på universitetsnivå (sivilarkitekt, sivilingeniør, mastergrad eller tilsvarende grad) med 300 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være sivilingeniør med fordypning i kommunalteknikk/VA-anlegg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med «Cand. mag»-grad og 4 års høyskoleutdanning. Dette vil etter direktoratets vurdering utgjøre et bachelornivå, noe som også bekreftes av vitnemålet til Hendrik Panman fra Larenstein International Agriculture College of Velp som tilsier at at Panman har en Bachelor of Science.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt når det gjelder utdanningens nivå.

Som en følge av at godkjenningsområdet er innvilget med bakgrunn i overgangsordningen gjør ikke direktoratet noen ytterligere vurdering av foretakets praksis, da kravet til utdanningsnivå er absolutt, jf. SAK10 § 11-2 og tilhørende veiledning. Direktoratet har ikke anledning til å gi dispensasjon fra overgangsbestemmelsen eller kravene til utdanning.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Kjeldaas AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har nødvendig utdanningsnivå for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

**Sak 211/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Hermansen og Storaas VVS AS (godkjenningsnr. 2017/2101)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2

I brev datert 20.02.2017 ble vedtak av 16.02.2017 påklaget ved Morten Hermansen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 04.01.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 16.02.2017 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis, jf. byggesaksforskriften(SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre og tredje ledd og

tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Hermansen og Storaas VVS AS fikk sentral godkjenning første gang 20.03.2014. I perioden 20.03.2014 –15.02.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 5 ansatte og ligger i Stabekk i Bærum kommune. Morten Hermansen er daglig leder. Han har mesterbrev som rørlegger fra 1992. Foretaket har sin virksomhet innen rørlegger og ventilasjonstjenester samt tjenester som hører naturlig sammen med disse. Foretaket er registrert i Enhetsregisteret med næringskoden «43.221 Rørleggerarbeid».

Saksgang

04.01.2017 Søknad

16.02.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

20.02.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at de har arbeidet med prosjektering i tiltaksklasse 1 og utførelse i tiltaksklasse 2 så lenge ordningen har eksistert og forstår ikke avslaget. Avslag på disse godkjenningene vil få store konsekvenser for virksomheten, da godkjenningene gjenspeiler kjernevirksomheten. Det vises til at det er dokumentert mesterbrev og 25 års erfaring, samt vedlagt prosjekter som er utført og under utførelse. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller teknisk fagskole, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som rørleggermester. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg omfatter komplett prosjektering av anleggskonstruksjoner og installasjoner, nødvendig dimensjonering og spesifikasjon av produkter og komponenter. Det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk. Godkjenningsområdet omfatter blant annet anlegg og installasjoner for drikke- og slukkevann.

Godkjenningsområdet omfatter også prosjektering av overvann. Håndtering av overvann omfatter blant annet vurdering og eventuell dimensjonering av;

- hendelser som overvannssystemet skal håndtere
- infiltrasjon, fordrøyning og bortledning på og i bakken og i rør
- tiltak mot eventuell forurensning
- krav i forbindelse med tilkobling til kommunalt nett
- flomveier

Plassering av tiltaket på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse av viktige deler av anlegget, inngår i oppgaven. Oppgaven omfatter også prosjektering av sikringstiltak i anleggsperioden, samt utarbeidelse av dokumentasjon som grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av anlegget.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1 omfatter prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for inntil 20 personequivallenter. Prosjekteringen omfatter

- dimensjonering, plassering, fundamentering og gjenfylling av stikkledninger for vann og avløp,
- overvannshåndtering for en liten gruppe av småhus inkludert eventuell dimensjonering, plassering, fundamentering og gjenfylling av overvannsledninger,
- forsyningsanlegg for grunnvann fra borebrønner i fjell eller i løsmasser, vannrenseanlegg,
- avløpsrenseanlegg herunder infiltrasjonsanlegg, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav I og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn tre referanseprosjekter. To av prosjektene ligger i Oslo kommune, samt ett i Bærum kommune. Alle tre prosjektene er eneboliger. Beskrivelsen av prosjektene er stikkordsmessig «overvannshåndtering», samt montering av taksluk for to av prosjektene. Referanseprosjektene dekker derfor etter direktoratets vurdering kun deler av godkjenningsområdet, som omhandler både vannforsynings- og avløpsanlegg, i tillegg til overvannshåndtering.

I klagen har ikke foretaket gitt noen nærmere beskrivelser av referanseprosjektene, men det er sendt inn en mengde kommunale vedtak. Av disse fremgår det at foretaket har stått for noe overvannshåndtering, samt legging av ledninger frem til offentlig nett. Dette vurderes ikke til å være relevant for prosjekteringen.

Det er direktoratets vurdering at foretaket samlet sett ikke har dokumentert nødvendig praksis med oppgavene som inngår i godkjenningsområdet.

Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller teknisk fagskole, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som rørleggermester. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter utførelse av vann- og avløpsanlegg samt utførelse av overvannssystem, med tilhørende komponenter og utstyr.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 omfatter legging av rør for vann og avløp, samt rør for overvann, med liten kompleksitet og vanskelighetsgrad, men der mangler eller feil kan føre til middels til store konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet, eller middels kompleksitet og vanskelighetsgrad, men der mangler eller feil kan føre til små til middels konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. Eksempler på utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2 kan være:

- Legging av rør for vann med diameter høyst 200 mm
- Legging av rør for avløp med diameter høyst 400 mm
- Legging av overvannsrør for større boligfelt, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn tre referanseprosjekter, som nevnt ovenfor. Beskrivelsene er de samme også for dette området, og det fremkommer at foretaket har stått for overvannshåndtering.

I klagen har foretaket sendt inn en rekke kommunale vedtak. Direktoratet har gått igjennom dokumentasjonen og selv om det kommer frem at foretaket har stått for noe overvannshåndtering og legging av rør frem til offentlig nett, så er ikke dette tilstrekkelig dekkende praksis. Det påpekes blant annet at legging av stikkledninger frem til offentlig nett inngår i godkjenningsområdet utførelse av sanitærinstallasjoner som foretaket har fått innvilget i søknadsomgangen.

I tillegg omfatter tiltaksklasse 2 overvannsledning i større boligfelt, noe det heller ikke er dokumentert praksis med. Direktoratet finner heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, da det ikke er dokumentert tilstrekkelig praksis med oppgavene godkjenningsområdet omfatter.

Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller teknisk fagskole, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som rørleggermester. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende sanitærinstallasjoner.

Utførelse av sanitærinstallasjoner omfatter montering av komplett rørsystem og tilhørende komponenter og utstyr. Lyd- og brannetting av rørføringer gjennom lyd- og brannskiller inngår i oppgaven.

Fagområdet omfatter også legging av vann- og avløpsledninger utenfor byggverket (stikkledninger) frem til kommunalt ledningsnett og installering av manuelle brannslanger i byggverket.

Godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende installasjoner med middels kompleksitet eller med middels konsekvenser ved feil.

Oppgaven omfatter installasjoner i byggverk med flere boenheter, brannceller eller brukerområder, hvor gjennomføringer i bygningsdeler som skal oppfylle lydtekniske og branntekniske krav kan være kritiske.

Eksempler på sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2 kan være:

- installasjoner i middels store boligbygninger t.o.m. 4 etasjer,
- installasjoner i middels store skoler og barnehager t.o.m. 4 etasjer,
- installasjoner i overnattingsbygninger t.o.m. 4 etasjer,
- installasjoner i middels store idrettsbygninger t.o.m. 2 etasjer,
- andre installasjoner med tilsvarende kompleksitet, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav o og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn fem referanseprosjekter. Alle prosjektene dreier seg om eneboliger, fire i Oslo kommune og én i Bærum kommune. I prosjektene er det utført arbeider som rehabilitering av bad, stikkledninger til husene og innvendige sanitærinstallasjoner. Dette er av direktoratet vurdert til å være relevant praksis for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1, da det her ikke er snakk om boligbygninger med inntil fire etasjer, og lignende tiltak.

I klagen har foretaket sendt inn en rekke kommunale vedtak, og i to av disse er foretaket oppført med en ansvarsrett for utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2. Imidlertid dreier dette seg om bruksendring av en kjeller, samt et tilbygg med kjeller og takterrasse på en tomannsbolig/rekkehus. Det fremstår imidlertid som noe utydelig for direktoratet hva som er årsaken til at disse prosjektene skal plasseres i tiltaksklasse 2. Etter direktoratets vurdering tilsier bygningstype og arbeidsoppgavene at tiltaket skal plasseres i tiltaksklasse 1.

Foretaket har dermed ikke dokumentert nødvendig praksis med tiltaksklasse 2, da det ikke er vist til praksis med arbeider i bygninger med inntil 4 etasjer og lignende tiltak med tilsvarende kompleksitet.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Hermansen og Storaas VVS AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

**Sak 212/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Paulsen Bygg & Anlegg AS (godkjenningsnr. 2017/2173)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

I brev arkivert hos direktoratet 03.03.2017 ble vedtak av 08.02.2017 påklaget ved Knut Erik Paulsen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 21.12.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 08.02.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av veg-, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av geoteknikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av lydforhold og vibrasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1
- Kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 1
- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 1
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Avslaget for oppmålingsteknisk prosjektering ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet det var søkt om, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 andre ledd bokstav c og tilhørende veiledning. Avslaget for de øvrig påklagde områdene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Paulsen Bygg og Anlegg AS fikk sentral godkjenning første gang 25.01.2008. I perioden 10.10.2013 –07.02.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1, kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1 og kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Bjørnemyr i Nesodden kommune, Akershus fylke. Knut Erik Paulsen er daglig leder. Han har mesterbrev som tømmer fra 1999. Foretaket har sin virksomhet innen bygg- og anleggsbransjen, herunder oppsett av hus, tilbygg, takløft og murarbeid. Foretaket er registrert med næringskoden "41.200 Oppføring av bygninger".

Saksgang

21.12.2016 Søknad

13.01.2017 Foreløpig svarbrev

20.01.2017 Tilsvare fra foretaket

08.02.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

03.03.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket viser i klagen til daglig leders lange erfaring og kurs, og opplyser om at han skal utføre voksenopplæring gjennom fylkeskommunen for fagbrev som anleggsmaskinfører. Foretaket skriver videre at det tidligere har hatt sentral godkjenning for de overordnede kodene og at de selv har utført alle arbeider unntatt sprengningsarbeider. Foretaket har også lagt ved en nærmere beskrivelse av hvilke arbeidsoppgaver det har utført innen de påklagede områdene. Avslutningsvis stiller foretaket spørsmålsteget ved om de omfattes av overgangsordningen.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagde godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte

godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Kravet til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17.juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev som tømrer. Denne utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for både funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 og ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1. Vurderingen i det følgende vil derfor være hvorvidt utdanningen er relevant for de påklagede godkjenningsområdene.

Generelt om utdanningen som tømrermester

Utdanningen som tømrer innehar opplæring i konstruksjons- og innredningsarbeid i bygninger, samt produksjon og montering av elementer og moduler. Læreplanen for tømrerfaget viser at kompetansemålene blant annet inneholder bygging av nye utvendige og innvendige konstruksjoner av tre og stål, bygge og montere ulike typer komplette veggkonstruksjoner og takkonstruksjoner, samt montere vinduer og dører og isolere og tette rundt dem.

Når det skal vurderes hvorvidt utdanningen som tømrermester er relevant for de påklagede godkjenningsområdene, vil vurderingen måtte ta utgangspunkt i hvilke arbeidsoppgaver godkjenningsområdet omfatter kontra innholdet i opplæringen som tømrermester.

Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1

Godkjenningsområdet oppmålingsteknisk prosjektering omfatter blant annet vurdering av offentlig kartgrunnlag, forslag til plassering, valg av kartgrunnlag for situasjonsplan, utarbeidelse av stikningsplan og koordinatlister, dokumentasjon av toleransekrav og angivelse av metode og utstyrvalg, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav c og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for godkjenningsområdet, er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for landmåling. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefagene kart og oppmåling eller anlegg. Direktoratet finner etter dette at utdanningen som tømrermester ikke vil være tilstrekkelig relevant.

Kravet til relevant utdanning dermed ikke oppfylt.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1

Godkjenningsområdet prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner omfatter prosjektering av nye og omprosjektering av eksisterende ventilasjon- og klimainstallasjoner med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner, jf. SAK10 13-5 andre ledd bokstav k og tilhørende veiledning. Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner omfatter installasjon av komplett balansert ventilasjonsanlegg med varme-, kjøle- og gjenvinningsfunksjoner, inklusiv lyd- og brannisolering, og branntetting av kanalføringer gjennom brann- og lydskiller, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav r og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for godkjenningsområdene, er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for varme- og ventilasjonsteknikk. For funksjonen ansvarlig prosjekterende vil for eksempel være mesterbrev som kobber- eller blikkenslager eller teknisk fagskole med linjefag VVS (varme-, ventilasjon- og sanitærteknikk) anses relevant, mens for funksjonen ansvarlig utførende vil for eksempel svennebrev som blikkenslager være relevant. Direktoratet finner etter dette at utdanningen som tømrermester ikke vil være tilstrekkelig relevant.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene

Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider omfatter blant annet graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering, mens utførelse av landskapsutforming omfatter opparbeidelse og planering av grøntanlegg, idrettsanlegg, mindre veier og plasser, legging av dekker med belegningsstein, utførelse av forstøtninger og skråningsbeskyttelse, samt natursteinsarbeider, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav b og c og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for godkjenningsområdene utførelse av veg- og grunnarbeider og utførelse av landskapsutforming, er det følgelig avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for henholdsvis anleggsteknikk og anleggsgartnerarbeid. Relevant utdanning for utførelse av vei- og grunnarbeider vil for eksempel være fagbrev som anleggsmaskinfører, mens relevant utdanning for utførelse av landskapsutforming for eksempel vil være fagbrev som anleggsgartner. Direktoratet finner etter dette at utdanningen som tømrermester ikke vil være tilstrekkelig relevant.

Foretaket skriver at daglig leder har en rekke kurs, herunder maskinførerkurs. Til dette vil direktoratet bemerke at kravene til relevant utdanning i SAK10 §§ 11-2 og 11-3 er absolutte og at de ikke kan oppfylles ved hjelp av kurs, kompetansebevis eller lignende. Foretaket skriver også at daglig leder skal ta fagbrev som anleggsmaskinfører gjennom voksenopplæringen i fylkeskommunen. Til dette vil direktoratet bemerke at foretaket må dokumentere nødvendige og relevante kvalifikasjoner ved tidspunktet for søknaden, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning.

Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1

Godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker, mens utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 1 omfatter utførelse av forstøtningsmur, montering av enkle vegg- og dekkelementer, utførelse av luft- og fuktetting, varme-, lyd- og kondensisolering, montering av piper og ildsteder og puss- og flisarbeider inkludert membranlegging, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav f og h og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for godkjenningsområdene utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner og utførelse av murarbeid, er det følgende avgjørende at utdanningen innehar relevante fag for henholdsvis støping, forskaling og betong, og teglmuring, blokkmuring, pussing, natursteinsarbeider og flislegging. Relevant utdanning for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner vil for eksempel være fagbrev i betongfaget, mens relevant utdanning for utførelse av murarbeid for eksempel vil være svennebrev som murer. Direktoratet finner etter dette at utdanningen som tømrmester ikke vil være tilstrekkelig relevant.

Det opplyses imidlertid om at foretaket har sentral godkjenning for utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, hvor alle relevante arbeider som inngår i oppføring av bygninger omfattes av godkjenningsområdet, for eksempel betongarbeider og murarbeider for småhus, montering av produkter, bygningselementer, taktekkingsarbeider og membranarbeider.

Krav til praksis

Som følge av at foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, er ikke praksis ved påklagde godkjenningsområder vurdert.

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3

Foretaket stiller i klagens spørsmålstegn ved om de omfattes av overgangsordningen.

1.januar 2016 trådte en rekke endringer i byggesaksforskriften i kraft, herunder klare krav til utdanning. Etter tilbakemeldinger fra bransjeorganisasjoner og foretak om at endringene kom overraskende og fikk negative konsekvenser for foretakene, vedtok Kommunal- og moderniseringsdepartementet en overgangsordning. Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1.januar 2016. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2018 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Praksis kan kun kompensere for ett manglende utdanningsnivå. Praksis kan aldri kompensere for fravær av formell utdanning, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning. Dette innebærer at overgangsbestemmelsen ikke kommer til anvendelse i de tilfellene hvor det ikke er dokumentert relevant, formell utdanning for godkjenningsområdet. Dette følger også av direktoratets og klagenemndas praksis.

Paulsen Bygg & Anlegg AS har vist til ansatte med formell utdanning. Denne utdanningen er imidlertid etter direktoratets vurdering ikke tilstrekkelig relevant for de påklagde godkjenningsområdene. Foretaket omfattes dermed ikke av overgangsordningen, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning.

Overgangsordningen gjelder som nevnt ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning. Foretaket har tidligere hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for prosjektering og utførelse. De overordnede kodende innebar ansvar for koordinering av fagområdene og grensesnittene mellom disse, uavhengig av om oppgavene ble utført med egne ansatte eller andre innleide foretak. Foretak som tidligere har hatt overordnet ansvar vil ikke automatisk ha nødvendige kvalifikasjoner for samtlige godkjenningsområder innenfor prosjektering og utførelse. Ettersom foretaket ikke tidligere har hatt sentral godkjenning for de påklagde godkjenningsområdene, er det ikke snakk om en fornyelse av tidligere godkjenningsområder. Foretaket omfattes dermed heller ikke av overgangsordningen på dette grunnlag, jf. SAK10 § 20-3 og tilhørende veiledning.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Paulsen Bygg & Anlegg AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagde godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

**Sak 213/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Orkla Laft AS (godkjenningsnr. 2017/2428)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1

I brev datert 09.03.2017 ble vedtak av 18.02.2017 påklaget ved Stein Grøtjord. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 12.12.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 18.02.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1

Avslaget for prosjekteringsområdene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Orkla Laft AS fikk sentral godkjenning første gang 28.09.1999. I perioden 15.01.2014 – 15.01.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker, overordnet ansvar for prosjektering, overordnet ansvar for utførelse og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner, samtlig i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 5 ansatte og ligger i Meldal kommune i Sør-Trøndelag. Stein Grøtjord er daglig leder. Han har svennebrev som tømmer fra 2014. Foretaket har sin virksomhet innen produksjon av hus og hytter, hovedsakelig i tømmer.

Saksgang

12.12.2016 Søknad

16.01.2017 Midlertidig svarbrev

18.02.2017 Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

13.03.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

I klagen viser foretaket til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 som sier at lang praksis kan veie opp for manglende utdanningsnivå og at foretaket må omfattes av denne bestemmelsen. Videre vises det til at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for prosjektering, og at daglig leder helt siden foretakets oppstart i 1990 har drevet med tegning/prosjektering og utførelse av hytter og boliger. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av brannkonsept i tiltaksklasse 1, prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1 og prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering for de påklagede godkjenningsområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng) eller tilsvarende og 4 års arbeidserfaring etter endt utdanning, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for de påklagede godkjenningssområdene vil for eksempel være teknisk fagskole med linjefag bygg eller mesterbrev som tømrer eller murer.

Foretaket har dokumentert å ha en ansatt med svennebrev som tømrer. Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Kravet til utdanning er absolutt og direktoratet har i utgangspunktet ikke hjemmel til å la praksis kompensere for manglende utdanning. Unntaket er overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3, som foretaket viser til i sin klage og anfører at det omfattes av.

Overgangsbestemmelsen gjelder fornyelser og innebærer at foretak frem til 1. juli 2018 kan få fornyet sin sentrale godkjenning på grunnlag av kvalifikasjonskrav som gjaldt før 1. januar 2016. Disse kvalifikasjonskravene innebar at god og langvarig praksis i enkelte tilfeller kunne kompensere for manglende utdanningsnivå. At bestemmelsen gjelder fornyelser innebærer at den kun får anvendelse for de godkjenningssområdene foretaket har hatt sentral godkjenning for tidligere.

Orkla Laft AS har tidligere hatt sentral godkjenning for overordnet ansvar for prosjektering, men ikke for de spesifikke prosjekteringsområdene denne klagen gjelder.

Overgangsbestemmelsen kommer således ikke til anvendelse i dette tilfellet.

Krav til praksis

Da kravene til utdanningsnivå er absolutte er det ikke nødvendig for direktoratet å ta stilling til praksisen foretaket har vist til for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner allikevel grunn til å kommentere at referanseprosjektene det er vist til i søknaden kan være relevante for de påklagede godkjenningssområdene. Prosjektene er imidlertid ikke beskrevet på en slik måte at det er mulig å fastslå at foretaket har en tilstrekkelig bred erfaring med godkjenningssområdene. Ved en eventuell ny søknad kan det derfor være hensiktsmessig å beskrive prosjektene noe bedre og med bakgrunn i veiledningen til SAK10 § 13-5 andre ledd og tilhørende veiledning, hvor det fremgår hva godkjenningssområdene omfatter og hva som skiller de ulike tiltaksklassene. Det opplyses også om at foretaket bør sende inn 1-2 referanseprosjekter til for hvert godkjenningssområde som også inneholder en beskrivelse som nevnt over.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Orkla Laft AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningssområdene prosjektering av brannkonsept, prosjektering av konstruksjonssikkerhet og prosjektering av bygningsfysikk, alle i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

**Sak 214/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Stryn
Trelast AS (godkjenningsnr. 2017/2580)**

Foretaket har trukket klagesaken før nemndsmøtet. Den vil derfor ikke bli behandlet.

**Sak 215/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Hauksson
Haukur (godkjenningsnr. 2017/2773)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningssområder:

- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

I brev datert 22.03.2017 ble vedtak av 17.03.2017 påklaget ved Haukur Hauksson. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 06.02.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 17.03.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningssområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig relevant praksis, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4, 11-5 og 13-5 tredje ledd og tilhørende veiledning.

For utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2, utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2, utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 og utførelse av taktekkingsarbeider i tiltaksklasse 2 ble avslaget i tillegg begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Godkjenningsområder innvilget i klageomgangen

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdene utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1 og utførelse av taktekkingsarbeider i tiltaksklasse 1. Det vil si at foretaket har fått innvilget disse godkjenningsområdene. Det ble ved avgjørelsen gjort en ny vurdering av foretakets faglige kvalifikasjoner, samt referanseprosjektene innsendt i søknad og klageomgang.

Generelle opplysninger om foretaket

Hauksson Haukur fikk sentral godkjenning første gang 15.02.2005. I perioden 17.01.2014 – 17.01.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2 og våtromsarbeid i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 6 ansatte og ligger i Vøyenenga i Bærum kommune. Haukur Hauksson er daglig leder. Han er bygmester fra 1993, og har svennebrev som tømmer fra 1988. Foretaket har sin

virksomhet innen tømrer, mur og tilknyttede oppdrag til byggebransjen. Foretaket er registrert med næringskoden «43.320 Snekkerarbeid» i Enhetsregisteret.

Saksgang

06.02.2017 Søknad

17.03.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

22.03.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Klagen er omfattende og det vil her gis et kort sammendrag. Foretaket anfører i sin klage at det for utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner har en utdanning som gir rett til å stå ansvarlig for bygging av høyhus i betong på Island under krevende forhold, samt at man skal ha kunnskap om alle typer forskalingsarbeider. For utførelse av murarbeid vises det til at å bli fratatt tiltaksklasse 2 er ganske hardt, da det utføres arbeider på bygårder i Oslo som gjerne plasseres i tiltaksklasse 2. Det vises til at foretaket har hatt denne tiltaksklassen de 15 siste årene. For utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner vises foretaket til det som er anført under murarbeid, og at prosjektene blir plassert i tiltaksklasse 2 selv om de burde vært tiltaksklasse 1. For utførelse av taktekkingsarbeid vises det til at denne typen arbeider alltid har vært dekket av mesterbrevet, og arbeidene det vises til ligger i tiltaksklasse 2. For utførelse av riving og miljøsanering vises det til at man har drevet riving og levering av avfall i over 30 år med økende krav, noe som er grunnleggende om man skal drive sin virksomhet. Det henvises for øvrig til klagen i sin helhet.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller teknisk fagskole med relevant linjefag, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i betongfaget sammen med teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggmester i tillegg til svennebrev som tømrer. Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Foretaket har i sin klage anført at byggmestre på Island kan stå ansvarlig for høyhus i betong. Direktoratet vil påpeke at selv om byggmesterutdanningen kan inneholde relevante elementer, så bygger denne utdanningen på et svennebrev som tømrer. Dette er av direktoratet vurdert til å ikke være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet.

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning, gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av foretakets praksis. Direktoratet vil allikevel kort bemerke at praksisen ikke ser ut til å være tilstrekkelig for tiltaksklasse 2, da referanseprosjektene i hovedsak ser ut til å ligge i tiltaksklasse 1.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller teknisk fagskole med relevant linjefag, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som murer eller svennebrev som murer og teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med utdanning som byggmester og svennebrev som tømrer. Kravet til relevant utdanning er dermed ikke oppfylt.

Fordi foretaket ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning, gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av foretakets praksis. Direktoratet vil allikevel kort bemerke at praksisen ikke ser ut til å være tilstrekkelig for tiltaksklasse 2, da arbeidene som er utført i hovedsak vil ligge i tiltaksklasse 1.

Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller teknisk fagskole med relevant linjefag, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretakets utdanning er av direktoratet vurdert til å være relevant for dette godkjenningsområdet.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter montering av bærende og ikke-bærende bygningsdeler av metall, eller prefabrikkerte betongelementer. Utførelse av sikringstiltak inngår i godkjenningsområdet. Montering og avstivning under montering og ansvar for utførelse av brannisolering og branntetting inngår i godkjenningsområdet.

Godkjenningsområdet omfatter montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner som etter NS 1990 +NA plasseres i pålitelighetsklasse 2, og forutsettes utført med "normal kontroll",

Eksempler på montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2 kan være større lager- eller industribygg, boligblokker, kontor-, forretnings- eller skolebygg inntil 5 etg, nye balkonger på boligblokker høyere enn 5. etg, middels store brukonstruksjoner inntil 20 m spenn, tårn inntil 30 m høyde, mast med bardunordning på ett nivå, bæresystem av stål eller aluminium i lette takkonstruksjoner, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav i og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn to referanseprosjekter. Prosjektene omhandler nye bærende ståldragere og skifte av gamle gulvdragere mellom etasjene, samt montering av ståldragere og lecadekke over garasje. Prosjektene er gitt ferdigattest i 2015 og 2010.

I klagen har foretaket anført at det har gjennomført diverse slike jobber i 15 år, som vanligvis er en enkel sak med å legge ståldrager på toppen av vegger eller bolte fast til treverk. Foretaket skriver selv at jobbene skulle vært i tiltaksklasse 1, men blir satt i tiltaksklasse 2 selv om man bare jobber i en vanlig leilighet.

Direktoratet vurderer denne praksisen til å være dekkende for tiltaksklasse 1, dette underbygges også av foretaket selv i klagen. Oppgavene anses som ikke tilstrekkelige for tiltaksklasse 2, hvor man skal kunne stå for montering av metall- og betong i bygg med inntil fem etasjer og oppgaver med tilsvarende kompleksitet.

Foretaket har dermed ikke dokumentert tilstrekkelig praksis med tiltaksklasse 2.

Utførelse av taktekkingsarbeider i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller teknisk fagskole med relevant linjefag, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretakets utdanning som byggmester er av direktoratet vurdert til å være relevant for dette godkjenningsområdet.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter taktekkingsarbeid inkludert tilhørende beslagarbeider uavhengig av taktekkingsmaterialer. Fagområdet omfatter ansvar for bygningsfysiske forhold som tetthet, fukt, varmeisolasjon, samt brannsikring og utførelse av nødvendig fall. Montering av beslag og lignende inngår i fagområdet.

Godkjenningsområdet omfatter taktekkingsarbeid på middels krevende takformer.

Eksempler på taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2 kan være arbeider på tak med sammensatte takformer inntil 1 200 m² eller flate isolerte tak med 2 til 4 stk innvendige sluk, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav k og tilhørende veiledning.

Foretaket har i søknad om sentral godkjenning sendt inn to referanseprosjekter. Dette dreier seg om en boligblokk hvor foretaket har utført nytt tak med ny papp, lekter og gjenbruk av gammel takstein, 2 nye takarker med sinkkledning. Det andre prosjektet er et rekkehus hvor foretaket har utført nytt tak over tilbygg. Det er ikke gitt noen beskrivelse av takenes størrelser og direktoratet kan dermed ikke vurdere hvorvidt disse referanseprosjektene vil være tilstrekkelig for en høyere tiltaksklasse. Prosjektene vurderes derfor til å ligge i tiltaksklasse 1

I klagen skriver foretaket at det i takprosjekter i tiltaksklasse 2 har måttet bygge om, sette inn vinduer og tette rundt, legge nytt tak og bygge balkonger inn i tak med tilsvarende sluk og membraner med avløp til bakkenivå. Det vises til en innsendt liste med referanseprosjekter, men denne består av en oppramsing av adresser og gir ingen beskrivelse av takarbeidene.

Direktoratets vurdering er derfor at foretaket ikke har dokumentert nødvendig praksis med utførelse av taktekkingsarbeider i tiltaksklasse 2.

Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller teknisk fagskole med relevant linjefag, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretakets utdanning som byggmester er av direktoratet vurdert til å være relevant for dette godkjenningsområdet.

Krav til praksis

Fagområdet riving og miljøsanering omfatter sanering og forsvarlig sluttbehandling av farlig avfall iht. miljøsaneringsbeskrivelsen samt håndtering av rivingsmaterialer for ombruk, gjenvinning, energiutnyttelse og forsvarlig sluttbehandling iht. avfallsplan. Godkjenningsområdet omfatter også oppgaver ved tiltak på eksisterende byggverk (rehabilitering).

Riving og miljøsanering av bygning med BRA større enn 400 m² og inntil 2 000 m² og anlegg eller konstruksjoner med tilsvarende størrelse og materialbruk. I tettbygd strøk hvor det kan være stor fare for skade på nabobygninger gjelder en øvre arealgrense på 1 000 m², jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav t og tilhørende veiledning.

I søknad om sentral godkjenning har foretaket sendt inn to referanseprosjekter. Det første er en boligblokk i Oslo hvor foretaket har stått for riving av diverse mur og trevegger, takkonstruksjon og gulvkonstruksjon, samt miljøsanert dette til godkjente søppelmottak. Det

andre prosjektet er et rekkehus hvor foretaket har utført diverse riving i gamle bygg og levert avfall til godkjente avfallsmottak.

I klagen skriver foretaket at det har levert avfall i over 30 år med økende krav, at det har levert søppel og rivingsmaterialer fra prosjekter i tiltaksklasse 2 og at det er grunnleggende å ha dette området dersom de skal drive sin virksomhet.

Direktoratet vurderer praksisen til å være dekkende for tiltaksklasse 1, da det ikke er dokumentert praksis med riving i henhold til miljøsaneringsbeskrivelser av større bygg mellom 400 m² og 2000 m² eller tilsvarende prosjekter.

Direktoratet vil påpeke at det er enhver utførendes ansvar å sikre nødvendig avfallshåndtering for byggeprosjekter, jf. SAK10 § 12-4 bokstav d. Det kreves ikke egen ansvarsrett for å håndtere avfall i forbindelse med byggeprosjekter.

Foretaket har tidligere har hatt overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2. Denne godkjenningen var ikke å anse som en godkjenning for å kunne utføre arbeider, men en godkjenning til å kunne styre byggesaken. Herunder leie inn underleverandører hvor man selv ikke kunne utføre arbeidene med egen kompetanse. Den kan med andre ord ikke automatisk legges til grunn for å innvilge konkrete fagområder.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Hauksson Haukur verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 216/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Henriksen Bygg & Anlegg AS (godkjenningsnr. 2017/3149)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

I brev datert 30.03.2017 ble vedtak av 13.03.2017 påklaget ved Morten R. Henriksen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 07.02.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 13.03.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at det ikke var dokumentert relevant utdanning for godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Direktoratet fant heller ikke at foretaket ble omfattet av overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3, da det ikke var dokumentert relevant utdanning på minimum fag-/svennebrevnivå.

Generelle opplysninger om foretaket

Henriksen Bygg & Anlegg AS fikk sentral godkjenning første gang 12.03.2014. I perioden frem til 12.03.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker, utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner, alle i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 3 ansatte og ligger på Leinstrand i Trondheim kommune. Morten Henriksen er daglig leder. Han har 1-årig agronomkurs fra Foldsæ Landbruksskule og 1-årig Agroteknikerkurs fra Kleiva Landbruksskole. I tillegg har han maksinkompetansebevis. Foretaket har sin virksomhet innen tjenesteyting til bygg- og anleggsbransjen.

Saksgang

07.02.2017 Søknad

13.03.2017 Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

03.04.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

I klagen viser daglig leder til sin lange erfaring fra anleggsgartnervirksomhet og andre oppgaver som tomteutgravinger, kloakktilførsler, kabelgrøfter m.m., og nevner også noen konkrete prosjekter. Daglig leder har drevet med grunnarbeider i 40 år og viser til sin realkompetanse. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for utførelse av veg- og grunnarbeider vil for eksempel være fagbrev i anleggsmaskinførerfaget eller fagbrev som vei- og anleggsfagarbeider.

Daglig leder, Morten Henriksen, er utdannet agrotekniker. I tillegg har han maskinkompetansebevis. Foretaket har også en ansatt med svennebrev som tømrer. Etter direktoratets vurdering er ingen av disse utdanningen tilstrekkelig relevante til å dekke bredden av de oppgavene det påklagede godkjenningsområdet omfatter. Direktoratet har heller ikke anledning til å la lang praksis kompensere for dette. Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 kommer ikke til anvendelse i denne saken da den kun gjelder foretak som ikke kan vise til tilstrekkelig utdanningsnivå. Henriksen Bygg & Anlegg AS har vist til tilstrekkelig utdanningsnivå, men utdanningene er ikke tilstrekkelig relevante.

Krav til praksis

Da foretaket ikke har vist til relevant utdanning er det ikke nødvendig for direktoratet å ta stilling til praksisen foretaket har vist til for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner allikevel grunn til å kommentere at referanseprosjektene det er vist til fremstår som relevante for det påklagede godkjenningsområdet.

Direktoratet er oppmerksom på at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet. Godkjenningen synes imidlertid å være gitt uten at utdanningskravene har vært oppfylt fullt ut. Godkjenningen kan dermed ikke videreføres, til tross for praksisen foretaket har vist til og daglig leders lange erfaring.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Henriksen Bygg & Anlegg AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 217/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra ABC Rørservice AS (godkjenningsnr. 2017/4045)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

I brev datert 02.05.2017 ble vedtak av 22.04.2017 påklaget ved Tor-Ivar Linskov. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 20.03.2017 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 22.04.2017 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 2
- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av varme- og kuldeinstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert tilstrekkelig praksislengde etter endt utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

ABC Rørservice AS fikk sentral godkjenning første gang 05.08.2013. I perioden 05.08.2013 – 05.08.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 2 ansatte og ligger i Solbergelva i Nedre Eiker kommune, Buskerud fylke. Thomas Johnsen er daglig leder, og har svennebrev og mesterbrev som rørlegger fra henholdsvis 1998 og 2016. Tor-Ivar Linskov er faglig leder, og har svennebrev og mesterbrev som rørlegger fra henholdsvis 2004 og 2016. Foretaket har sin virksomhet innen rørleggerarbeid og tjenester/produkter som naturlig hører inn under dette, samt kjøp og salg av verdipapirer, aksjer og eiendom. Foretaket er registrert med næringskoden "43.221 Rørleggerarbeid" i Enhetsregisteret.

Saksgang

20.03.2017 Søknad

22.04.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

10.05.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i klagen at de frem til 16.08.2016 hadde sentral godkjenning for utførelse av sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1, uten mesterbrev i bedriften. Videre skriver foretaket at de ansatte tok mesterbrevutdanningen i perioden 2014-2016 og at de ble fortalt at de skulle la deres sentrale godkjenning gå ut og søke på nytt når mesterbrevet var oppnådd, så de automatisk fikk tiltaksklasse 2. Foretaket stiller derfor spørsmålstegn ved hvorfor de ikke får tiltaksklasse 2 på funksjonen ansvarlig utførende og tiltaksklasse 1 på funksjonen ansvarlig prosjekterende. Avslutningsvis skriver foretaket at de er en seriøs bedrift og at de vil miste mange store jobber som er lovet via kunder og partnere som krever tiltaksklasse 2. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 og ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for de påklagede godkjenningsområdene vil for eksempel være mesterbrev som rørlegger.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med mesterbrev som rørlegger. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket vise til relevant praksis for omsøkte godkjenningsområder. Relevant praksis vil si at den normalt er opparbeidet etter endt utdanning og bygger på det utdanningsnivået som kreves, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. For funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 må foretaket i utgangspunktet kunne vise til minst 4 års praksis etter endt utdanning, mens det for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 i utgangspunktet må kunne vise til minst 3 års praksis etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Nødvendig utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 og ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er som nevnt mesterbrev eller teknisk fagskole. Det vil si

at praksisen foretaket viser til for disse funksjonene må bygge på mesterbrevutdanningen. Både daglig og faglig leder er tildelt mesterbrev som rørleggere 16.09.2016. Dette innebærer at foretaket ikke kan vise til 4 og 3 års praksis med prosjektering og utførelse etter endt utdanning på mesterbrevnivå.

Det kan imidlertid legges vekt på relevant og kvalifiserende praksis som er opparbeidet før utdanningen er avsluttet. Denne praksisen må være fra samme eller høyere tiltaksklasse som søknaden om sentral godkjenning gjelder. Minst halvparten av praksistiden må være opparbeidet etter endt utdanning. Hvert år med relevant og kvalifiserende praksis som er opparbeidet før utdanningen er avsluttet, godskrives med ½ år, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

For funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 innebærer dette at foretaket må vise til 2 års praksis etter endt utdanning, samt 4 års praksis før endt utdanning, mens det for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 innebærer at foretaket må vise til 1,5 års praksis etter endt utdanning, samt 3 års praksis før endt utdanning. Ettersom mesterbrevutdanningen er oppnådd i september 2016 vil ikke foretaket på kunne vise til slik praksis etter endt utdanning.

Foretaket vil etter dette ikke kunne oppfylle kravet til praksislengde på nåværende tidspunkt.

Generelle bemerkninger til foretakets anførsler

Til foretakets anførsel om at de automatisk skulle fått prosjektering i tiltaksklasse 1 og utførelse i tiltaksklasse 2 når de ansatte har oppnådd utdanning på mesterbrevnivå, vil direktoratet bemerke at SAK10 § 11-3 stiller krav til både utdanning og praksis, herunder krav til praksislengde. Det vises i denne forbindelse til drøftelsen av kravet til praksis ovenfor.

Foretaket skriver også i klagebrevet at de vil miste mange store jobber som er lovet via kunder og samarbeidspartnere hvor det kreves tiltaksklasse 2. Direktoratet har ikke anledning til å vektlegge dette, da det avgjørende er hvorvidt foretaket har dokumentert at det oppfyller vilkårene i gjeldende regelverk på tidspunktet da søknaden ble innsendt, jf. SAK10 §§ 13-2 og 13-4 tredje ledd.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at ABC Rørservice AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

**Sak 218/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Ark1 AS (godkjenningsnr. 2017/5577)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

I brev datert 04.07.2017 ble vedtak av 15.06.2017 påklaget ved Ann-Iren Lindland. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 08.04.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 15.06.2017 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Ark1 AS fikk sentral godkjenning første gang 16.05.2008. I perioden 28.04.2014 –28.04.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Bryne i Time kommune, Rogaland fylke. Ann-Iren Lindland er daglig leder. Det er for Lindland vist til en karakterutskrift for en ikke fullført ingeniørutdanning.

Foretaket har sin virksomhet innen arkitekttjenester og alt hva dermed står i forbindelse, samt deltagelse i andre virksomheter av enhver art. Foretaket er registrert med næringskoden "71.112 Arkitekttjenester vedrørende byggverk" i Enhetsregisteret.

Saksgang

08.04.2017 Søknad

12.05.2017 Foreløpig svarbrev

15.06.2017 Vedtak om sentral godkjenning

04.07.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skiver i klagebrevet at de har fremskaffet dokumentasjon på 57 av 60 vekttall fra UIS, Bygg og anlegg, Husbyggteknikk. Daglig leder har fullført tre år, men har i siste semester ikke bestått i 2 fag, totalt 3 vekttall. Foretaket anfører at når utdanningskravet er mesterbrev/teknisk fagskole, så må dette regnes å være tilsvarende det, eller høyere, når daglig leder i tillegg har vedlagt attester som dokumenterer 29 års praksis som ingeniør/arkitekt. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Samlet vurdering av godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller fagskole (teknisk fagskole med 120 fagskolepoeng), eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for de påklagede godkjenningsområdene vil for eksempel være mesterbrev som tømrer. Utdanning som ingeniør med linjefag bygg vil også kunne være relevant.

Foretaket har i søknaden lagt ved en karakterutskrift for en ingeniørutdanning, hvorav 50 av 60 vekttall er fullført. I klagebrevet skriver foretaket at det har fremskaffet dokumentasjon på 57 av 60 vekttall. Dokumentasjon på dette er imidlertid ikke vedlagt.

Utdanningen foretaket viser til er etter direktoratets vurdering i seg selv relevant for de påklagede godkjenningsområdene. Spørsmålet blir imidlertid om den er tilstrekkelig sett opp i mot kravet til utdanningsnivå som følger av SAK10.

Det er et krav ved søknad om sentral godkjenning at foretaket skal ha faglig ledelse med eksamen eller annen bestått prøve som er relevant for omsøkte godkjenningsområder, jf. SAK10 § 11-2 og tilhørende veiledning. Dokumentasjon for relevant utdanning kan være vitnemål som viser relevant nivå og fagkombinasjon, fag- eller svennebrev og mesterbrev, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning. Direktoratet tolker det derfor dit hen at foretaket må kunne vise til en fullført utdanning med avsluttende eksamen eller vitnemål, eller lignende dokumentasjon på fullført utdanning.

I den foreliggende saken vil et vitnemål kunne være dokumentasjon på fullført utdanning. Et vitnemål utstedes etter avsluttet grad i samsvar med studiets rammeplan. Det er en forutsetning at kandidatens utdanningsplan oppfyller kravet til graden for å få utstedt vitnemål.

Foretaket har som nevnt dokumentert en karakterutskrift på 50 vekttall. Foretaket skriver at daglig leder har fullført tre år, men at hun ikke har bestått to fag, totalt 3 vekttall. Det følger av dette at ingeniørutdannelsen ikke er fullført i form av et vitnemål eller lignende. Karakterutskriften viser dermed kun deler av ingeniørstudiet og er ikke tilfredsstillende dokumentasjon på at kravet til graden er oppfylt. Ettersom ingeniørutdannelsen foretaket har dokumentert ikke er fullført i form av et vitnemål eller lignende, tilfredsstiller ikke denne byggesaksforskriftens krav til fullført utdanning. Direktoratet har på bakgrunn av dette ikke anledning til å legge denne utdannelsen til grunn, selv om det er lite som mangler før utdannelsen er fullført. Direktoratet kommer derfor frem til at karakterutskriften ikke kan legges til grunn i en vurdering av hva som er å regne som tilsvarende mesterbrev/teknisk fagskole. En slik tolkning følger også av direktoratets praksis.

Direktoratet bemerker også at forskriftens krav til utdanning er absolutte og at det ikke er anledning til å la praksis veie opp for manglende utdanningsnivå.

Utdanningskravet er etter dette ikke oppfylt.

Krav til praksis

Da foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig utdanningsnivå for de påklagede godkjenningsområdene, er det ikke nødvendig å gå detaljert gjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner det imidlertid korrekt å knytte noen kommentarer til praksisen foretaket har vist til.

Godkjenningsområdene fremgår av SAK10 § 13-5 første ledd og andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning. For godkjenningsområdet ansvarlig søker har foretaket vist til ett referanseprosjekt fra 2015, hvor foretaket har søkt om rammetillatelse. For godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur har foretaket vist til tre referanseprosjekter fra 2015 og 2017, hvor foretaket skriver at det har prosjektert bygningsutforming, situasjonskart og terrengtilpasning. Direktoratet har også sett hen til referanseprosjektene i tidligere søknader, samt informasjonen som er sendt inn i klagesaksomgangen. Direktoratet finner etter en helhetsvurdering at foretaket gir en tilstrekkelig beskrivelse av godkjenningsområdene og at det oppfyller kravet til praksis.

Praksis kan imidlertid ikke veie opp for manglende utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning.

Direktoratet har merket seg at foretaket har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene tidligere. Imidlertid er det slik at praktiseringen av regelverket vedrørende den sentrale godkjenningsordningen har blitt noe strengere de siste årene som følge av bygningsmyndighetenes ønske om dette, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s.132. Foretak som ønsker å fornye sin sentrale godkjenning må dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for fornyessøknaden, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er følgelig ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning i samme godkjenningsområde eller i samme tiltaksklasse som det hadde tidligere.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Ark1 AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 219/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Øst Maskin AS (godkjenningssnr. 2017/1614)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1

I e-post datert 14.02.2017 ble vedtak av 21.01.2017 påklaget ved Brita Lill Kinnestad. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29. I klagen ber foretaket om å bli vurdert for tiltaksklasse 1, selv om søknaden opprinnelig gjaldt tiltaksklasse 2. Direktoratet vil derfor i det følgende kun vurdere om foretaket tilfredsstiller kravene til å få sentral godkjenning for tiltaksklasse 1.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 13.12.2016 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 21.01.2017 avslo direktoratet søknaden i sin helhet. Følgende godkjenningsområder ble avslått:

- Utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 2
- Utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Avslaget som gjelder utførelse av landskapsutforming ble begrunnet med at det ikke var dokumentert relevant utdanning og utdanningsnivå for godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og tilhørende veiledning.

Klage tatt delvis til følge

Direktoratet har i klageomgangen tatt klagen delvis til følge og innvilget godkjenningsområdet utførelse av veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1. Det ble ved avgjørelsen lagt vekt på etterspurt beskrivelse av referanseprosjekter.

Generelle opplysninger om foretaket

Øst Maskin har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

Foretaket har 9 ansatte og ligger i Oslo. Morten Østlie er daglig leder. Han har yrkesbevis som anleggsmaskinfører. Foretaket har sin virksomhet innen graving og transport samt tilliggende virksomheter.

Saksgang

13.12.2016 Søknad

21.01.2017 Vedtak om sentral godkjenning (avslag)

16.02.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

I klagen viser foretaket til at yrkesbeviset som anleggsmaskinfører tilsvarer fagbrev i anleggsmaskinførerfaget. Det er også vist til flere referanseprosjekter for de påklagede godkjenningsområdene. Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er fag- eller svenneprøve i henhold til læreplaner fastsatt med hjemmel i lov 17. Juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for utførelse av landskapsutforming vil for eksempel være fagbrev som anleggsgartner.

Foretaket har vist til ansatt med yrkesbevis som anleggsmaskinfører, noe som tilsvarer fagbrev i anleggsmaskinførerfaget. Foretaket har dermed dokumentert tilstrekkelig utdanningsnivå, men utdanningen er ikke tilstrekkelig relevant. Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Da foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning er det ikke nødvendig for direktoratet å ta stilling til praksisen foretaket har vist til for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet finner allikevel grunn til å kommentere at referanseprosjektene det er vist til i søknaden kan være relevante for de påklagede godkjenningsområdene. Prosjektene er imidlertid ikke beskrevet på en slik måte at det er mulig å fastslå at foretaket har en tilstrekkelig bred erfaring med godkjenningsområdene.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Øst Maskin AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få

sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av landskapsutforming i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

**Sak 220/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Artikon AS (godkjenningsnr. 2017/1618)**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

I brev datert 14.02.2017 ble vedtak av 14.02.2017 påklaget ved daglig leder Erik Haugen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 03.01.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 14.02.2017 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1
- Kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert relevant utdanning for godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Det ble vist til at relevant utdanning for dette godkjenningsområdet for eksempel ville være arkitekt. Foretaket hadde vist til ansatte med utdanning som ingeniør/bachelor bygg. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert å ha kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

Artikon AS fikk sentral godkjenning første gang 17.03.2011. I perioden 25.02.2014 – 13.02.2017 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1, kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1 og kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 4 ansatte og ligger i Eidsnes i Sula kommune i Møre og Romsdal. Erik Haugen er daglig leder. Han har utdanning som bacheloringeniør i konstruksjonsteknikk fra Høgskolen i Oslo fra 2004. For Haugen er det også vist til diverse kurs innen byggsøk, HMS, uavhengig kontroll samt kursbevis innen oppdatert regelverk for utforming av boliger. Det er i tillegg en annen ansatt i foretaket med mesterbrev som tømrer fra 2007 samt en ansatt med svennebrev som tømrer fra 2008.

Artikon AS har sin virksomhet innen "arkitekt- og ingeniørtjenester, samt konsulentvirksomhet innen denne bransjen". Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.112 Arkitekttjenester vedrørende byggverk.

Saksgang

03.01.2017 Søknad

02.02.2017 Foreløpig svarbrev vedr. dokumentasjon av fagkompetanse og praksis

07.02.2017 Tilleggsopplysninger innsendt av foretaket

14.02.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

16.02.2017 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Det vises i klagen til at foretaket tidligere har hatt sentral godkjenning for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2 og at foretaket har vist til å ha en byggingeniør med 13 års relevant erfaring med arkitekturprosjektering av bygninger av forskjellig art fra 2004. Det vises også til at det i den oppnådde graden bachelor i ingeniørfag også inngår et valgfag som heter "Byggeskikk, arkitektur og design" på 9 studiepoeng.

Foretaket viser i klagen til SAK10 § 11-2 og tilhørende veiledning hvor det fremgår at krav til utdanning for prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høghskolenivå som høghskoleingeniør eller lignende. På bakgrunn av foretaket har en ansatt med utdanning som byggingeniør anfører foretaket at det dermed innehar både krav til utdanning samt relevant arbeidserfaring i henhold til SAK10 § 11-3.

Avslutningsvis bemerkes det at avslag på fornyelsen av den sentrale godkjenningen vil få konsekvenser for de oppdrag foretaket arbeider med, og foretaket finner dette underlig og meget uheldig da firmaets organisasjon og kompetanse ikke er endret i forhold til tidligere gitte sentrale godkjenning for samme område som nå er avslått.

Det henvises for øvrig til klagen i sin helhet.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det vurderes om «foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-5 første ledd.

Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning på høghskolenivå (høghskoleingeniør, bachelor eller tilsvarende grad) med 180 studiepoeng eller tilsvarende, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være bachelor i arkitektur.

Foretaket har dokumentert å ha ansatte med svennebrev og mesterbrev som tømrer, samt at daglig leder har utdanning som byggingeniør.

Utdanningen som byggingeniør oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3. Utdanningen må imidlertid ikke bare oppfylle kravet til utdanningsnivå, den må også være tilstrekkelig relevant til å kunne dekke den bredden av oppgaver som omfattes av godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Spørsmålet blir derfor om utdanningen som byggingeniør er å anse som relevant for det påklagede godkjenningsområdet. Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant, er fagretning og fagkombinasjon sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Arkitekturprosjektering av bygninger, anlegg eller konstruksjoner omfatter arkitektonisk utforming av nytt eller endring av eksisterende tiltak, hvor krav til visuelle kvaliteter, funksjonelle og miljømessige forhold, samt byggverkets kompleksitet og/eller tilpasningsbehov til omgivelser er avgjørende for fastsettelse av tiltaksklasse. Oppgaven omfatter også utarbeidelse av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomta, og prosjektering av utomhusarealer herunder veg og parkeringsplass, samt universell utforming (UU) av utomhusområder og planløsning i bygget, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 omfatter arkitektonisk utforming av byggverk i områder med en viss tetthet (rekkehus, kjedehus og lignende), og andre bygninger inntil 5 000 m² BRA med enkle krav til arkitektonisk utforming, samt endringer i eksisterende byggverk der byggverket i seg selv representerer en viss arkitektonisk eller kulturell verdi. Eksempler på arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 kan være boligblokker, kontor-, forretnings- og skolebygg (inntil 5 etasjer), store utendørstribuner, bruer og middels høye tårn, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Det følger av dette at ved vurderingen av hva som er relevant utdanning for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2, vil det være avgjørende hvorvidt utdanningen innehar elementer knyttet til både funksjon og design, herunder estetisk planlegging og utforming.

Utdanning som byggingeniør retter seg mot tekniske og konstruksjonsmessige egenskaper ved byggverk. En byggingeniør jobber med praktiske oppgaver og tekniske løsninger, og har inngående kunnskaper om konstruksjoner og materialer som tre, stål og betong. Foretaket har lagt ved dokumentasjon på utdanning som byggingeniør for daglig leder Erik Haugen, hvor det fremgår at utdanningen blant annet innehar obligatoriske fag som matematiske metoder, statistikk og dimensjoneringsgrunnlag, dimensjonering, mekanikk, samt fysikk og materialer/byggemetoder.

Til forskjell fra dette, retter utdanningen som arkitekt seg mot evnen til å vurdere design og arkitektur i et samfunnsperspektiv, hvor planlegging av bygninger, byggeteknikk, utseende, miljø og kultur står sentralt. Ettersom arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 2 omfatter bygninger med enkle krav til arkitektonisk utforming og endringer i eksisterende byggverk hvor byggverket i seg selv representerer en viss arkitektonisk eller kulturell verdi, finner direktoratet at utdanning som byggingeniør ikke gir et bredt nok grunnlag til å prosjektere arkitektur i høyrere tiltaksklasser. Foretaket har imidlertid i klagen vist til at det i den nevnte byggingeniørutdanningen fra 2004 inngår som valgfag "Byggeskikk, arkitektur og design", og at dette dermed viser at utdanningen som byggingeniør også er relevant for arkitekturprosjektering. Det aktuelle faget er imidlertid på kun 9 studiepoeng. Selv om det i seg selv vil kunne være relevant, kan ikke et valgfag på 9 studiepoeng anes som tilsvarende et fullt arkitektstudium over flere år med et bredere og dyptgående innhold.

Utdanningen som byggingeniør anses på bakgrunn av dette for ikke å være tilstrekkelig relevant for tiltaksklasse 2.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Foretaket fikk i søknaden innvilget arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1. Tiltaksklasse 1 omfatter bygninger inntil 500 m² BRA og større industri eller lagerbygg med enkel planløsning, samt endringer i eksisterende byggverk der byggverket i seg selv ikke representerer stor arkitektonisk verdi, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Ettersom denne tiltaksklassen omfatter mindre bygg og ikke stiller like høye krav til arkitektonisk utforming, vil utdanning som byggingeniør være tilstrekkelig relevant for arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1.

Krav til praksis

Som følge av at foretaket ikke har dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, er ikke praksisen foretaket har vist til for det påklagede godkjenningsområdet vurdert.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Artikon AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har merket seg at foretaket har hatt sentral godkjenning for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2 tidligere. Imidlertid er det slik at praktiseringen av regelverket vedrørende den sentrale godkjenningsordningen har blitt noe strengere de siste årene som følge av bygningsmyndighetens ønske om dette, jf. Ot.prp. nr.45 (2007-2008) s. 132. Foretak som ønsker å fornye sin sentrale godkjenning må dokumentere at det oppfyller de krav som fremgår av gjeldende regelverk på tidspunktet for fornyelsessøknaden, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er følgelig ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning i samme godkjenningsområde eller samme tiltaksklasse som det hadde tidligere. Ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning må derfor foretaket dokumentere at det har nødvendige kvalifikasjoner med tanke på relevant utdanning med tilstrekkelig nivå i foretaket, samt at det har relevant og oppdatert praksis for godkjenningsområdet i den omsøkte tiltaksklassen.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.»

Sak 221/17 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Thor Arnesen Rørservice (godkjenningsnr. 2017/2201)

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Vedtaket ble påklaget av foretaket den 04.03.2017. Foretaket er klageberettiget, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28,1. ledd. Klagen er fremsatt i rett tid, jf. fvl. § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 30.01.2017 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett for overnevnte godkjenningsområde i tiltaksklasse 1.

I vedtak datert 04.03.2017 avslo direktoratet søknaden om fornyelse av sentral godkjenning.

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Avslaget var begrunnet med at det ikke var dokumentert nødvendig utdannelsesnivå for tiltaksklasse 1. Det var henvist til byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Det ble opplyst i vedtaket hvilken utdanning som er nødvendig. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et enkeltpersonsforetak som er hjemmehørende i Frogn kommune i Akershus Fylke. Foretaket ble stiftet 28.04.2009 og ble ifølge Brønnøysundregistrene registrert der samme dato. Næringskode er 41.221 Rørleggerarbeid.

Foretaket har ifølge søknaden og offentlige registre 1 ansatt.

Eneste ansatte og daglig leder er Thor Arnesen. Ut fra det som er dokumentert i søknadene og klagen har Arnesen gått videregående skole. Det er innsendt en kopi av en utskrift av karakterene. Det fremgår der at han har der gått grunnkurs i rørleggerfaget, og i siste året (87/88) har han gått lærlingskolen. Han har ikke avlagt svenneprøven.

Arnesen opplyser at han har 34 års praksis i faget. Noe av dette er dokumentert i referanseprosjekter, men kun for kortere perioder. Han har i tillegg avlagt en del kurs.

Forøvrig vises det til vedlagt dokumentasjon

Saksgang

30.01.2017: Søknad

04.03.2017 Vedtak om sentral godkjenning (Totalavslag)

04.03.2017: Vedtaket påklages av foretaket

Foretakets anførsler

Foretaket viser innledningsvis til at avslaget på søknaden skyldes manglende utdanning på nivå med fag/svennebrev, en begrunnelse foretaket stiller seg uforstående til. Deretter gis en oversikt over foretakets tidligere godkjenninger, datert henholdsvis 02.03.2011 og 22.08.2014, hvor foretaket da fikk innvilget utførelse av sanitær- varme- og slukkeinstallasjoner i tiltaksklasse 1. Foretaket gir deretter en kortfattet oversikt over Arnesen skolegang, hvor det er opplyst at han har vitnemål fra Vestby Videregående skole og at han har fullført yrkesskole innen rørleggerfaget. Deretter gis en kortfattet oversikt over ulike arbeidsforhold. Han opplyser at han har vært selvstendig næringsdrivende som (selvstendig) rørlegger i 31 år.

I klagen nevnes også at han har hatt lokal ansvarsrett i byggesaker, utført tredjemannskontroll av våtrom med mere. Det stilles spørsmål ved om ikke hans praksis er god nok i forhold til kravet om utdanning.

Den resterende delen av klagen gjelder delvis forfalt, ikke betalt skatt, at tidligere merverdiavgift er betalt. I klagen er det tatt inn andre opplysninger som ikke er av betydning for saken.

Forøvrig vises det til klagen.

Vurdering

Direktoratet skal innledningsvis beklage den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførsle og funnet at klagen ikke kan føre frem for det påklagede godkjenningssområdet.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Det følger av SAK10 § 11-1,2. ledd at foretak som søker sentral godkjenning skal dokumentere at det har kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet. Det er derfor nødvendig med tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis tilpasset de omsøkte godkjenningssområdene for å sikre at det benyttes nødvendig og relevante faglige kvalifikasjoner for å oppfylle kravene i plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter.

SAK10 §§ 11-2 og 11-3 inneholder krav som skal oppfylles. Det vises til SAK10 §§ 11-3 og 11-5 når det gjelder krav til utdanning og praksis og vurderingen av disse faktorene.

Det gjøres oppmerksom på at før direktoratet kan innvilge søknad om sentral godkjenning, må foretaket dokumentere at den faglige ledelsen behersker hele bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet det søkes sentral godkjenning for, jf. forarbeidene til plan- og bygningsloven (pbl), Ot.prp. nr. 45 – 2007-2008 pkt. 10.8.1. Bredden av arbeidsoppgaver er beskrevet i veiledningsteksten til hvert enkelt godkjenningsområde i SAK10 § 13-5 og til de relevante bestemmelsene i SAK10 kap 12.

Foretaket skal dokumentere et bestemt antall års tilstrekkelig og relevant praksis med det omsøkte godkjenningsområde. Det er derfor ikke tilstrekkelig å ha en generell praksis fra bygg eller anlegg.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3*, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007 – 2008) side 326 og SAK10 § 13-4,3. ledd.

Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for at det oppfyller vilkårene for å få sentral godkjenning, jf. SAK10 § 13-2.2.

Utførelse av Sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Fagområdet omfatter utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende sanitærinstallasjoner. Utførelse av sanitærinstallasjoner omfatter montering av komplett rørsystem og tilhørende komponenter og utstyr. Lyd- og branntetting av rørføringer gjennom lyd- og brannskiller inngår i oppgaven. Fagområdet omfatter også legging av vann- og avløpsledninger utenfor byggverket (stikkledninger) frem til kommunalt ledningsnett og installering av manuelle brannslanger i byggverket

I tiltaksklasse1 omfatter godkjenningsområdet utførelse av nye eller vesentlig endring av eksisterende installasjoner med liten kompleksitet eller med små konsekvenser ved feil.

Eksempler på sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1 kan være:

- installasjoner i enebolig, tomannsbolig, rekkehus og kjedehus,
- installasjoner i mindre bygninger for publikum og arbeidsbygninger,
- andre installasjoner av tilsvarende kompleksitet.

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-3.1 ledd, jf. § 11-2 og tilhørende veiledninger til disse bestemmelsene slik de uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med svennebrev som rørlegger.

Når det gjelder innsendt dokumentasjon, skal direktoratet bemerke følgende:

Det står i klagen at foretaket i sin første søknad sendte inn Vitnemål fra Vestby Videregående skole på fullført yrkesskole for rørleggerfaget og også på fullført lærlingskole i rørleggerfaget.

Direktoratet har gått gjennom søknad nr. 1, sak 11/1070 med vedtak datert 02.03.2011. Det er ikke arkivert noen slike dokumenter på den saken. I søknad nr. 2, sak 14/929, med vedtak datert 22.02.2014 er det imidlertid vedlagt en kopi av en karakterutskrift (se nedenfor), og kopier av en del kurs.

I siste søknaden er det ikke vedlagt noen dokumentasjon på utdanning. Det bekreftes imidlertid av klagen at Arnesen ikke har svennebrev som rørlegger. Dette er det sentrale i forhold til hvorvidt nødvendig utdanning er på plass i foretaket eller ikke.

Svennebrev som rørlegger oppnås i Norge ved å gå to år i teoretisk lære, to år i påfølgende praktisk lære og deretter en avsluttende teoretisk eksamen før svennebrevet utstedes. Et alternativ er å kontakte opplæringskontoret i Fylkeskommunen for å få en realkompetansevurdering, og deretter ta de nødvendige prøver før man så får svennebrevet. Dette skal være gjort før foretaket sender søknad om sentral godkjenning.

Arnesen har gått videregående skole, og har ifølge karakterutskriftene derfra (innsendt i søknad nr. 2) i skoleåret 1982/83 hatt rørleggerfag. I skoleåret 1987/1988 har han gått på Vestby Vedregående skole og der hatt kurs som rørlegger i det som i karakterutskriften er benevnt som "læringskole".

Etter direktoratets vurdering er ikke denne utdannelsen tilstrekkelig. Det er ikke dokumentert tilstrekkelig teoretisk bakgrunn, og heller ikke avlagt svenneprøve. Det er etter direktoratets vurdering heller ikke tilstrekkelig *dokumentert* at den praksisen som Arnesen har, kan likestilles med ferdig avlagt svennebrev.

Når det gjelder de ulike kursene som Arnesen viser til er ikke kurs noe som etter SAK10 kan legges til grunn for sentral godkjenning.

Direktoratets konklusjon er derfor at Arnesens utdanning og den praksisen som er dokumentert ikke tilsvarer norsk svennebrev og kan dermed heller ikke danne grunnlag for sentral godkjenning. Kravet til nødvendig utdanning er således ikke oppfylt.

Referanseprosjektene

I og med at foretaket ikke har ansatte med den nødvendige utdannelsen, trenger ikke direktoratet å vurdere referanseprosjektene for å avgjøre klagen. Da foretaket påberoper seg en langvarig praksis skal direktoratet gå gjennom den praksisen som er dokumentert.

Det er nødvendig med to års relevant praksis med godkjenningssområdet med det faglige innholdet dette har, jf. SAK 10 § 13-5,3. ledd bokstav o, jf. § 12-4. Med tilhørende veiledninger som viser hva foretaket må beherske faglig.

Søknaden inneholdt 7 referanseprosjekter. Disse er fra perioden 2014-2017. Tekstene er

forholdsvis like og kortfattede, men direktoratet anser at disse prosjektene er dekkende i sitt innhold. Syv prosjekter på tre år er imidlertid lite med tanke på at foretaket ønsker at praksisen skal veie opp for manglende utdanning.

Klagen inneholder ikke flere referanseprosjekter.

Forholdet til foretakets samlede praksis over tid

Som det fremgår av klagen, påberoper foretaket seg langvarig praksis. En forutsetning for at slik praksis skal kunne veie opp for manglende utdanning, jfr. SAK10 § 20-3, er at det er dokumentert slik langvarig praksis.

I den første søknaden som lå til grunn for vedtaket datert 02.03.2011, var det kun innsendt fire referanseprosjekter. To fra 2006 og to fra 2007. Dette var forøvrig fra tiden før TEK10. Tekstene i disse prosjektene dokumenterte ikke at foretaket behersket godkjenningssområdets faglige innhold. Sett i sammenheng med at foretaket heller ikke hadde dokumentert nødvendig utdanning, var innvilgelsen i denne saken gjort uten at forskriftens vilkår var tilstrekkelig oppfylt.

I neste søknad, som lå til grunn for vedtaket datert 28.02.2014, var det kun innsendt 3 referanseprosjekter, alle fra 2012. Også dette vedtaket ble derfor fattet uten at alle krav i forskriften var tilstrekkelig oppfylt.

I tillegg til disse tidligere referanseprosjektene har Arnesen skrevet en del generelle opplysninger om sin praksis. Direktoratet skal innestå for de sentrale godkjenningene de gir og må derfor basere godkjenningene på fremlagt dokumentasjon. På den bakgrunn finner direktoratet derfor ikke å kunne legge en generell orientering til grunn for en imøtekommelse av klagen. Dette innebærer ikke at direktoratet betviler det foretaket skriver, men dokumentasjonen på praksisen er ikke god nok. Blant annet er det ikke dokumentert at foretaket behersker hele godkjenningssområdets faglige innhold i tilstrekkelig grad.

Samlet sett er det innsendt 13 referanseprosjekter, men noen av dem er kortfattede og de generelle opplysningene er for dårlig dokumentasjon.

Direktoratet vil i tillegg bemerke at det følger av pbl § 22-1.1.ledd at sentral godkjenning kun skal gis til foretak som er kvalifisert. Departementet har i flere lovforarbeider understreket at det er viktig at foretak som får sentral godkjenning innehar den nødvendige fagkompetanse. Jfr. eks Ot.prp. nr. 45 (2007.2008) pkt. 10.8.1. Jfr. også Prop 99 L. (2013-2014) pkt. 10.2.6. hvor det blant heter: "Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at sentralt godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjonene de er godkjent for".

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig utdanning og praksis for utførelse av sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1, jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§, 11-1,2. ledd og §§ 11-2, 11-3, 11-4,3 og 5 ledd, 11-5., 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav o, jf. også pbl. § 22-1.

Forholdet til skatt og merverdiavgift

I henhold til SAK10 § 13-1a. 1. ledd bokstav c nr 1 og 4 skal foretak som søker sentral godkjenning ikke ha forfalt og ubetalt skattekrav og merverdiavgift.

I klagen opplyser foretaket at det innen 2017 vil være ferdig med sin restskatt.

Det heter videre at han ikke skylder merverdiavgift.

I henhold til oppdaterte opplysninger fra skattemyndigheten den 11.10.2017, har foretaket en restskatt på kr 452 952,- og manglende innbetaling av merverdiavgift for kr 21 715.

Ut fra forskriftens ordlyd og formålet med bestemmelsen, vil foretaket også av disse årsaker ikke oppfylle kravene til sentral godkjenning.

Konklusjon

Direktoratet for byggkvalitet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge for:

- Utførelse av Sanitærinstallasjoner i tiltaksklasse 1

Klagen oversendes Klagenemnda for endelig avgjørelse, jf. SAK 10 § 13 – 9 og forvaltningsloven § 33,4 ledd.»

Sak 224/17 Saker vedrørende gjennomføringsevne

De sakene som berøres av den endrede praksisen knyttet til forståelsen av begrepet gjennomføringsevne, jf. SAK10 § 9-1 vil omgjøres av direktoratet og fremlegges klagenemnda for endelig vedtak.

Sak 225/17 Eventuelt